BAŞKAN MAO'NUN 100. YILDÖNÜMÜNDE

DOGMATO REVİZYONİZMİN SEFALETİ ÜZERİNE

UMUT YAYIMCILIK

BAŞKAN MAO'NUN 100. YILDÖNÜMÜNDE

DOGMATO REVİZYONİZMİN SEFALETİ ÜZERİNE

UMUT YAYIMCILIK

UMUT: 19
İNCELEME DİZİSİ: 2

EKİM, 1993
DİZGİ: UMUT YAYIMCILIK
BASKIYA HAZIRLIK: UMUT YAYIMCILIK
BASKI: GÜL OFSET

UMUT YAYIMCILIK VE BASIM SAN. LTD. ŞTİ.
Yönetim Yeri: OĞUL SOKAK 16/2-3 SULTANAHMET/İST.
TEL: 516 60 20-516 25 38 **FAX:** 518 23 23

İÇİNDEKİLER

- Giriş..... 13
- Burjuvazi, Kapitalizm ve Sosyalizm karşısında Mao'nun öğretileri 15
- Burjuvazi karşısında Mao'nun öğretileri 35
- Sosyalizme Dair Mao'nun Öğretisi 51
- Proletarya Dikatatörlüğü ve Özgül Biçimleri konusunda Mao'nun Eserleri 61
- Parti içi iki çizgi mücadelesinde Mao'nun tutumu 85
- Büyük Proleter Kültür Devrimi 96
- Halk Savaşı Teorisi ve Mao..... 102
- Birkaç şeye birkaç söz..... 110
- Sonsöz yerine: MLM Bilimi Dünyayı Değiştirmede Anahtardır 120

ÖNSÖZ

Devrimler tarihin lokomotifidir, diyordu Marx. Tarihi yapanda insandır. Ama tarih, devrimler tarihine aklını ve yüreğini koymuş sayısız insan tanık olmak birlikte, enternasyonalist proletarya hareketinin devrim tarihine tüm bir yaşamını adamış beş büyük öğretmenin yeri, dünya kapitalizminin surlarını parçalamadaki insanlığın büyük tarihsel yürüyüşünde apayrı bir öneme sahiptir.

İşte bu yıl, bu beş Klasikten birinin, uluslararası proletaryanın büyük önderi Mao Zedung'un 100. doğum yılıdır.

Hiç kuşku yok ki, Mao emperyalizm ve proleter devrimler çağının en büyük halkası ve uluslararası proletarya hareketinin aydınlık feneridir. Proletarya ve komşularının, emeğin köleleştirilmesine dayalı düzenleri yerlebir etme savaşımında Mao, referans noktasıydı.

Mao'nun öğretileri yanlızca dün değil, yanlızca bundan beş ya da otuz yıl önce değil, bugünde, evet, özelikle bugün fena halde gereksinimdir. Dünya ölçeğinde "Yeni dünya düzeni" (ki buna emperyalist düzensizliğin "düzeni" denmelidir.) şemsiyesi altında göreli ivme kazanan sağcı rüzgar eşliğinde gericilik,

yağma ve vahşetin koyulaştığı, at iziyle it izinin iç içe geçtiği ve devrim dalgasının alçalma eğrisi izlediği bu mecrada, Mao'nun teorisi çok daha, fevkalade aciliyettir.

Mao'nun teorilerine dayanmadan, bunları rehber almadan, özetle Maoizm silahı ile silahlanmadan gelişmenin yeni koşullarını, sınıf mücadelesinin yeni ve özgün gelişimini çözümleyemeyeceğimiz gibi, dünyayı değiştirme ve devrimi kavrama anahtarından da mahrum oluruz. Mao 'nun Kruşçev revizyonizmine karşı göğüs göğüse çarpışarak yarattığı Uluslararası Komünist Hareket'in derinliği ve çapı olan düzlemi savunulmadan devrimci savaşımda gerçek bir ilerleme sağlanabilir mi ? Aynı şekilde proleterya diktatörlüğü altında "devrimi kavrama" teorisi temel alınmadan, evet, geleneksel teorinin eksik, dar, sınırlı yanlarıyla tam ve köklü bir hesaplaşma içinde sürgün verip kullananların elinde yakıcı bir silah haline gelen bu Maocu teori olmadan yapılacak her devrim girişimi, devrimin bir karikatürü olmaz mı dersiniz? Dahası, kuzeyden esen ve prestroika ile özgün anlamını kazanan Gorbaçovcu rüzgarla birlikte, içte klasik kapitalizme evrilen revizyonizmin dışta dünya kapitalist-emperyalist pazarlarla bütünleşme süreci, geleneksel kurulu revizyonist düzenlerin altüst oluşu döne döne Mao'nun öğretilerini ve onun muazzam önemdeki kızıl güzergahının dayatıcılığını yeterince ve apaçıkça tanımlamış bulunmaktadır.

Her şeyden önce ve esas olarak Maoizmin ifadelenişine başka temel katkıların yanında, temel teşkil eden şey, proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi teorisidir. Bu teori, Mao'nun ekonomi politik, marksist felsefi yazım ve bilimsel sosyalizm gibi üç büyük sac ayağında Marksizm-Leninizm'e yaptığı katkının en başta gelenidir, baştacı edilmesi gerekendir. Her sosyalist topraktaki geri dönüşüde sosyalizmdeki yeni burjuvaziyi de, sosyalist toplumun çelişmelerle dopdolu oluşunu da bu teori ile açıklarız.

İnsanlığın tarihsel yürüyüşünde proletarya ve dostlarına ardısıra muazzam miras bırakarak göçüp giden Mao, bu yıl 100. yaşında....

Onun 100. doğum yılı vesilesiyle " TROÇKİZMLE HARMANLANAN DOGMATO-REVİZYONİZMİN SEFALETİ VE HOCANIN MÜRİTLERİNİN HAVI DÖKÜLMÜŞ İNCİLERİ"

broşürünü siz okurlarımıza sunuyoruz.

Daha önce "PARTİZAN " dergisinin 10,11,12. sayılarında aynı adla dizi olarak sunduğumuz bu çalışmayı el altında bütünlüklü hazır bulunsun diye, başvurulduğunda kolaylık sağlasın diye Mao'nun 100. doğum yılına Mao'nun bütünlüklü teorisini yansıtması açısından katkı olsun diye siz okurlarımıza hazırladık.

Broşür, Hoca kaynaklı anti- Maocu teorinin ve bu arada revizyonizm artı troçkizm harmanlanışıyla özgünleşen Özgürlük Dünyası'nın kendine özgü Dogmatizminin çarpıcı bir çözümlenmesi ve Mao'nun malum müritlerce çarpıtılıp kuşa çevrilen özgün teorisinin dolaysızca bir açıklanışını içermektedir.

Umarız ki, Mao'nun 100. doğum yılında broşüre temel teşkil eden Mao'cu ögretiler bu çalışma aracılığıyla daha geniş alanda hakettiği yankıyı bulur.

UMUT YAYIMCILIK

Troçkizmle harmanlanan dogmato-revizyonizmin sefaleti ve Hoca'nın müritlerinin havı dökülmüş incileri

Özgürlük Dünyası'nın 47. sayısında "Mao Zedung ve Çin Devrimi Üzerine Bir Özet" başlıklı bir makale yer aldı. Mao'nun bütünlüklü eserini eleştirme iddiasıyla kaleme alınan makale, yalnızca mantığın ve marksizmin açıktan ihlalini değil, eleştirel tutum yokluğunun da en şaşırtıcı, en sefil örneğini veriyor.

Gülünç bir cüratkârlıkla Mao'nun öğretilerine yöneltilen eleştiriler, teorik-ideolojik gıdasını Troçkizmle malgalanmış Hocacı dogmatik Revizyonizmden almaktadır. Hocacılığın malum müritleri çevresinde bile utangaçça savunulduğu ve yaşanan onca pratiğin Hocacılığı bir kenara bıraktığı bu özgün siyasal süreçte hala bu silahla Mao'nun bilimsel öğretisine saldırmak, akıllı görünme yolunda çocukça çaba sarfetme gülünçlüğüne düşmek demektir. Üstelik bu saldırı, gerçekleri gizleyerek, ya da onları bölük pörçük edip bütünlüklü mantık silsilesinden koparark, gelişigüzel seçilerek yapılmışsa, bu, daha işin başında gemiyi karaya oturtmaktır.

Mao'dan öğrenmesi gerekenler, "Öğretmeye" kalkışarak tam bir teorik-siyasal güldürü sergilemişlerdir. Yaşam en iyi öğretmendir. Yaşamın, pratiğin görüş açısı ilk ve temel olan-

dır. Ve yaşam Mao'nun değil, Hocacılığın üzerinden atlamıştır. Dünyanın bu yeni dönemecinde Mao'nun bütünlüklü eseri proletarya ve komşuları için fena halde elzemken, Özgürlük Dünyası'nın delik bir bisiklet lastiği gibi, her adımda hava kaçıran havı dökülmüş incileriyle çalakalem Mao'ya saldırması ve saldırırken Marksizmi revizyonizme uyarlaması, onun, gerçekler zemininde değil, tahrifatlar ve mantık zorlamaları dünyasında gölgeleriyle savaştığını apaçık ortaya sermektedir.

Ve bilinmelidir ki, istediğini, dilediği gibi yorumlamak siyaset yapmak değildir.

Bu yazıdaki amacımız Özgürlük Dünyası'nın Mao'ya yönelttiği ve her türlü dayanaktan yoksun, ispatsız, delilsiz iddia düzeyindeki "eleştirilerini" açığa çıkarmak; dogmatik Revizyonist hatlarını ve Marksizm-Leninizm'in en temel noktalardaki inkarını çözümlemektir.

Ama ilkin, daha önce çıkan çeşitli makalelerimiz ve dizi yazılarımızda Troçkizm eşliğinde yolalan Hocacı Revizyonizmi defalarca sonsuz teşhir direğine çivilediğimizi burada bir kez daha belirtelim. Ne varki, Özgürlük Dünyası'nın tahrifat, çarpıtma ve demagoji "Özgürlüğü" bu işi bir kez daha yerine getirmemizi zorunlu hale getirdi.

Bu dizi-makalemizde Özgürlük Dünyası'nın Mao'ya yönelik tüm "eleştirileri" eksiksiz ele alınacak ve deyim yerindeyse, Özgürlük Dünyası'nın kuru bozkırında atımızı dörtnala kaldırarak basılmadık alan bırakmayacağız.

GİRİŞ:

Özgürlük Dünyası'nın Mao'ya yönelik eleştirilerini özetleyerek işe başlayalım:

● Mao, dev anti-emperyalist ve demokratik atılımlara önderlik etmiş, büyük bir devrimci ve tutarlı bir demokrattır.

● Ama ne var ki, Mao, marksizm ve sosyalizm karşısında gerici bir konumdadır.

● Sosyalizmden yalnızca etkilenmiştir; ciddi bir marksist eğitimden de geçmemiştir.

● Ütopik köylü sosyalizmi savunucusudur; eşitlikçilik, komüncülük, özgürlükçülük gibi muğlak fikirler arenasında hareket etmiştir.

● Mao'da milliyetçi bir yan vardır ve o bu yan eşliğinde köylülüğün dar bakışlı yabancı düşmanlığını seslendirmektedir.

● "Ulusal Marksizm" proleter sınıf temelinden uzaktır.

● Mülksüzleştirenlerin mülksüzleştirilmesini savunmamıştır.

● Burjuvazi ve kapitalizmin yokedilmesini öngörmemiştir.

● Mao'ya göre sosyalist dönüşümün kabulüne yanaşma milli burjuvazinin karakteristik özelliğidir.

● Milli burjuvaziyle birleşmiş ve emekle sermayenin

uyumunu savunmuştur.

● Köylü yaklaşımı çizgisindedir. Tarımla sanayi, ağır ve hafif sanayi arasındaki ilişkiyi yanlış ele almıştır.

● Kesintisiz devrimi reddetmiş.

● Proletarya diktatörlüğünü savunmamış.

● Demokratik halk diktatörlüğü ise (Mao'nun savunduğu) proletarya diktatörlüğünün özgül biçimlerinden biri değil, olsa olsa burjuva diktatörlük biçimidir.

● Mao, burjuva ve küçük burjuva partilerin varlığını savunmuştur.

● ÇKP hizipler partisidir. Ve kültür devrimi, ipler Mao hizibinin elinden kaçınca gündeme sokuldu.

● Mao'ya göre partide önderlik ilkesi kitlelerden kitlelere-dir.

● ÇKP'sınıfın bir parçası olamazdı.

● ÇKP'nin en üst örgüt biçimi olması da tartışmalıdır; zira ordu daima karar verici olmuştur.

● İki çizgi mücadelesi konusunda Mao yanılgılara gömülmüştür.

● Çelişme konusunda yanlışa düşmüştür. Uzlaşmaz karşıtlığın uzlaşabilir hale getirilebileceğini savunarak hatalı yaklaşım sergilemiştir.

● Karşıtların birliğini mutlaklaştırmıştır.

● Süreçler ve onları niteleyen çelişmelerin biribiriyle ilişkileri sorununda yanlışa düşmüştür.

● Burjuvaziyi sınıf olarak ortadan kaldırmayı öngörmemiştir.

● Cephe konsunda yanılmış ve belirli çelişmelerin çözümünü baş çelişmeye tabi kılarak hatalı davranmıştır. Ayrıca temel çelişmeyi baş çelişmeye tabi kılmıştır.

● Dünya ölçeğindeki belli başlı çelişmelerin çözümünü, dünya çapında baş çelişme olarak gördüğü emperyalizmle ezilen uluslar arasındaki çelişmeye tabi tutmuştur.

● Ve böylece, O, dünya proleter devrimini ulusal kurtuluş savaşlarına tabi kılmıştır.

● Şehirlerdeki ve işçi sınıfı arasındaki çalışmayı küçümsemiştir.

● Mao, "askeri yönden dahice bir yönetim" sergilemiş ancak, kır-şehir arasında kurulan ilişkiyi hatalı teorik temelleriyle mutlaklaştırıp, evrenselleştirerek yanlışa düştü.

● Halk savaşını tüm geri ülkeler için mutlaklaştırması da yanlıştı.

● Mao'da sosyalizme yönelme diye bir şey yoktu.

● Çin sosyalizmin eşiğine dek gelebilmiş ancak bu eşikte çakılı kalmıştır. Çünkü Çin'de sosyalizmin güçleri oluşturulamamıştı.

Evet, hepsi bu.

Ne denebilir?

Bunu hep birlikte göreceğiz. Gerçekler gerçek, yalanlar yalan olarak kalırlar. Ve bilinsinki, siyasal sorunları karanlık bir ışık altında düşünmeye alışkın beyinlerden rastgele veren incilerdir bunlar.

Belli-başlı başlıklar altında Özgürlük Dünyası'nı yanıtlayacağız. Bu başlıklar şunlar olacaktır:

- Burjuvazi, kapitalizm ve sosyalizm karşısında Mao'nun öğretileri.
- Proletarya diktatörlüğü ve özgül biçimleri konusunda Mao'nun eseri.
- Parti içi iki çizgi mücadelesinde Mao'nun tutumu.
- Çelişme konusunda öğretisiyle Maocu güzergah,
- Kültür Devrimi.
- Halk Savaşı stratejisi ve Mao.
- Bir kaç şeye bir kaç söz.
- Sonsöz yerine: MLM bilimi dünyayı değiştirmede anahtardır.

BURJUVAZİ, KAPİTALİZM VE SOSYALİZM KARŞISINDA MAO'NUN ÖĞRETİLERİ

Kapitalizm Karşısında Tutumuyla Mao

Özgürlük Dünyası'na göre Mao, kapitalizm ve burjuvaziyi tasfiyeyi hedeflememiş, mülksüzleştirenlerin mülksüzleştirilmesini amaçlamamış, emekle sermayenin uyumunu öngörmüş, sosyalist dönüşüme yanaşmayı burjuvazinin karakteristik bir özelliği saymış; milli burjuvaziyle birleşmeyi, kapitalizmi yıkmayı değil düzene sokmayı, milli burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki çelişmeyi uzlaşabilir çelişme olarak nitelemeyi sosyalizmin yönelimi olarak görmüştür.

Dahası... Burjuvazi özel teşebbüs olarak varlığını sürdürmüş ve bu uygulamada hiçbir zaman son bulmayan bu devlet kapitalizmi de NEP'e benzetilmiş ve sonuçta da tüm bunların dolaysız sonucu olarak bugün görüldüğü gibi Çin ekonomisinin kapıları sonuna dek emperyalist tekellere açılmıştır.

İsteyen herkes sorunlara istediği gibi yaklaşabilir ve bu herkesin en kutsal hakkıdır. Ama devrimciler dürüst yaklaşma biçimiyle dürüst olmayan yaklaşma biçimini biribirinden ayırdetmek zorundadırlar.

Özgürlük Dünyası bu kuralı kapıdışarı etmiş!

Nasıl mı?

Mao'nun öğretilerini parça parça edip biribirinden ayırarak kelimelerle oynayarak, eleştiri konusuyla ilgili gerçeklerin toplamını değil, işine gelen yanını iç bağlantılarından ayırarak ve onları canının istediği gibi seçerek.

Dinleyin.

"Mao, sosyalist dönüşümler dönemi olarak ilan edilen dönemde burjuvazi ve kapitalizmi karşısına alıp yokedilmelerini öngörmemiş, yalnızca 'kâr herşeyden önce gelir zihniyetine sahip' 'bazı kötü kapitalistleri' eleştirmiş, onları da yine kazanmayı hedeflemiştir. 'Milli burjuvaziyle birleşmek', 'kapitalizmi yıkmak değil düzene sokmak', 'emekle sermayenin uyumunu sağlamak' ve işçileri 'hem devlet sektörünün ve özel sektörün, hem de emek ve sermayenin çıkarlarına hizmet etmeye ikna etmek', 'sosyalist devrim' döneminde Mao'nun yönelimleri olmuştur."(1)

Gerçeklerin tanıklığına başvuralım; ve ilk önce kapitalizm ve özel mülkiyet karşısında Mao'nun söylediklerine bakalım.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan yani Ekim, 1949'dan sosyalist dönüşümün esas olarak tamamlandığı döneme dek olan süreyi geçiş dönemi olarak adlandıran Mao bu geçiş döneminin genel çizgisini şöyle saptayacaktı:

"Bu genel çizgi, tarımın, el sanatlarının ve kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümü ile ülkenin sosyalist sanayileşmesini aşağı yukarı üç beş-yıllık plan dönemi içinde adım adım gerçekleştirmek ve böylece Çin'de sosyalist bir toplum kurma hedefine ulaşmaktır."(2) (abç)

Dahası:

"Sosyalizm için çalışmalıyız, "Özel mülkiyeti desteklemek" burjuva bir anlayıştır."(3)(abç)

Ayrıca:

"Genel çizgi, üretim ilişkilerinin adım adım değişmesi demektir. Staline göre, mülkiyet sistemi üretim ilişkilerinin temelidir. Yoldaşlar bunu iyi kavramalıdırlar. Şu anda hem özel mülkiyet hem de sosyalist kamu mülkiyeti yasaldır ama özel mülkiyet giderek yasadışı olacaktır."(4) (abç)

Yeterince açık!

Bu birkaç alıntı bile Özgürlük Dünyası'nın tahrifatta ne denli usta olduğunu apaçık gözler önüne sermektedir. Ancak biz bununla yetinmeyeceğiz. Sorunu daha yakından inceleyeceğiz. Mao'nun ve dolayısıyla marksizmin bu sorundaki anlayış silsilesini bütünlüklü olarak ortaya koyup, Hocacılığın bu tahrifatlar eşliğinde dogmatik revizyonizmini çözümleyeceğiz.

Yeni Demokratik Devrimin zaferiyle birlikte Çin'de komprador kapitalizmin varlığına son veriliyor ve toprak ağalarının malına zoralım uygulanıyordu. Böylece emperyalizmin temel dayanağı konumundaki bürokratik sermaye mülksüzleştiriliyordu. Bu büyük kapitalist sermaye tüm kapitalist ekonominin aşağı yukarı yüzde seksenini oluşturuyordu. Ulusal sermayenin geri kalan yüzde yirmilik kısmı ise adım adım sosyalist sanayinin hizmetine sokulacaktı. Fakat bu, büyük kapitalist sermaye gibi, hemen, "bugünden yarına" olamazdı. Küçük ve orta nitelikli kapitalizme karşı, büyük sermayeye davranıldığı gibi davranılamazdı.

Mao önderliğindeki ÇKP ulusal sermayenin bu bölümünü barışçıl yöntemler kullanarak sosyalist sanayiye dönüştürme yolunu seçmişti. Mao'dan ilk aktardığımız alıntıda da görüldüğü gibi, bu dönüştürme üç beş-yıllık plan dönemi içinde yani ortalama onbeş yıl içinde adım adım gerçekleştirilecekti.

İşte dogmato-revizyonizmin asıl eleştirisi, temel itirazı bu alana ilişkindir; kullanılan barışçıl yöntemleredir.

Mao, ulusal sermayenin bu kalan bölümünü yeniden şekillendirip sosyalist sanayiye dönüştürmek için devlet kapi-

talizmi yolunu seçmiştir. Milyonlarca, onmilyonlarca küçük üreticinin varlığını sürdürdüğü bir ortamda kapitalizmin tümünü bir darbede ortadan kaldırmaya kalkmak Lenin'in sözleriyle yalnızca budalalık değil, onu ortadan kaldırmaya çalışan parti için de intihar demek olur. Sosyalist devrim tek bir çarpışmadan ibaret değildir; sürekli bir rota izler. Önemli olan şey, proletaryanın politikayı yönetmesini bilmesidir.

Ne diyordu Lenin?

Kapitalizmin gelişmesine kilit vurulmamalı, yasaklanmaya çalışılmamalı; bu kapitalizm devlet kapitalizmi kanalına yöneltilmelidir.

Dinleyin daha iyi:

"Sovyet devleti ve proletarya diktatörlüğü, devlet kapitalizmi ile birleştirilebilirmi? Bunlar birbiriyle bağdaşabilir mi?

Elbette bağdaşabilir. Mayıs 1918'de iddia ettiğim, tam olarak bu idi. (abç)

... Hem teorik, hem pratik bakımdan bütün sorun, kapitalizmin (belirli bir dereceye kadar ve belirli bir süre için kaçınılmaz olan) gelişmesini, devlet kapitalizmi kanalına yöneltmenin doğru yöntemlerini bulmak; uzak olmayan bir gelecekte devlet kapitalizminin sosyalizme dönüşmesini güvence altına almak için onu hangi koşullarla çevrelemenin gerektiğini saptamaktır." (5)

Lenin'in bu pasajı, Troçkizmle harmanlanmış dogmatik revizyonizme en büyük şamardır. Biz Mao'ya dönelim.

Mao, küçük ve orta nitelikli kapitalizmi sosyalist sanayiye dönüştürmek için devlet kapitalizmi aracını kullanırken tam da Lenin'in Rusya'da izlediği yol eşliğinde hareket ediyordu.

Ulusal sermaye Çin'de, devlet emri ile özel imalat; özel imalatın devlet emri ile alımı-satımı; tüm üretim komplekslerinin devlet ve özel kesimce ortaklaşa işletilmesi; ve sabit faiz ödemesi gibi biçimlerden geçerek sosyalist sanayiye dönüştürülüyordu. Bu, kapitalist ekonominin devlet kapitalizmi aracılığıyla yeniden şekillendirilmesiydi.

Mao, Çin'deki devlet kapitalizmi için, bu ekonomi, diyordu, sosyalist ekonomiye çeşitli biçimlerde bağlantılı ve iş-

çiler tarafından denetlenen bir ekonomidir. Kapitalist ekonominin özel bir türüydü bu. Bu ekonominin varlık-koşulu, temelde kapitalistlere kâr sağlamak değil, halkın ve devletin gereksinimlerini gidermekti. Devlet kapitalizminde çubuğun ucu sosyalizme yönelikti. Sosyalizme ulaşmak için bu köprü, bir ara durak işlevi gören bu kapitalizm adım adım sosyalist karakter kazanacaktı.

Denilebilir ki, bu ekonomide, yaratılan kârın bir bölümüne kapitalistler sahip oluyordu. Evet, işçiler tarafından yaratılan kârın küçük bir kısmı, dörtte birlik bir bölümü kapitalistlere gidiyordu. Fakat unutulmasınki, kârın dörtte üçlük çok büyük bölümü demokratik devletin denetiminde halkın yararına kullanılıyordu. Dolayısıyla, bu ekonomi esas olarak "ülke ekonomisine ve halkın geçim koşullarına hizmet" etmekteydi.

Maddi, iktisadi ve üretken açıdan sosyalizme dolaysızca geçişin koşullarının olmadığı bir ortamda devlet kapitalizmi köprüsünden sosyalizm dünyasına ulaşmaktan başka çare yoktur. Bunun içindirki, Lenin "Eğer delvet kapitalizmi iktidarı işçi sınıfının elinde ise, komünizme geçişi devlet kapitalizmi yoluyla yapmak mümkündür" diyordu.

"Çünkü sosyalizm, devlet kapitalizmi tekelinden bir sonraki adımdır..."

"Devlet kapitalizmi sosyalizm için tam bir maddi hazırlık, sosyalizme bir başlangıç ve tarih merdiveninde sosyalizm adını alan basamakla arasında başka basamakların olmadığı bir basamaktır."(6)

Demek ki, devlet kapitalizminin sosyalizme yardımcı olması mümkündür.

Bu, Özgürlük Dünyası'nın iddia ettii gibi "kapitalizmi yıkmak değil, düzene sokmak" yönelimi değil, özgün koşullarda barışçıl yöntemler kullanarak kapitalizmi adım adım ortadan kaldırmaktır. Devlet kapitalizmi, bir blok, bir anlaşma, bir ittifak çerçevesinde yaşam hakkı bulur. Bunun içindir ki Lenin, kapitalizmin gelişmesini devlet kapitalizmi kanalına yöneltmenin en basit örneği ayrıcalıklardır der ve sovyet yönetimi altında ayrıcalıklar nedir sorusuna yanıt bulur.

Dinleyelim:

"Bunlar, küçük mülk sahibi (ataerkil ve küçük burjuva) unsura karşı sovyet devleti yani, proleter devleti ile devlet kapitalizmi arasında bir ittifak, bir blok, bir anlaşmadır. Ayrıcalığı olan bir kapitalisttir. İşini, kapitalist yoldan, kâr amacıyla yönetir. Normal kârın ötesinde ve üstünde, fazla kâr etmek amacıyla; ya da başka türlü sağlayamayacağı veya büyük zorlukla sağlayabileceği hammaddeyi elde etmek amacıyla, proleter hükümeti ile bir anlaşma yapmayı istemektedir."

Bu madalyonun biryüzü!

Öteki yüzüne gelince:
"Üretici güçlerin gelişmesiyle, derhal ya da çok kısa bir süre içinde malların miktarında artış sağlayarak, sovyet hükümeti kazançlı çıkar."(7)

Şimdide Mao'ya kulak verelim:
"Burjuvaziyle ittifak yapmamız ve şimdilik kapitalist işletmelere el koymaktan kaçınarak bunları kullanmak, kısıtlamak ve dönüştürmek siyasetini benimsememiz köylülerin ihtiyaçlarını karşılamak ve tahıllarını ve hatta bazı sanayi hammaddelerini satmada gösterdikleri isteksizliğin üstesinden gelmek için daha fazla mamul madde elde etme hedefini gütmektedir. Bu, köylülerin tahıllarını satmada gösterdikleri gönülsüzlüğün üstesinden gelmek amacıyla burjuvaziyle yaptığımız ittifaktan yararlanmak demektir. Öte yandan, tahıl ve sanayi hammaddelerinin sağlanmasında köylülerle olan ittifakımıza dayanıyoruz. Ve bu şekilde burjuvaziyi denetim altında tutuyoruz. Kapitalistler herhangi bir hammaddeye sahip değillerdir; oysa devlet sahiptir. Hammadde istiyorlarsa, mamul mallarını devlete satmak ve devlet kapitalizmini kabul etmek zorundadırlar. Bunu yapmayı reddederlerse, onlara hammadde vermeyiz. Her iki durumda da denetim altında tutulmuş olacaklardır. Bu, burjuvazinin izlemek istediği kapitalist yolu kapatacaktır; yani serbest pazarların açılmasını, hammaddelerin serbestçe satın alınmasını ve mamul malların serbestçe satılmasını denetleyecek, ayrıca burjuvaziyi siyasi bakımdan tecrit edecektir." (8)
(abç)

Özgürlük Dünyası'nın son sınırına vardırılan tahrifatçılığı, Mao'nun bu uzunca pasajında tepeden tırnağa açığa çıkmış oluyor.

Ne diyordu Özgürlük Dünyası?

Şunu: Mao, burjuvazi ve kapitalizmi tasfiyeyi hedeflememiş!

Mao'nun kullanmak, kısıtlamak, dönüştürmek şiarından hiçbir şey anlamak istemiyorlarsa, Özgürlük Dünyası'na Mao'nun eserinden daha düzinelerce alıntı yapabiliriz. Ve işte bir başka alıntı: "Tarımda kooperatifleşme, köylülerle ittifakımızı burjuva demokrasisi temelinde değil, proleter sosyalizmi temelinde sağlamlaştırmamızı sağlayacaktır. Bu, burjuvaziyi kesin olarak tecrit edecek ve kapitalizmin nihai olarak ortadan kaldırılmasını kolaylaştıracaktır. Bu meselede insafsızız. Bu meselede Marksizm gerçekten acımasız ve merhametsizdir, çünkü emperyalizmin, feodalizmin, kapitalizmin ve küçük üretimin kökünü kazımaya kararlıdır." (9) (abç)

Devlet kapitalizmi uygulaması, sınıf mücadelesinin tatili, ya da bu mücadelenin yerine sınıflar arası barışın konması değildir. Çünkü bilinir ki, sınıf mücadelesi dümdüz bir hat izlemez; mücadelenin koşullarına bağlı olarak değişik biçimler alır. Gerek Lenin'in Rusya'da öne sürdüğü ama gelişme olanağı bulamadığı (çünkü burjuvazi proletaryanın gücünü küçümsemiş ve Lenin'in öne sürdüğü koşulları reddetmişti) ama Çin'de gelişme olanağı bulan (çünkü burjuvazinin başka çaresi kalmamıştı) devlet kapitalizmi sınıf mücadelesinin bir biçimi, onun bu yöntemle sürdürülmesi biçimidir.

Burada tüm sorun, kapitalizmi yani, Çin özgülünde ulusal sermayenin dolaysızca bir darbede mülksüzleştirilemeyen yüzde yirmilik bölümünü hangi birimler altında ve hangi uygun yöntemlerle devlet kapitalizmine dönüştürüleceği ve devlet kapitalizminin sosyalist sanayiye dönüştürülmesini güvencelemek için bu kapitalizmin ne gibi koşullarla çevreleyip denetim altına alma sorunudur.

Çin'de bir miktar kapitalizm gelişmiştir. Ve bu kaçınılmazdı da. Sosyalizmin ön koşullarını yaratmak için özel kapitalist ekonominin belli bir dereceye kadar gelişmesi gerekti. Ama yalnızca belli bir dereceye dek!

Mao'nun sözleriyle bu özel kapitalizm birçok koşulla çevrelenip dizginsizce gelişmesine olanak verilmiyordu. Vergi siyaseti, pazar fiyatları, çalışma koşulları ile birçok yönden bu kapitalist ekonomi kısıtlanıyordu.

Özel kapitalist sanayi ihmal edilmemesi gereken bir güçtür Çin'de. İlkin, Çin milli burjuvazisi emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizm tarafından ezildiği, baskı altına alındığı için sık sık Yeni Demokratik Devrim'de yer almış ya da tarafsız tutum takınmıştır. İkincisi, Çin, ekonomisi geri olan bir ülkeydi. Bu iki neden, demokratik devrimin zaferinden sonraki sosyalizme geçiş sürecinde özel kapitalizmin (küçük ve orta nitelikli) olumlu yanlarından ülke ekonomisinin geliştirilmesi için yararlanılması gerektiği gerçeğini gözler önüne sermektedir. Bu iki neden eşliğinde sosyalizmin gerekli koşullarını hazırlamak için bu kapitalist ekonomiden yararlanmayı öngörüyordu.

Evet, bu kapitalizmin gelişmesine izin verilmelidir. Bu yararlı olandır. Ancak ulusal ekonomiye zararlı olan, sosyalizmin gelişmesine katalizör etkisi yapmayan kapitalizme izin verilmeyecek ve ona göz yumulmayacaktır. Tıpkı Lenin'in Rusya'da öngördüğü ayrıcalıklar politikası gibi, tıpkı kültürlü ve kültürsüz kapitalistler ayrımı gibi, kültürlü kapitalistlerle bir blok, bir anlaşma önerisi gibi.

Çin'de kapitalizmin ulusal ekonomiye yararlı olanına izin verilmesi, iktisadi bazda gerekli bir politikaydı. Bu tür kapitalizme izin verilmesi, kapitalizmi diriltmek, kapitalist bir ekonomi kurmak ve dolayısıyla burjuvazinin diktatörlüğünü kurmak demek değildir.

Böyle demek değildir.

Çünkü,

a) Devrimle birlikte tüm kapitalist ekonominin yüzde sekseni mülksüzleştirilmiştir.

b) Ulusal sermayenin geriye kalan yüzde yirmilik bölümü için barışçıl yöntemlerle yeniden şekillendirme yoluna gidilmiştir.

c) Bu uygulanan yeniden şekillendirmede de özel kapitalizm, i) işleyişinin kapsamı bakımından, ii) vergi siyaseti açısından, iii) piyasa fiyatları bakımından, iv) işçilerin çalıştırılması koşulları bakımından sınırlandırılmıştır.

d) Gemler; burjuvazinin değil, proletarya önderliğindeki Demokratik Halk Diktatörlüğününün elindedir. Yani, proletaryanın ideolojik, politik, örgütsel önderliği garanti altına alınmıştır.

Elbetteki burjuvazi ve kapitalizme konan kısıtlama, bu kesimin direnişiyle karşılaşacaktır. Dolayısıyla Mao, şöyle açıklayacaktır:

"Yeni demokratik devletteki sınıf mücadelesinin esas biçimi, kısıtlama ile kısıtlamaya karşı koyma arasındaki mücadeledir." (10)

Unutulmasın ki, emperyalizmin temel dayanağı, üzerinde varlık bulduğu zemin olan bürokratik sermayeyi devrimle, derhal mülksüzleştirebiliriz ama küçük ve orta nitelikli geri kalan ulusal sermayeyi hemen yok edemeyiz. Bu ancak süreç içinde ve devlet kapitalizmi köprüsüyle sosyalizme bağlanarak kademe kademe yok edilebilir.

Lenin'in Rusya'da öngördüğü buydu; Mao'nun Çin'de uygulamaya koyduğu da...

Özgürlük Dünyası'nın çarpıtarak kararttığı Mao'nun öğretilerini sahne ışıklarının önüne çıkarmış bulunuyoruz.

Ve diyoruz ki:Kişinin kafasını kanadının altına sokarak bunu görmeyi reddedmesi akılsızlığın en büyüğüdür. (11)

Şimdi artık Özgürlük Dünyası'nın "emekle sermayenin uyumunu sağlamak", "Kapitalizmi yıkmak değil, düzene sokmak", işçileri "hem devlet sektörünün ve özel sektörün, hem de emek ve serrmayenin çıkarlarına hizmet etmeye ikna etmek" gibi eklektik bir tarzla çarpıtılarak sunulan ve en önemlisi bütünlüklü anlamından soyutlanarak iğdiş edilen Mao'nun, bu, anlamı "bozulmuş" sözcüklerinin bir anlamı olabilir mi? Ve üstelik sağa sola serpiştirilen bu sözcükler yumağından, Mao "burjuvazi ve kapitalizmi karşısına alıp yokedilmelerini öngörmemiş" "dahi"(!) sonucuna nasıl varılabilir?

Özgürlük Dünyası kendi dogmatik revizyonizmi eşliğinde kendi gölgelerini yenmiştir.

Özel sermayenin sosyalizme yardımcı olması mümkün mü?

Biz, evet mümkündür diyoruz. Ve bu fikrimizi Lenin'e ve onun ünlü "Aynî Vergi Üzerine" broşürüne dayandırıyoruz. Lenin bu broşüründe, tüm Rus ulusal ekonomisini sos-

yalizme vardıracak politikanın yol ve biçimleri üzerine ayrıntılı tahliller yapar.

Ve şöyle bir soru sorar: "Özel sermayenin sosyalizme yardımcı olması çelişkili bir durum değil midir?" (12)

Apaçık yanıtlar bunu: "Hiç de çelişkili değildir; bu, reddedilemez bir iktisadi gerçektir."

Bununla yetinmez ve tezini gerekçelendirerek şöyle sürdürür: "Ulaşımın son derece altüst bir halde olduğu bir küçük köylü ülkesi, -ulaşım sistemini ve büyük sanayiyi denetleyen- proletaryanın siyasal rehberliğinde olan ve savaştan ve ablukadan henüz çıkmakta olan bir ülke sözkonusu olduğuna göre bundan şu sonuçlar çıkar: Birinci olarak, yerel değişim bugün için birinci derecede önem kazanır ve ikinci olarak, sosyalizme (devlet kapitalizmi şöyle dursun) özel kapitalizm vasıtasıyla destek olma olanağı mevcuttur." (aynı yer) (abç)

Demekki, yalnızca devlet kapitalizmi değil, özel kapitalizm aracılığıyla sosyalizme destek olmak mümkündür.

Yeterince açık!

Lenin'in pasajını Özgürlük Dünyası'na sunuyoruz.

Bu işin içinden nasıl mı çıkacaklar? Bunu çözme görevi onların kendilerine aittir. Marksizmi reizyonizme uyarlayanlar, bu alıntıyı da bir şeylere uyarlarlar!..

Sürdürelim.

Önce Özgürlük Dünyası'nı dinleyelim:

Burjuvazi özel teşebbüs olarak varlığını korurken, bir kısmıyla da devlet teşebbüslerine ortak edilmiş ve onlara sermayeleri karşılığı olarak sabit tutulmuş bir oranda faiz ödenmesi yoluna gidilmiştir. (13)

Bu, devlet kapitalizminin Çin özgülünde aldığı biçimdir. Kapitalist ekonominin, devlet kapitalizminin bu biçimleriyle yeniden kalıba dökülerek sosyalizme dönüştürülmesidir. Devlet ile özel sermayenin ortak yönetimi ve sabit faiz sistemi kapitalizmi sosyalizme dönüştürmenin barışçıl yöntemleriydi. Yani, ulusal burjuvaziyi "satın alma" politikasıydı. Bilinir ki, Çin'de kapitalizmi devlet kapitalizmi yoluyla yeniden şekillendirme çeşitli aşamalardan geçti. Sabit faiz uygulaması bu dönüştürmenin son aşamasıydı. Bu, daha önce de açıkladığımız gibi kullanma, kısıtlama ve dönüştürme idi.

Özgürlük Dünyası'nın çıkmazı, gerçeği, Leninist tezlerde ve onunla aynı kulvardaki Mao'culukta değil, keşişlere özgü yalnızlıkla Troçkizm bulamaçlı dogmatik revizyonizmde aramasıdır. Devlet kapitalizmi doğasına nüfuz edemeyen Hocanın müritleri "saf sosyalizm", "saf işçicilik", "saf devrim"e ateşli bir "tutkuyla" (!) sevdalanmışa benziyorlar. Tamı tamına kişotizm!

Ama bu kadarla yetinmez Özgürlük Dünyası. Bunlar yalnızca çiçeklerdi. Özgürlük Dünyası'nın çiçekleri. Ve işte meyveleri:

"Ve onyıllarca sürüp 'geri çekilme'nin' hiçbir zaman sona ermediği bu uygulama NEP'e benzetilmeye çalışılmıştır. Sonuç açıktır; kapitalistler tüm mal-mülklerini geri almışlar ve Çin ekonomisinin kapıları yalnızca özel teşebbüse değil emperyalist tekellere de ardına kadar açılmıştır. Mao'nun Seçme Eserleri'nin 5. cildinde burjuvazinin önüne çıkar yol olarak koyduğu "devlet ile özel sermayenin ortak yönetimi yoluyla sosyalizme bütünleşme" kaçınılmaz olarak tam tersi sonuç vermiş ve dizginsiz kapitalizmde 'bütünleşme' sağlanmıştır." (Aynı yer)

Allons done! Allons done! (14)

Anlaşılan Hocacılarımız bellek kaybına uğramış!

Çin'de uygulanan devlet kapitalizminin hiçbir zaman sona ermediği eleştirisi, Özgürlük Dünyası'nın havı dökülmüş incisidir. Bilinir ki, Çin'de burjuvaziyi satın alma politikası, yani, devlet kapitalizmi uygulaması birkaç aşamadan geçti. En son aşama "sabit faiz" uygulamasıydı. Kültür devrimiyle birlikte bu uygulamaya da son verildi. Bunu bilmeyen kalmadı sanıyorduk! Mao'yu eleştirme adına eleştiriyi böylesine bayağılaştırarak tahrifatçılığı son sınırına dek genişletmek akıl almaz bir alıklık örneği olsa gerektir.

Bırakalım marksizm adına konuşmayı; insan mantık ve vicdanı böylesine zorlayamaz!

NEP'le Çin'deki devlet kapitalizmi arasındaki benzerliğe gelince.

Sovyetler, 1917 Ekim'inde gerçeklik haline geldi. Ve savaş komünizminin hemen akabinden Aynî Vergi yürürlüğe sokuldu. Bu, NEP dönemiydi. Baştan alalım.

Nedir NEP?

Proletarya diktatörlüğünün inşa çalışmalarının başlangıcıdır NEP. Proletarya diktatörlüğünün politikasıdır. Sosyalizmin kurulması koşullarının hazırlanmasında kapitalist ve küçük burjuva öğelerin kültürlü kapitalistlerin işe koşulması politikasıdır. 1917 Ekim'iyle Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti ilan edilmiştir ama, Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti terimi, mevcut ekonomik düzenin sosyalist olduğu anlamında değil, Sovyet hükümetinin sosyalizmi başarma azmini ifade anlamında kullanılmıştır. Herkes te bilir ki, o günkü mevcut düzen, hem kapitalizmin, hem de sosyalizmin unsurlarını, parçalarını, kırıntılarını içermektedir. Ataerkil, küçükmeta üretimi, özel kapitalizm, devlet kapitalizmi ve sosyalizm Rusya'da mevcut toplumsal-ekonomik yapının başlıca unsurlarıydı. Küçük burjuva, küçük köylü ülkesinde, egemen unsur da küçük burjuva unsuruydu.

1917 Ekim'inde ve ondan sonraki bir kaç yılda Sovyetler Birliği'nde egemen unsur, sosyalizm değil, küçük burjuva unsurdur. Önce bunun altı çizilmelidir. Öyleyse bu, burjuva ögelerin işe koyularak sosyalizmin önkoşulları yaratılmalıydı ki, sosyalizm sağlamca yere basabilsin.

Dönemin koşullarını bir anımsayalım.

SSCB'de iç savaş sona ermiştir artık. İç savaşın ve müdahalenin yol açtığı zorunlu politika savaş komünizmi de sona erdi. Görev de her bakımdan değişti. Üç yıllık bir savaşın sonunda ülke baştan başa yıkılmış, harabolmuştu. Bu duruma kötü hasat ve yem sıkıntısı eklenince durum iyice çekilemez hale gelmişti. İç savaş yıllarında işçi sınıfıyla köylülük arasındaki ittifak da bu yeni dönemde, savaşın sona ermesiyle birlikte, yeni bir temelde ele alınmalıydı.

İç savaş yıllarında işçi sınıfı ile köylülük arasındaki ittifakın temeli Lenin'in sözleriyle "çok basitti, hatta kabasabaydı." Büyük toprak sahiplerine karşı köylü desteklenmiş, toprağa zoralım uygulanmış, köylülüğe toprak dağıtılmıştı. Köylülük de buna karşılık, proletarya iktidarına yiyecek maddeleri veriyordu. Lenin durumu şöyle açıklıyordu: "ittifakın başlangıçtaki şeklinin çok ilkel olduğunu ve bir yığın hatalar yaptığımızı kabul ediyoruz. Ama olabildiğince çabuk harekete geçmek, ne pahasına olursa olsun ordunun yiyecek ve gereçlerini sağlamak zorundaydık. İç savaş sırasında, Rusya'nın buğday yetiştiren bütün bölgeleriyle irtibatı-

mız kesilmişti. Durumumuz korkunçtu. Sarsılmak bilmez yenmek iradesinden başka hiç bir şeye sahip olmayan Rus halkı ve işçi sınıfı, bir mucize eseri olarak, bunca acılara, yoksunluğa ve yoksulluğa katlanabildi." (15)

Nitekim bu duruma bir son vermek, yeni görev ve politikalar saptamak artık bir zorunluluktu.

Proleter öncü, geniş köylü yığınlarına, politikasını devrimci yoldan değiştirmeye hazır olduğunu derhal göstermeliydi. Zira, durum korkunç denebilecek bir hal almıştı. Bu katlanılamaz duruma derhal ve bir an önce son verilmeliydi. Köylüler ile işçiler arasındaki ittifak da bu iç savaş yıllarında giderek zayıflamıştı. Bütün bu olgular gözönüne alınarak iktisadi siyasette bir değişikliğe gidildi. Savaş salmasının yerine Aynî Vergi kondu. Bu karar onuncu parti kongresinde onaylandı. Bu kongre, ürün fazlasına el konulması siyasetinin yerine Aynî Vergi konulması ve yeni iktisadi politikayı saptayarak karar altına aldı. Bu kararla birlikte, köylülük ağır yükten kurtularak, savaş komünizminin öngördüğü ürün fazlasına elkonulması politikasının yerini Aynî Vergi aldı.

Aynî Vergi, ürün fazlasına el konulması sisteminden çok daha yumuşak ve köylülere getirdiği yük çok daha az olacaktı. Devletin alacağı vergi oranı her yıl ilkbahar ayında saptanacak, vergi tutarı çıktıktan sonra, geri kalan ürün fazlası tamamen köylülere bırakılacaktı. Köylüler bu fazla ürünü diledikleri gibi satabileceklerdi. Bu yeni politikanın bir yönüyle TİCARET SERBESTİSİ anlamına geldiği açıktır. Bu serbesti, kapitalizmin belli ölçüde canlanmasını sağlayacak, köylüleri daha fazla üretimde bulunmaya özendirecek, tarımda daha hızlı bir gelişmeye yolaçacaktı.

Bu vasıtayla oluşturulan temel üzerinde sosyalizmin ön koşulları hazırlanacaktı.

"Aynî Vergi, aşırı kıtlık ve savaş yüzünden başvurmak zorunda kaldığımız, kendine özgü savaş komünizminden, ürünlerin serbest değişimine düzenli geçişin biçimlerinden biridir. Buna karşılık ürünlerin sosyalist değişimi ise, nüfusa küçük köylülerin egemen olmasının yarattığı kendine özgü koşullarıyla, sosyalizmden komünizme geçişin biçimlerinden biridir." (16)

Lenin'e kulak vermeye devam edelim:

Savaş ve yıkım, bizi 'savaş komünizmi'ne başvurmak

zorunda bıraktı. Bu, proletaryanın iktisadi görevlerine uygun düşen bir politika değildi, olamazdı. Geçici bir önlemdi. Bir küçük köylü ülkesinde iktidarda bulunan proletaryanın doğru politikası, köylünün gereksinme duyduğu mamul mallar karşılığında köylüden tahıl almaktır. Ancak böyle bir yiyecek politikası proletaryanın görevlerine uygun düşer, ancak böyle bir politika sosyalizmin temellerini kuvvetlendirebilir ve onu tam zafere götürebilir.

Aynî Vergi böyle bir politikaya geçiştir. Halâ öylesine bir yıkıntı içindeyiz, öylesine savaş (dünkü savaşın ve kapitalistlerin açgözlülüğü ve hiddeti yüzünden yarın patlak verecek olan savaş) yükünün altında ezilmiş bir durumdayız ki, köylülerden aldığımız tahılın hepsi karşılığında, onlara mamul mallar verebilecek durumda değiliz. Bunu bildiğimizden, Aynî Vergi koyuyoruz, yani (ordu ve işçiler için) gereksinme duyduğumuz tahılın asgarisini bir vergi biçiminde alarak ve gerisini mamul mallarla değişeceğiz. (17)

Bu politikayla koşutluk halinde ve bu politikayı güçlendiren, köylü tarımına derhal yardım eden ve kırın üretici güçlerini artırabilecek olan küçük sanayinin yeniden kurulmasına yardımcı olma politikası da bu tarihsel kesitte gündeme girer.

Şimdi de Stalin'i dinleyelim:

NEP proletarya diktatörlüğünün politikasıdır. Bu politika, doğrudan ürün değişimi ve pazarı ortadan kaldırmak yoluyla değil, pazardan yararlanarak ve pazar aracılığıyla kapitalist unsurların bertaraf edilmesi ve sosyalist ekonominin inşasına yönelmiştir. Kapitalist ülkeler, en azından en gelişmişleri kapitalizmden sosyalizme geçişte NEP olmadan yapabilirler mi? Bence yapamazlar. Şu ya da bu ölçüde pazar ilişkilerini içeren ve bu pazar ilişkilerinden yararlanan yeni ekonomik politikası proletarya diktatörlüğü döneminde her kapitalist ülke için kesinlikle zorunludur.

Bu tezlere karşı çıkan yoldaşlarımız var. Peki bu tezlere karşı çıkmak ne demektir?

Bu tezlere karşı çıkmak, birinci olarak, proletaryanın iktidara gelmesinden hemen sonra, şehir ve köy, sanayi ve küçük üretim arasında değişime aracılık edecek pazar olmaksızın, meta dolaşımı olmaksızın, para ekonomisi olmaksızın, doğrudan ürün değişimini derhal mümkün kıla-

rak bütünüyle hazır bir dağıtım ve tedarik mekanizmasına hükmedeceğimiz noktasından hareket etmek demektir. Böyle bir şeyi kabul etmenin saçma olduğunu kavramak için sadece bu meseleyi ortaya getirmek yeter.

Bu tezlere karşı çıkmak, ikinci olarak, proletaryanın iktidarı ele geçirmesinden sonra orta ve küçük burjuvaziyi sömürme yoluna gitmek ve yapay bir şekilde yaratılmış milyonlarca yeni işsize iş bulmak ve geçimlerini sağlamak gibi çok büyük bir yük altına girmek zorunda olduğu noktasından hareket etmek demektir. (18)

Ve işte zurnanın zırt dediği yer:

"Dolayısıyla bütün bunlardan, NEP'in tüm ülkelerde sosyalist devrimin kaçınılmaz bir aşaması olduğu sonucu çıkar." (19)

NEP'le hedeflenenler şunlardı:

- Yıkılmış ve harabolmuş ekonomiyi canlandırıp diriltmek. Darmadağınıklığı gidermek.
- Savaş komünizmi yıllarında zayıflamış olan işçi-köylü ittifakını yeni temelde güçlendirerek sosyalist inşa için yoksul ve orta köylülüğün desteğini sağlamak.
- Sosyalist sanayileşmenin ekonomik temelini sağlamak.

Bu hedeflere ulaşmak için de:

I) Tarımsal ürünlerin pazar sınırlamasının bir ölçüde kaldırılması.,

II) Teknik kotaların yumuşatıldığı Aynî Vergi

III) Kapitalistlere ayrıcalıkların tanınması gerekiyordu.

Ancak burada önemle kavranması gereken şey, NEP'in "eksiksiz tüm bir ticaret özgürlüğü, pazar üzerinde özgür bir fiyat oyunu demek" olmadığıdır. (20)

NEP'in bir yönü, belli bir ticaret özgürlüğü doğrultusunda yolalırken, bir yönüde, ticarette tam özgürlüğe karşı yönelmiş olan doğrultudur.

Bu demektir ki, NEP, devletin denetimi altında belli bir ticaret özgürlüğüdür; belli ölçülerde kapitalizmin geliştirilmesidir. Ve bu iktisadi politika tekil bir olay değil, evrenseldir.

Çin'de yapılan da bu evrensel geçerliliğe özgü iktisadi po-

litikanın ya da Stalin'in sözleriyle tüm ülkelerde sosyalist devrimin kaçınılmaz bir aşaması olan bu politikanın Çin özgülüne uygulanmasıdır. Bunu uzunuzadıya anlattık.

Tarih, tarihsel süreçte ilerleyen sınıflara ideal ve elverişli koşulları her zaman sunmaz- Marks, Kugelmann'a yazdığı bir mektupta şunları söylüyordu: "Eğer mücadeleye ancak son derece elverişli şanslarla girilmesi gerekseydi, tarihi yapmak elbette çok kolay olurdu." (21)

Kapitalizmden arda kalan unsurlarla, ögelerle sosyalizmi kurmak zorunda kalıyoruz. Ve işte Lenin'in sözleriyle işin asıl güçlüğü de burada ve yanızca burada yatmaktadır."... sosyalizmi, kapitalizmin tamamen bozduğu unsurlarla kurmak zorundayız."

Yaratıcı devrimci eylemin herkesi sürükleyen seline de, eğer yaşam, eğer mücadelenin koşulları, eğer gelişmenin toplumsal-ekonomik koşulları önümüze devlet kapitalizmini "olmazsa olmaz" bir zorunluluk olarak dayatıyorsa bundan kaçınmak, sosyalist inşaya giden yoldan kaçınmak demek olacaktır. Acı, bizi sosyalizme bağlayan köprüdür bundan kaçınamayaz.

Yalnızca yüksek sesli lafebeleri sorun üzerinde hiç düşünmeksizin Troçkizm bulamaçlı "sert" sözcükler kullanabilirler.

Çin'deki "devlet ile özel sermayenin ortak yönetimi" biçimindeki, devlet kapitalizmi türüne ve "sabit faiz" ödemesi biçimine karşı çıkanlar, hiçbir yol önermedikleri, öneremedikleri gibi Lenin'in Rusya'da önerdiği devlet kapitalizminin şu dört biçiminden de hiçbir şey anlamamış ve öğrenmemişlerdir.

I. biçim; ayrıcalıklardır. Devlet kapitalizminin bu biçiminde burjuvaziye ayrıcalıklar önerilmektedir.

II. biçim; kooperatiflerdir. Devlet kapitalizminin bu biçiminde de kapitalizme özgürlük ve haklar verilir.

III. biçim; Alım ve satım biçimi. Bunda devlet, kapitalisti bir tüccar olarak görür ve ona üretici mallarının satın alınması ve devlet mallarının satışı üzerinden ona komisyon öder.

IV. biçim; kapitalist girişimciliktir. Devlet, kendisine ait

olan bir sanayi kuruluşu ya da petrol alanını kapitaliste belirli bir süre için kiralar.

Lenin'de sorunun aldığı biçim budur.

Mao'ya sözde eleştiri yöneltenlerin Lenin'i hedeflediklerinden haberleri yok mu dersiniz? Yukarıda Lenin'den aktardığımız devlet kapitalizmi biçimleri ile Çin'de uygulanan devlet kapitalizmi biçimleri arasında bir fark var mı dersiniz? Bir benzerlik var mı dersiniz?

Her iki biçim de iki su damlası gibi!

Ama biz sürdürelim.

Savaş ve müdahale dolayısıyla üç yıl geçici olarak kesintiye uğrayan, ancak üç yıllık aradan sonra, savaşın ve müdahalenin sona ermesiyle yeniden uygulanan yeni ekonomik politika ile kulaklar (Tarım kapitalisti sınıfı) sınıf olarak ortadan kaldırılmamış, onlara karşı sınırlandırma politikası uygulanmıştı. Ve bu uygulama ile kırda ve kentte kapitalizm palazlanmıştı. Ve bu palazlanma 1929 yılındaki "büyük hamle" diye de bilinen İkinci Ekim Devrimine dek de süregitmişti.

Bu demektir ki Yeni Ekonomik Politika (NEP) yıllarında yalnızca kentte ya da sanayi alanında kentin kapitalist girişimcilerine karşı bir dizi anlaşma önerilmemiş; kırda da tarım kapitalisti sınıfa karşı, bu sömürücülere karşı anlaşma yoluna gidilmişti. NEP yıllarında gelişen Nepman'ları yani Tüccarları da hesaba kattığımızda, görülecektir ki Ekim devriminden on-oniki yıl sonra ancak sömürücüler, yani Nepman ve Kulak'lar ortadan kaldırılabilmiştir.

Ne demiştik?

Mücadeleye elverişli koşullar ya da şanslarla girilemiyor!

Peki söyler misiniz? yeni Ekonomik Politika döneminde, 1929 yılına dek Sovyetler Birliği'nde kulaklara karşı benimsenen sınırlandırma, kısıtlama politikası ile, Çin'de ulusal burjuvaziye karşı uygulanan kısıtlama politikası arasında özde bir fark var mı?

Sağa ya da sol'a sıçrayışla bu sorudan kaçınılamaz.

Özgürlük Dünyası, Marksizm değil, revizyonizmin sularında kulaç atmaktadır.

Sürdürmeye devam edelim.

Ve işte Lenin'in konumuza dair parlak çözümlemesi:

"Ve şunu da aklımızda tutmalıyız ki, sosyalizme götürecek kuruluş, ancak bu mücadele içinde, proletarya ile küçükburjuva demokrasisi arasında bir sıra anlaşmalar ve anlaşma denemeleri içinde hazırlanabilir." (22) (abç)

Ve işte ikincisi:

"Çünkü biliyoruz ki, ülke, sosyalizme, yalnız deneyden geçireceğimiz, denetleyeceğimiz, birbirleriyle karşılaştıracağımız birtakım uzlaşmalarla geçebilecektir." (23) (abç)

Uzlaşma ve anlaşmanın olduğu yerde tam mülksüzleştirme Marksizm ve mantığa terstir. Rusya'da olduğu gibi Çin'de de varlaşan budur. Önce Rusya'da Kulaklara, Çin'de ulusal burjuvaziye karşı kısıtlama politikası benimsenmiştir. Önce dirençleri kırılmış;karşı-devrimci gelişmeleri önlenmiş ve sonra adım adım sınıf olarak ortadan kaldırma. Yani, tam mülksüzleştirme.

Rusya'da 1929 yılında gerçekleştirilen "üstten devrim" diye anılan ikinci Ekim devrimine dek sosyalist bir iktidar altında sınırlı da olsa Nepman ve Kulak sömürücüleri var olmaya devam etmiş, sınırlı da olsa serbest piyasa ilişkileri gelişmiştir. Proletarya diktatörlüğü altında bu mümkün mü diye soranlara yanıtımız, sosyalist kuruluş süreci saf bir süreç değildir, olacaktır.

Eğer kırın ve kentin kapitalist unsurlarını, sömürücülerini satın alarak yola getirebiliyorsak neden bu yola başvurmayalım ki?

Ücretli el emeği sömüren köylüler hakkında bile Engels şöyle demiştir: Belki de hepsini mülksüzleştirmek yerinde olmayacaktır." (24) (abç)

Fransa'da ve Almanya'da Köylü Sorunu adlı ve tarım sorununa ilişkin marksizmin teorik fizyonomisini çizen ünlü broşüründe Engels şunları da açıklayacaktı:

"Partimiz iktidara geçer geçmez, yapması gereken şey, tıpkı büyük sanayiciler gibi, büyük toprak sahiplerini de mülksüzleştirmektir. Bu kamulaştırmanın karşılık ödenerek ya da ödenmeyerek yapılması ise, özünde bize değil, ama iktidara geçme koşullarımıza, ve özellikle de büyük toprak sahibi efendilerin tutumuna bağlı bulunacaktır. Bir zarar ödentisinin her durumda kabul edilmez bir şey olduğunu

hiç mi hiç düşünmüyoruz; eğer tüm bu çeteden kurtarmalık vererek kurtulursak, kendisine göre bunun bize daha ucuza malolacağını Marks bana kaç kez söyledi bilmem." (25) (abç)

Apaçık gerçeğe ne denebilir!

Mao'nun Çin'de ulusal sermayenin geriye kalan yüzde yirmilik bölümünü sosyalist sanayiye dönüştürmek için kullandığı devlet kapitalizmi aracından hiçbir şey anlamak istemeyen Özgürlük Dünyası, Lenin'in devlet kapitalizmi öğretisinden de, NEP'ten de hiçbir şey anlayamamış ve dolayısıyla keskin gözükme adına, "saf"lığa ilan-ı aşk adına Troçkizm'in eteklerine çulu sermekte tereddüt etmemiştir.

Dahası:

Özgürlük Dünyası'na göre, Çin'de uygulanan devlet kapitalizminin doğrudan sonucu olarak Çin bugüne, kapitalistlerin mal-mülklerini geri aldığı ve kapılarını ardına kadar tüm kapitalistlere açtığı bir Çin'e dönüşmüştür.

Ne mi denir buna?

Düzensiz bir kafanın düzeni!

Söyler misiniz, Marksizm adına yapılan bu çözümlemede (!) bir damla marksizm, bir damla mantık var mıdır?

Çin'in bugününü, Lenin'in Rusya'da öngördüğü; Mao'nun devrimden hemen sonra Çin'de uyguladığı devlet kapitalizmine bağlamak! Yani, kapitalizme geçici olarak tanınan sınırlandırılmış ayrıcalıklara bağlamak!

Gerçeklerden böylesine utanç verici bir uzaklaşma, ancak Marksizm'i revizyonizme uyarlayan zihniyetten beklenebilir.

Özgürlük Dünyası sosyalizmin doğasına ulaşamıyor. Hocanın müritlerine Partizan dergisinin 6. 7. sayılarında "Sosyalizm ve Mao'nun teorisinin Muazzam Önemi" başlıklı yazılarımızı dikkatle okumalarını salık veririz. En son çıkan yazılarımız bunlar olduğu için özellikle bunları önerdik. Geçmiş yayınlarımızda sosyalizme dair yüzlerce sayfalık makaleleri de Özgürlük Dünyası'na sunuyoruz.

Nedir Sosyalizm? Geçiş toplumu. Hem komünizm hem de kapitalizmin unsurlarını, özelliklerini içiçe barındıran bir toplum. Ve uzun çok uzunca bir dönem de kapitalizmin mi, sosyalizmin mi; revizyonizmin mi, Marksizm'in mi, burjuvazi'nin mi proletaryanın mı kazanacağı sorunu karara bağ-

lanamadan kalır bu toplumda. Proletarya ile burjuvazi arasında amansız ve zorlu sınıf mücadelesi arenasıdır bu toplum. Tüm ulusal ekonomiye sosyalist sektörün egemenliği zeminindeki iktisadi devrimden sonra bile iki yol, iki çizgi, iki sınıf arasındaki mücadele durmaksızın devam eder. Esaslı bir sosyalist devrim hem iktisadi, hem siyasi ve hem de ideolojik alanda üç cepheden birden verilmelidir. iktisadi alandaki zafer tek başına yeterli değildir. Unutulmasın ki, sosyalizm çelişmelerle dopdolu bir toplumdur. Proletarya kendi dünya görüşüne, burjuvazi de kendi dünya görüşüne göre dünyayı değiştirmeye çalışmaktadır. Dolayısıyla, sosyalizmin mi, kapitalizmin mi kazanacağı sorunu henüz gerçekten çözülmemiştir.

Ne demişti Lenin: proletarya diktatörlüğü sınıf mücadelesinin sona ermesi değil, onun yeni biçimler altında sürdürülmesidir. Aslolan: proletarya diktatörlüğü altında devrimi devam ettirmektir.

Sosyalizmde yeni burjuvazi gerçeğini kavrayamayan Özgürlük Dünyası, Çin'in kapılarını ardına dek kapitalistlere açmasını devlet kapitalizmi uygulamasına bağlayarak yaşanan bunca deneyden sonra halâ Mao'nun "proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürmek" şiarıyla özetleyebileceğimiz ve yaşamın canlı gerçeğinin fena halde kanıtladığı muazzam önemdeki teorisini içine sindirebilmiş değil.

Ne var ki; gerçekler gerçek olarak kalırlar!

Rusya'daki geri dönüşü Lenin'in devlet kapitalizmi uygulamasına ya da geniş anlamda NEP politikasına bağlamak?!

Çin'deki kapitalist restorasyonu Mao önderliğindeki ÇKP'nin devlet kapitalizmi uygulamasına bağlamak?!

Cennetin dünyadan farklı olduğu kadar bu tez Leninizm'den farklıdır. Tumturaklı sözlerin umutsuz fiyaskosundan başka bir şey olmayan dogmatik revizyonizmin bu çözümlemesi- ki buna çözümleme denirse- Eyüp peygamber kadar yoksul bir çözümlemedir.

Ama Özgürlük Dünyası ne yapabilirdi ki?

Söyledi ve ruhunu kurtardı!

BURJUVAZİ KARŞISINDA MAO'NUN ÖĞRETİLERİ

Önce Özgürlük Dünyası'nın tezlerini özetleyelim:

- Mao burjuvaziyi tasfiyeye yönelmemiş..
- Milli burjuvaziyle birleşmeyi önermiş,
- Sosyalist dönüşümün kabulüne yanaşmayı burjuvazinin karakteristik özelliği saymış,
- Milli burjuvaziyi halk saflarında görmüş,
- İşçi sınıfı ile milli burjuvazi arasındaki çelişmeyi uzlaşabilir çelişme olarak ele alınmıştır.

Marksizmin burjuvazi karşısındaki teorik bakış açısıyla konuya girelim. İşin bu yanı, yani daha işin başında sorunun abc'si kavranmazsa, araba çamura saplanacağı gibi piyasada siyasal kaçak mallardan geçilmez.

Öyleyse, sis perdesini aralamak elzemdir!

Burjuvazi vardır; burjuvazi vardır. Emperyalist ülkelerdeki burjuvazi ile sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki burjuvazi bir ve aynı olamaz. emperyalist ülkelerdeki burjuvazi diğer halkları ezer, sömürür, baskı altına alır. Bu ülkelerde burjuvazi devrimin tüm aşamalarında karşı-devrimci olmaktan geri kalmaz. Bundan dolayıdır ki, Rus devrimi sırasında Bolşevikler, liberal-Burjuvaziyle bir blok, bir anlaşma, bir ittifak gibi bir güzergahta yol almamışlardır. Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde ise burjuvazi iki kısma ayrılır. Komprador nitelikli büyük burjuvazi karşı-devrimci bir işlev görüp, devrimin hedeflerinden biri iken; ulusal nitelikli orta burjuvazi barikatın karşı yakasında değil; devrim yakasındadır. Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde emperyalist sömürü ve baskı, emperyalist boyunduruk devrimin etkenlerinden biri olarak şekillenir. Ve emperyalist boyunduruğun, sömürü ve vahşetin ucu ulusal burjuvaziye dokunmaktan geri kalamaz.

Dolayısıyla;

"Bu ülkelerde ulusal burjuvazi, belirli bir aşamada ve belli bir zaman için, ülkesinin emperyalizme karşı, devrimci hareketini destekleyebilir; bu ülkelerde, kurtuluş için savaşım öğesi olarak ulusal öğe, devrimin bir etkenidir." (26)

Tam da bu noktada, üzerinden atlanılmaması gereken bu noktada Özgürlük Dünyası gemiyi karaya oturtuyor.

Emperyalist bir ülkedeki devrimle, sömürge ve yarı-sömürge bir ülkedeki devrim ve dolayısıyla, emperyalist bir ülkedeki burjuvazi ile sömürge ve yarı-sömürge bir ülkedeki burjuvazi arasındaki ayrım çizgisi ve dahası sömürge ve yarı-sömürge bir ülkede burjuvazi arasındaki ayrım çizgisi ve en nihayet, bu ayrım çizgisinden hareketle komprador nitelikli burjuvazinin devrimin düşmanı, ulusal nitelikli burjuvazinin devrimin dostu olduğu Leninist öğretisi, hesaba katılması gereken vazgeçilemez bir olgudur. Buna ne sırtımızı dönebiliriz; ne de görmezlikten gelebiliriz.

Özgürlük Dünyası Troçkizmle malgalanmış revizyonizmini perdelemek için işin bu yanına sırtını dönerek Marksizm'in üzerinden atlamıştır.

Dinleyin Stalin neler söylüyor:

"Sömürge ülkelerde, sömürgesel devrimin belli bir evresinde, burjuvazi ile geçici blok ve anlaşmalar, sadece kabul edilebilir şeyler değil ama kesenkes zorunlu şeylerdir de." (27) (abç)

İşte Lenin'in söyledikleri:

"Komünist Enternasyonal, sömürge ve geri ülkelerdeki burjuva demokrasisi ile geçici bir ittifaka girmeli, ancak onlarla kaynaşmamalı, henüz ilk adımlarını atıyor olsa bile proleter hareketin bağımsızlığını kesinlikle yeğ tutmalıdır." (28)

Ve son olarak Komünist enternasyonal programı'ndan bir pasaj:

"... İşçilerin ve köylülerin devrimci örgütlenmesini engellemediği ve emperyalizme karşı mücadeleye hizmet ettiği sürece milli burjuvazi ile geçici uzlaşmalar yapılabilir." (29) (abç)

Söylenecek her şey yeterince açıklıkla ifade edilmiş.

Çin özgülüne ve Mao'ya dönersek;

İlkin Çin, yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkeydi ve böyle bir ülkede "proletarya önderliğindeki geniş halk yığınları tarafından" emperyalizm, feodalizm, komprador kapitalizme karşı yürütülen muazzam bir devrim yapıldı. Böyle bir ülkede yapılan demokratik devrim üç büyük dağı hedef almıştı, ve bu demokratik devrimin karakterine de uygundu. Yani

devrimin düşmanları: emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmdi. Böyle bir devrimin esas hedefi ya da düşmanı bu üçlüydü. Bu devrim "genel olarak kapitalizmi ortadan kaldırmak" gibi bir yolda yürüyemezdi. Böyle bir siyaset demokratik devrimin yapısına da uygun düşmezdi.

İşte bu somut durum Çin devrimi ile Ekim devrimi arasındaki farkı da ortaya koyuyordu. Sovyetler Birliği devrim öncesi emperyalist bir ülke olduğu için bu ülke devriminde liberal burjuvaziyle Bolşevikler arasında bir anlaşma, bir ittifak siyaseti izlenmemişti. Zira böyle bir ülkede burjuvazi başlangıçta da açıkladığımız gibi devrimin tüm aşamalarında karşı-devrimcidir. Ve böylesi bir ülkede devrim, demokratik değil, sosyalist bir niteliktedir. Çin'de durum farklıydı. Devrimi demokratik nitelikteydi. Demokratik devrim sürecinde ulusal burjuvaziyle birleşmek, onunla bir blok, bir anlaşma, bir ittifak yapmak hem mümkün, hem gerekliydi. Devrimci barutu henüz tükenmemiş bu sınıftan yararlanmak, onu devrimci cepheye katmak önemli ve vazgeçilemez bir siyasetti. Zira bu burjuvazi Rusya'da olduğu gibi barikatın karşı-devrimci tarafında değildi ve olamazdı da.

Çin'deki ulusal burjuvazi de üç büyük dağın zulüm ve baskısı altındaydı. Ve dolayısıyla Çin ulusal burjuvazisi halk yığınlarının bir unsuru, bir parçası, bir elementiydi. Bundan dolayıdır ki Mao Çin ulusal burjuvazisi için şu çözümlemede bulunacaktı: "onlarla birleşmemiz hem mümkün, hem de gereklidir."

Demokratik Halk Diktatörlüğü Üzerine (30 Haziran, 1949) adlı makalesinde de Mao şöyle diyecekti:

"...milli burjuvaziyle birleşmemiz gerekmektedir. Bugünkü siyasetimiz, kapitalizmi yıkmak değil düzene sokmaktır." (30) (abç)

İşte Özgürlük Dünyası'nın Mao'da çarpıttığı ve özgün amacından değişik biçimde kullandığı makaslanmış cümlesi budur.

Açıktır ki burada kastedilen dışa bağımlı kapitalizm değil ulusal nitelikli olandır. Dolayısıyla, ulusal burjuvazi de bir anda yokedilmeyecek, kullanılıp, kısıtlanıp, dönüştürülecekti. Buna az sonra değineceğiz.

Konuyu dağıtmadan toparlarsak.

Mao, Marksizm'in öğretileri ışığında Çin devriminde

ulusal burjuvaziye karşı somut politikalar geliştirmiş ve bu burjuvazinin "belli dönemlerde ve belli ölçüde" üç büyük dağa karşı mücadelede yer alabileceğini belirtmiştir. Ve böyle dönemlerde ulusal burjuvaziyle bir birleşik cephe kurmanın ve bunu mümkün olduğu kadar sürdürmenin gerekli olduğunu saptamıştır. Ancak bunu saptarken Mao, ulusal burjuvazi konusunda şu önemli açıklamayı yapmayı asla ihmal etmemiştir.

"Çin Komünist Partisi'nin siyasi çizgisinin önemli unsurlarından birisi de burjuvazi ile hem birlik hem mücadele siyasetidir. Hatta partinin, burjuvazi ile birlik ve mücadele içinde gelişip çelikleşmiş olması, partinin inşasında önemli bir unsurdur. Burada birlikten kasıt, burjuvazi ile birleşik cepheyi kurmaktır. Mücadeleden kasıt, burjuvazi ile birlik halinde olduğumuz sürece devam eden "barışçı" ve "kansız" ideolojik siyasi ve örgütsel mücadele demektir. Birliği bozmak zorunda bırakıldığımızda ise bu "barışçı" ve "kansız" mücadele silahlı mücadeleye dönüşür. Eğer partimiz, belli dönemlerde burjuvazi ile birleşmesi gerektiğini anlamazsa, ilerleyemez ve devrim gelişemez. Eğer partimiz burjuvazi ile birlik halinde iken de ona karşı sert ve kararlı bir şekilde "barışçı" bir mücadele vermesi gerektiğini anlamazsa, o zaman partimiz ideolojik, siyasi ve örgütsel bakımdan dağılır, devrim de yenilgiye uğrar." (31)

Demek ki, pasaj tümüyle aktarıldığında cümlelerin bozulan anlamı, nasıl da zengin düşünce bolluğunu, mantığı ve Marksizm'i gözler önüne seriyor.

Lenin yıllar önce ne de güzel demiş:

"Toplumsal görüngüler konusunda en yaygın ve en yanıltıcı yöntem, tek tek ufak-tefek gerçekleri parça parça edip ayırmak ve örneklerle hokkabazlık etmektir." (32)

Demokratik devrim sürecinde Mao'nun burjuvazi karşısındaki tavrına kulak verelim. Mao'nun bu sorundaki anlayışının en yalın, en anlaşılır, en tam tanımı: "Esas görevimiz, emperyalizme ve feodalizme karşı savaşmak olduğuna ve bu iki düşman yıkılmadıkça halk kurtulamayacağına göre, ne yapıp yapıp milli burjuvaziyi emperyalizme karşı mücadelenin saflarına kazanmalıyız. ... Emperyalizme ve feodalizme karşı mücadele tarihi döneminin tümünde, emperyalizme karşı halkın safını tutmasını sağlamak için milli

burjuvaziyi kazanmalı ve onunla birleşmeliyiz."

Ve sürdürelim:

"Emperyalizm ve feodalizme karşı koyma görevi esas olarak tamamlandıktan sonra da, belli bir süre için milli burjuvazi ile ittifakımızı sürdürmeliyiz." (33) (abç)

Mao'nun bu pasajı, böylece bizi demokratik devrimin zaferinden sonra burjuvazi karşısında Mao'nun tutumuna götürüyor. Şimdi sorunun bu yanını yakından inceleyelim.

Sovyet İktisadının Eleştirisi'nde, Mao, bu sorundaki tutumunu tek bir cümleyle en özlü, en canlı, en anlaşılır şekilde şöyle ifade ediyor: "Ulusal kapitalistlere karşı politikamız, onları yanımıza alıp, sonra da etraflarını çevrelemektir."

Apaçık bir çözümleme.

Marksist güzergahta yol alan bir açıklanış. Kişi eğer Marksizm'in değil de, revizyonizmin sahasında atını koşturuyorsa, Mao'nun bu yargısı karşısında öfkeyle ayağa doğrulabilir: ne o! burjuvaziyi "yanınıza alıp", onunla "ittifak"a gitmek?

Bu, Troçkizm'le harmanlanmış dogmatik-revizyonizme aykırıdır. Dokunulmaması gereken tabulara dokunulmuştur. Troçkizm'in pınarları kurutulmuştur!

Oysa Marksizm'le tanışıklığı olan ve onu revizyonizme uyarlamayan her ortalama okur da bilir ki, ulusal burjuvaziye barışçıl yönden boyun eğdirmek mümkünse, bu, bizim için en az zararlı bir yoldur. Ve bunu belirleyen, her ülke devriminin özel gelişme koşullarıdır. Çin'de olan da budur.

İlkin, Çin'de demokratik devrimin zaferiyle, burjuvazinin milliyetçi partisi devrilmiş, Çan Kay Şek devrilmiş, bürokratik sermaye mülksüzleştirilmiş, toprak ağalarının topraklarına zor alım uygulanmış, toprak reformu bir-iki yılda tümüyle tamamlanmış, kooperatifçilik yaşamın canlı gerçeği haline gelmiş ve pazarlar başından itibaren denetim altına alınmıştı.

İkincisi, ulusal burjuvaziyle demokratik devrim yıllarından kalma uzlaşma geleneği vardı. Tıpkı, 1860'lı yıllarda İngiliz kapitalistlerinin siyasal ve iktisadi sorunları uzlaşma yöntemiyle çözme alışkanlığı gibi.

Üçüncüsü, KP yöneticiliğinde işçi sınıfının ideolojik, politik, örgütsel öncülüğü tesis edilmişti.

Dördüncüsü, işçi sınıfının, köylülükle demokratik dev-

rim yıllarından kalma sağlamca bir ittifakı vardı.

Beşincisi, KP yönlendiriciliğindeki işçi sınıfı ve komşularının kızıl siyasi iktidar yıllarından kalma iktidar etme yeteneği vardı. (Dolayısıyla, burjuvazi Çin işçi sınıfının yönetebilme gücünü küçümseyemezdi.)

"Tüm bu koşullar, kurtuluştan sonra, ulusal burjuvaziyi sosyalist yeniden-şekillendirme yolundan gitmeye zorlamıştı." (34)

Tüm bu koşullar, burjuvaziye barışçıl yönden boyun eğdirmeyi gündeme sokmuştu.

Tüm bu koşullar, işçi sınıfına, barışçıl yönden hedefine ulaşabileceğini göstermişti.

Marks'a kulak verelim:

"Ama bu hedefe varma yollarının her yerde aynı olduğunu hiç bir zaman iddia etmedik.

Çeşitli ülkelerin kurumlarının, alışkanlıklarının ve geleneklerinin dikkate alınması gerektiğini biliyoruz; ve işçi sınıfının hedefine barışçıl yollarla varabileceği Amerika, İngiltere-ve eğer kurumlarımızı daha iyi bilseydim Hollanda'yı da bunlara eklerdim- gibi ülkeler olduğunu yadsımıyoruz." (35)

Özgürlük Dünyası'nın, şeytanın okumuş -su- kabından kaçması gibi sorundan asıl kaçtığı ve çarpıtarak Marksizm'i sulandırarak revizyonizme uyarladığı alan tam da burasıdır.

Aynî vergi adlı ünlü broşüründe Lenin, Marks'ın bu düşüncelerini inceliyor ve şu sonuca varıyordu: "Marx, ne kendisini ve ne de sosyalist devrimin gelecekteki liderlerini, biçim sorunlarına, devrimi gerçekleştirme yöntemlerine ve yollarına bağımlı kılmadı." Bundan hareketle Lenin, Marks'ın bu yargısından Rusya için sonuçlar çıkarıyor ve tam da "kültürlü kapitalistlerle" bir ittifakın gündeme geldiği, "kapitalizmden yararlanma"nın gereklileştiği Rusya için şunları söylüyordu:

"Peki, Sovyet Rusya hakkında ne diyorsunuz? iktidar proletaryanın eline geçtikten sonra, ve sömürücülerin silahlı direnmesi ve sabotajları ezildikten sonra, o sırada sosyalizme barışçı bir geçiş başlamış olsaydı, yarım yüzyıl önce İngil-

tere'de mevcut olabilecek olan koşullara benzer belirli koşulların hüküm sürdüğü açık değil midir?"

Ve şu sonuca ulaşıyor Lenin Rusya için: "Uzlaşma yöntemi uygulamalıyız. Devlet kapitalizmini kabul eden proletaryaya faydalı kültürlü kapitalistleri satın almalıyız."

Lenin'in bu yargıları, Özgürlük Dünyası'nı fena halde yaralıyor.

5 Temmuz 1921'de söylediklerine bakın: "Söylemeye gerek yok ki, yabancı sermayeye, öteki ülkelerin burjuvazisine, ayrıcalıklar tanımak zorundayız." (abç)

Dahası var: "Ulusal niteliğini en ufak şekilde bozmaksızın, madenleri, ormanları, petrol kuyularını, karşılığında sınaî ürünler, makineler almak ve böylece öz sanayimizi ileri götürmek için yabancı kapitalistlere emanet ediyoruz." (36) (abç)

Mao'nun, ulusal kapitalistleri yanına alıp "etraflarını çevreliyoruz ve onlarla belirli bir süre için ittifaka gidiyoruz" sözleri karşısında hiddetlenip Mao'ya "sosyalizm karşısındaki tutumu gericidir" (buna ileride değineceğiz) diyenler, acaba Lenin'in bu aktardığımız sözleri için nasıl bir öfkeye kapılıyorlar? Doğrusu merak ediyoruz!

Sahi Lenin, kafası karışık bir insan mıydı?

Bir yandan sosyalist devrimi gerçekleştiriyor, öte yandan özel sermayeye, sömürüye karşı olan aynı Lenin madenleri, ormanları, petrolleri yabancı burjuvaziye emanet ediyor ve üstelik dünya kapitalizmine bir "haraç", bir "fidye" vermeyi öneriyor.

Bu nasıl iş!

İşte Özgürlük Dünyası'nın Troçkizm'den muzderip revizyonizminin anlayamadığı bu. Lenin'de de, Mao'da da anlayamadığı bu. Ama gelin görün ki, Özgürlük Dünyası yahudi Shylock'un bir kilo et üzerinde diretmesi gibi yıllardır Troçkizm'e doğru erozyona uğrayan bu şaşılası sefil teorisinde diretmesi ve bununla Marksizm'e karşı kılıcını şakırdatması anlaşılır gibi değil.

Eğer koşullar, eğer devrimin özel gelişme koşulları, sosyalist inşa sürecinde burjuvaziyle bir ittifak, bir anlaşma siyasetini "olmazsa olmaz" bir olgu olarak öne sürmüşse, bun-

dan kaçınılamaz.

Az önce açıkladığımız özgün koşullar Çin'de ulusal burjuvaziyle geçici bir ittifak yapmayı zorunlu hale getirmişti.

Dolayısıyla Mao daha mart, 1950'de şunları açıklıyordu: "Milli burjvaziyle siyasi, iktisadi ve örgütsel bakımdan bir birleşik cephe kurmuş bulunuyoruz."

Haziran 1950 yılında da şöyle diyecekti: "Küçük burjuvazi ve milli burjuvaziyi, işçi sınıfının önderliği altında ve işçi-köylü ittifakı temelinde birleştirmeliyiz. Milli burjuvazi eninde sonunda yok olup gidecektir, ama bu aşamada onu kendimizden uzaklaştırmamalı, tam tersine kendi çevremizde toplamalıyız. Milli burjuvaziyle bir yandan mücadele etmeli, diğer yandan da birleşmeliyiz." (37) (abç)

Özgürlük Dünyası, Mao'dan alıntı yaparken, yalnızca "birleşme" sözcüğünü aktarıyor, ama "mücadele" sözcüğünü nedense unutuyor. Buna alıntı dolandırıcılığı denir; hatta bundan da kötüsü.

Mao'yu dinleyelim:

"Yeni demokratik devletteki sınıf mücadelesinin esas biçimi, kısıtlama ile kısıtlamaya karşı koyma arasındaki mücadeledir." (38)

Sınıf mücadelesinin merkezini bu siyaset oluşturmaktadır. Bundan dolayıdır ki, Mao, Haziran 1952 yılında işçi sınıfı ile ulusal burjuvazi arasındaki çelişmeyi Çin'deki baş çelişme olarak değerlendirip, bu sorundaki muhtemel yanılgılara karşı yoldaşlarını uyarır: Burjuvaziyle geçici olarak bir ittifakın kurulması ona karşı mücadeleyi tatile sokmaz. Böyle olmadığı içindir ki, Mao, mızrağın sivri ucunu, mücadelenin darbesinin doğrultusunu burjuvaziye yöneltir.

Siyaseti ise şudur: Yanına al, etrafını çevrele, kullan, kısıtla ve dönüştür. İşte, bu burjuvaziyi barışçıl siyaset güderek yeniden şekillendirmedir; dönüştürmedir.

Burjuvaziyi çelişkinin karşıt ucuna boş köşeye oturtan Mao, nasıl oluyorda burjuvaziyi "yok etmeyi" düşünmüyor; ve nasıl olurda onunla "birleşmeyi" öneriyor da mücadeleyi önermiyor. Buna kargalar gülmez mi?

Mao'nun şu ünlü alıntısı Hocacılarımızın yazdıklarının, iddialarının aleyhine tanıklık etmiyor mu: "Şimdi hem

şehir burjuvazisini, hem de köy burjuvazisini sınırlama siyaseti izliyoruz. Dolayısıyla, ücretli işçi çalıştırmaya, ticarete, tefeciliğe ve toprak kiralamaya hiçbir kısıntı koymayan "dört büyük özgürlük" kabul edilmemelidir. Bence "dört küçük özgürlük" olduğunu söyleyeceğim. Burada ayrım, büyük ile küçük arasındadır."

Devamla, burjuvasinin özgürlükleri içinde şunları söyler: "Kısıtlamalar dolayısıyla burjuvazi, bu özgürlüklerin küçük bir kısmına, çok küçük bir kısmına sahiptir. Bu küçük özgürlükleri de burjuvazinin elinden almanın koşullarını hazırlamalıyız." (39) (abç)

Mao'nun Özgürlük Dünyası'nın elinde kuşa çevrilmiş, makaslanmış, içeriği boşaltılmış, özgün amacından değişik biçimde kullanılmış öğretilerini tam açıklığa kavuşturmak için sık sık Mao'dan pasaj aktarıp bunları okurun denetimi ve tanıklığına sunuyoruz. Bu durum yazıda belli bir sıkıcılığı yaratsa da bundan vazgeçemeyiz.

Özgürlük Dünyası, doğru anlaşılan Mao'dan kurtulmak için yanlış anlaşılan Mao'dan medet ummak istemiş! işte biz, Mao'dan aktarmalarla bu siyasal hokkabazlığı açığa çıkarıyoruz.

Mao'ya kulak vermeye devam edelim: "Şehir burjuvazisine karşı ondan yararlanma, onu kısıtlama ve dönüştürme siyasetini benimsiyoruz. Burjvaziden yararlanmalıyız, ama aynı zamanda onun milli ekonomiye ve halkın geçim koşullarına zararlı yönünü kısıtlamalıyız. Böyle bir siyaset ne "sol" ne de sağdır. Hiçbir kısıtlama koymamak çok sağa kaymak anlamına gelecektir. Burjuvazinin ne olursa olsun herhangi bir girişimde bulunmasını yasaklayan aşırı yasaklama ise, çok "sola" kaymak demek olacaktır. Lenin, milyonlarca ve milyonlarca küçük üretici hâlâ varlığını sürdürürken, bir siyasi partinin kapitalizmi bir darbede yok etmeye çalışmasının yalnızca budalalık değil intihar demek olacağını söylemişti." (40)

Mao'nun bu çözümlemeleri Marksist çözümlemelerle aynı doğrultudadır. Bu doğrultuyu Rus devrim ve sosyalist inşa sürecinde bulmak mümkündür.

Nisan, 1929'da Stalin Mao'yla aynı şeyleri söylüyor. Bilindiği gibi bu yıla dek Sovyetler Birliği'nde Nepmanlar ve Kulaklar vardır. Ve bilinir ki, Nepmanlar NEP yıllarında ge-

lişen tüccarlardı; yani burjuvalardı. Sovyetler Briliği'ndeki özgün koşullar 1929 yılına dek Nepmanlar yani burjuvaziyle, Kulaklar yani tarım kapitalisti sınıfı ile birlikte yaşamayı dayatmıştı. 1929 yılına dek S. Birliği'ndeki bu temeldeki burjuvazi sınıf olarak tasfiye edilmemiş; yalnızca sınırlandırılmıştı. Tıpkı Çin'deki ulusal burjuvazi gibi.

Bakın neler söylüyor Stalin:

"...Şu an için, burjuvazisiz değiliz, onun varlığını, bazı koşullar altında, yani proletarya diktatörlüğünün yasalarına mutlak bir bağımlılık koşulu ile, yani kapitalistlerin gittikçe daha fazla sınırlandırılmaları koşuluyla kapitalistlerin, ülkenin ekonomik yaşamından derece derece uzaklaştırılması amacını güden bir sınırlandırma koşuluyla kabul ediyoruz anlamına gelir." (41) (abç)

Gerçeklerin bangır bangır bağıran sesidir bu.

Özgürlük Dünyası'nı Stalin'in bu yargılarıyla, Mao'nun çözümlemesi arasındaki bir tek ama yalnızca bir tek farklılığı ortaya koymaya-bu satırlarımızla- çağırıyoruz.

Denebilir ki, Çin'de ulusal burjuvaziyle siyasal, iktisat ve örgütsel bakımdan bir birleşik cephe kurulmuştu buna ne denir?

Unutulmasın ki, Rus ve Çin devrimi farklı koşul ve ayrı çerçevede gelişen iki farklı devrimdir. Biri yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede gelişen demokratik bir devrim, öteki emperyalist bir ülkede gelişen proleter-sosyalist bir devrimdir. Önce bu farkı görmek gerekir. İkincisi, Rusya'da bile burjuvaziyle 1929'a dek İŞBİRLİĞİNE gidilmiştir.

Lenin'den dinleyin en iyisi:

"Kuşkusuz bizim Sovyetler Cumhuriyetimizde toplumsal rejim iki sınıfın: işçiler ile köylülerin işbirliği üzerine kurulmuştur-Bu işbirliğine, bugün, bazı koşullarla "Nepman"lar, yani burjuvazi de kabul edilmiştir." (42) (abç)

Özgürlük Dünyası için Lenin'in bu alıntısı, duru bir gökte çakan bir şimşek olsa gerek. "Saf" sosyalizm, "saf" inşa düşleyenlere bunun böyle gelmesi normaldir de.

Sovyetler Birliği'nde Nepmanlar ve Kulaklara karşı uygulanan kısıtlama siyaseti ile Çin'de demokratik devrimden sonraki ilk aşamalarda ulusal burjuvaziye karşı uygulanan siyaset aynı güzergahı kullanıyordu. Zengin köylü ekonomisi ise Çin'de, Mao'nun sözleriyle çok erken yok edildi.

Bütün bunlar Ozgürlük Dünyası tarafından bilinmiyor olamaz. Ne var ki, inkârcılık insanın kanına girmeye görsün. Bu durumda denizin ortasında pusulayı şaşırmış şaşkın denizcinin ruh halini yaşar insan.

Çanın çaldığını duyup sesin nereden geldiğini farkedemeyen Hocacılarımız bakın daha neler yazıyorlar: Mao, sosyalist dönüşümün kabulüne yanaşmayı burjuvazinin karakteristik bir özelliği saymış!

Sahi öyle miymiş!

En iyisi Mao'dan dinleyelim:

"Burjuva demokratik devrim yıllarında ulusal burjuvazinin niteliğinde devrimci bir yan olduğu gibi, düşmanlarla uzlaşmaya yatkın bir yanı da vardı. Sosyalist devrim sırasında kâr uğruna işçi sınıfının sömürülmesi bir yanda, anayasanın desteklenmesi ve sosyalist dönüşümün kabulüne yanaşma öte yandaydı." (43) (abç)

Gerçekler nasıl da Özgürlük Dünyası'nın elinde buhar olup uçmuş! Gerçekler nasılda yalan-dolana kurban edilmiş!

Özgürlük Dünyası, bırakalım pasajın tümünü aktarmayı, cümlenin tümünü bile aktarmıyor. Ne diyordu Mao adına Hocacılarımız: "Mao "sosyalist dönüşümün kabulüne yanaşma"yı, burjuvazinin karakteristik bir özelliği olarak belirtmiş.

Mao ne diyor: Kâr uğruna işçi sınıfının sömürülmesi bir yanda, anayasanın destkelenmesi ve sosyalist dönüşümün kabulüne yanaşma öte yanda. Ne denir buna? Zıtların birliğinin ikiliği.

Demek ki, Özgürlük Dünyası istediğini dilediği gibi aktarabiliyor.

Ama nafile! Mao'nun öğretisi balçıkla sıvanamaz.

Ama beyhude, Marksizm revizyonizme köprülük edemez; fakat revizyonizm safsataya, alıntı dolandırıcılığına köprülük edebilir.

Denilebilir ki, Mao'nun teorisi devrimini yapmış bir Çin'de işçi sınıfının sömürülmesini de öngörüyor. Burjuvazinin satın alınarak, onunla bir anlaşmanın yapıldığı yerde elbetteki burjuvaziye belli ölçülerde işçi sınıfını sömürme özgürlüğü de verilecektir. Karşılıklı ittifakın olduğu yerde sınırlı da olsa hiç burjuva özgürlüğünün olmaması Marksizm ve mantığa terstir. Pratikte de akıl almaz bir şeydir. Lenin'in

özellikle Aynî Vergi adlı broşürü bu örneklerle dopdoludur. Ayrıca bilinir ki, 1929 yılına dek te, Nepman ve Kulaklar koşullarında S. Birliği'nde yani proletarya diktatörlüğü altındaki Sovyetler Birliğinde SÖMÜRÜ vardır. Bu NEP'in kaçınılmaz bir özelliğiydi. Kulaklar, 1929 yılına kadar ki dönemde yanlarında sınırlı sayıda işçi çalıştırabiliyorlardı. Ne zaman ki Nepman ve Kulaklar sınıf olarak 1929 yılında II. bir Ekim devrimiyle ortadan kaldırıldı, ücretli işçi çalıştırma'da tarihe karışmış oldu.

Bu demektir ki, Mao, Sovyetler Birliği'nden çok daha geri seviyedeki Çin özgülünde Ulusal burjuvaziyle hem işbirliği, hem mücadele siyaseti güderken Leninist hatta yol alıyordu. Nihayet bu demektir ki, bu işbirliği koşullarında sınırlı sömürünün olması yani kâr uğruna işçi sınıfının sömürülmesi ve bu sömürünün vergi siyasetiyle, pazar fiyatlarıyla, çalışma koşullarıyla ve kapsamıyla kısıtlanması, işbirliği sürecinin, kendi anti-teziyle eyerlendiğinin somut göstergesidir.

Burjuvaziyle yapılan işbirliği de koşulludur. Bu koşullar; onların a) Sosyalizmi kabul etmeleri, b) Komünist Partisinin önderliğini benimsemeleridir. Ve Çin'de ulusal burjuvazi bu koşulları ta başından beri benimsemişti. Bundan vazgeçerlerse ne olur? Doğrudan Mao'ya başvuralım: "Bir kere geri döndüler mi, Çin Halk Cumhuriyeti'nde onlara yer kalmaz."

Aslolan; Özgün koşullar ve somutluk ilkesidir.

Bakın 1920 Haziranında Lenin neler yazıyor: "...genel kural olarak, proletarya devleti iktidarı, büyük toprak sahiplerinin topraklarını ellerinde bırakmalı, ancak emekçiler ve sömürülenler iktidarına karşı koydukları zaman bunlara elkonmalıdır." (44) (abç)

Nitekim, S. Birliği'nde Nepman ve Kulaklara karşı sınırlandırma politikasından, sınıf olarak tasfiye politikasına geçişi gündeme sokan şey de, başka şeylerin yanında bu ahtapotların, bu kan emicilerin, sovyet iktidarına karşı aldığı tavırdır; bu iktidarı tehdittir.

Bu gerçeği, hanidir geçip gitmiş dogmato-revizyonizmin düşleriyle Özgürlük Dünyası anlamakta güçlük çeker; Troçki'nin kılıcı başında asılı durdukça bu iş çok daha zorlaşır.

Sorunun bir başka cephesine uzanalım: İşçi sınıfı ile

milli burjuvazi arasındaki çelişmelerin Mao'ca uzlaşabilir çelişme olarak ele alınması.

Özgürlük Dünyası'nın elindeki teorisiyle en çok ihtiyarladığı alan da burasıdır. Mao'nun en çok gençleştiği bu alanda, hocacılarımızın revizyonist koltuk değneklerine yaslanarak dört bir yana yumruk sallamaya kalkmaları, onları gerçekten sefil hale koyuyor.

Nedir ki, her şeyin bir bedeli vardır.

Ve hocacılarımız "kalbe inecek bıçağa" rıza göstermelidir!

27 Şubat 1957 tarihli "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele alınması Üzerine" adlı önemli makalesinde Mao, ulusal burjuvazi sorununu ayrıntılı tartışır ve işçi sınıfı ile ulusal burjuvazi arasındaki çelişmeyi berrakça çözümler.

Asıl konuya girmeden önce ulusal burjuvazinin Çin koşullarında halk saflarında bir sınıf olarak ele alındığını burada belirtelim. Halk kavramının çeşitli ülkelerde ve bu ülkelerin devrim sürecinin çeşitli aşamalarında farklı görünümler gösterdiğini de saptamalayız. Belli bir devrim aşamasında devrimden yana sınıf ve katmanlar halk kapsamına; devrime karşı çıkanlar ise halk düşmanı kapsamına girer. Demokratik devrim yıllarında devrimden yana olanlar halk, karşı çıkanlar barikatın karşı tarafındaydı. Demokratik devrim süreci sona erip sıra sosyalist inşa sürecine gelince, sosyalist inşadan yana olan, bu inşayı destekleyen, sosyalizme omuz veren tüm sınıf, grup ve katmanlar halk ordusunu oluşturuyordu, sosyalizm ve sosyalist inşaya karşı direnenler, karşı çıkanlarsa halk düşmanıydı.

Şimdi konumuza dönelim.

Ve belirtelim ki, ulusal burjuvazi sosyalizmin inşasından yana olduğu ve devrimin bu evresinde devrimden yana tavır takındığı için halk kapsamındaydı.

İşçi sınıfı ile ulusal burjuvazi arasındaki çelişme Çin özgülünde halk için-deki çelişmeler kapsamındaydı.

Mao, az önce işaret ettiğimiz makalesinde şu tahlilde bulunur: "Bizimle düşmanlar arasında çelişmeler vardır. Düşmanlar arasında çelişmeler vardır. Halk saflarında çelişmeler vardır. Bizimle düşmanlar arasındaki çelişmeler uzlaşmaz (antogonist) çelişmelerdir. Halk saflarındakiler ise antogonist olmayan uzlaşabilir çelişmelerdir. Bir de sömürülen

sınıflarla sömüren sınıflar arasında çelişmeler vardır. Bu çelişmelerin ise antagonist yani uzlaşmaz ve hem de antagonist olmayan yani uzlaşabilir bir yönü vardır."

Çin ulusal burjuvazisine gelince;

Asıl analize muhtaç alan burasıdır, Özgürlük Dünyası açısından.

Çin ulusal burjuvazisi bir yandan sosyalist inşayı desteklemekte ve böylece halk saflarında yer almaktadır. Dolayısıyla, bu durum, onunla işçi sınıfı arasındaki çelişmeyi nesnel olarak halk kapsamına sokar. Ama öte yandan Çin ulusal burjuvazisi, devrilmiş komprador burjuvazi ve toprak ağaları gibi olmasa da işçi sınıfını kâr uğruna sömürmektedir. Dolayısıyla ulusal burjuvazi-işçi sınıfı çelişmesi bu yanıyla da sömürülenler sömürgen arasındaki çelişme kapsamına girmektedir.

Bu durum Çin ulusal burjuvazisinin ikili niteliğinden kaynaklanır. Bir yandan sosyalist dönüşümü destekleme, öte yanda sömürme gibi ikili nitelik.

Bu özgün nitelik, işçi sınıfı ile ulusal burjuvazi arasındaki çelişmeyi, halk içindeki çelişme kapsamına sokarken, diğer yanıyla da sömürülenle sömüren arasında çelişme karakterini taşıdığı için uzlaşmaz bir çelişme olarak ele alınmayı gerektirir.

Dolayısıyla, uzlaşmaz karşıtlık doğasındaki bu çelişme, ihtiva ettiği bu özelliğine karşın, a) doğru ele alınırsa (yani, ulusal burjuvaziyle birleşme, onu eğitme ve eleştirmede uygun siyaset), b) ulusal burjuvazi bu uygun siyasete denk düşen doğru bir yaklaşım gösterirse, uzlaşmaz olmayan bir çelişmeye dönüşebilir ve Mao'nun sözleriyle "barışçı yöntemlerle çözülebilir."

Sömürülme vardır; sömürülme vardır. Emperyalistler, bürokrat kapitalistler ve toprak ağaları tarafından yapılan sömürülme ile, ulusal burjuvazi tarafından yapılan sömürülme bir ve aynı olamaz. 1929 yılına dek Rus devrim sürecinde Nepman ve Kulaklar tarafından işçilerin ve köylülerin sömürüldüğünü biliyoruz. Ve üstelik bu sömürücü sınıfların, örneğin, Nepman olarak bildiğimiz burjuvazinin belli koşullarla Sovyetler Cumhuriyetindeki işçi ve köylülerin işbirliği üzerine kurulu toplumsal rejime, yani işçi ve köylülerin işbirliğine kabul edildikleri herkesçe bilinen bir gerçektir.

Çin somutunda işçi sınıfı ile ulusal burjuvazi arasındaki çelişme sömürülenle sömüren arasındaki bir çelişmedir, ve dolayısıyla ikili bir yönü vardır. Hem uzlaşmaz, hem de uzlaşabilir yan.

Bu yanlardan hangisi temel, hangisi talidir?

Elbetteki uzlaşabilir yanı da olsa, eninde-sonunda ve özünde bu çelişme uzlaşmaz karşıtlık karakterindedir. "Niteliği gereği uzlaşmaz bir çelişmedir."

Ne var ki:

"...Çin'in somut koşullarında, iki sınıf arasındaki bu uzlaşmaz çelişme, doğru bir biçimde ele alınırsa uzlaşmaz olmayan bir çelişmeye dönüştürülebilir ve barışçı yöntemlerle çözülebilir." (45)

Ulusal sermayeyi yeniden şekillendirmek için barışçıl yöntemler kullanan ÇKP elbetteki bununla koşutluk halinde bu sermaye zemininde varlaşan ulusal burjuvaziye karşı da barışçıl yöntemler kullanmalıydı. Bunlar bir zincirin biribirini tamamlayan halkalarıdır. Uzlaşmaz karşıtlık niteliğindeki bir çelişme -Çin özgül koşullarında- barışçı yöntemler kullanılarak uzlaşabilir güzergahta çözülmektedir.

Bu demektir ki, Özgürlük Dünyası'nın "Mao, 1956'da milli burjuvaziyi halk içinde saymış, onunla işçi sınıfı arasındaki çelişmeyi uzlaşabilir çelişme olarak ortaya koymuş 'sosyalist dönüşümün kabulüne yanaşmayı burjuvazinin karakteristik bir özelliği olarak belirtmiştir." (46) şeklindeki yargısı, Mao'nun özgün öğretisi ile ilgili gerçeklerin toplamını ifade etmekten uzaktır. Ayrıca, Mao'yu kavrayış düzeyine de ulaşamamış sefil bir yorumlamadır.

Mao'nun öğretisi, hiçbir ciddi temele dayanamadan, yarım yamalak cümlelerle oynanarak karikatürleştirilmiştir.

Şeyleri, yalnızca a a'dır; b b'dir ya da ya a'dır ya da b'dir şeklinde yorumlayamayız. İkilikle eyerlenen şeyler, karşıtlık doğasında varlaşır. Ulusal burjuvazi açısından da durum budur. Özünde antagonist doğaya sahip bu çelişme, uzlaşmaz olmayan bir yanı da içerir. Felsefi-Marksizm'de zıtların birliğinin ikililiğidir bu.

Felsefi-revizyonizmden muzdarip Hocacı kafa bu derinliğe ulaşabilme yetisi gösteremez.

Marks, 19. yüzyılın üçüncü çeyreğindeki İngiltere'sinde

işçi sınıfının burjuvaziyi barışçı yollarla satın alınmasını önerirken, özünde uzlaşmaz karşıtlık tabiatındaki burjuvazi-proletarya çelişmesini uzlaşabilir yöntemlerle çözmeyi öngörüyordu.

Lenin, 1917 sonrası üç aylık dönemde Rusya'da iktidarın barışçı yollarla alınması koşullarının mevcut olduğunu söylerken, özünde uzlaşmaz karşıtlık niteliğindeki burjuvazi-proletarya çelişmesini uzlaşabilir yollarla çözmeyi öneriyordu.

Bu örnekleri çoğaltmak mümkün...

Uzlaşmaz karşıtlık doğasındaki çelişmeler belli bazı koşulların bir araya gelmesiyle uzlaşabilir yöntemlerle çözülebilirler.

Belirli koşullar ve somutluk ilkesi, temel budur.

Unutulmasın ki, ne İngiliz burjuvazisi ve ne de Rus burjuvazisi halkla aynı barikatları paylaşmıyordu, karşıdevrimciydi. Oysa Çin ulusal burjuvazisi geleneksel ittifak çizgisi eşliğinde, özgün koşullardan dolayı sosyalizmi kabullenmek durumunda kalmış farklı bir burjuvaziydi. Hatırlanırsa, emperyalist bir ülkedeki burjuvaziyle, yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkedeki burjuvazi ortak paydaya sahip değildir. Bu ayrım noktası unutulmamalıdır.

Ekim 1957'de Mao şöyle diyordu: Burjuvazi tasfiye edilecektir ama fiziksel olarak değil; burjuvazi sınıf olarak tasfiye edilecek ama tek tek bireyler olarak yeniden kalıba dökülecektir. (47)

Bu yaklaşım Mao'nun proletarya-burjuvazi çelişmesini ele alış yöntemine uygun düşmektedir. Barışçı yöntemlerle burjuvazi kullanma, kısıtlama ve dönüştürme. Yani, ensonu onu sınıf olarak tasfiye.

Bu anlayış bütünlüğü içinde, Mao, sosyalist inşa sürecinin hemen başında ve bu sürecin içinde (1957) şu çözümlemelerde bulunacaktır:

. Yıl 1952 Haziranıdır. Ve işte söylenenler:

"Toprak ağası sınıfının ve bürokrat-kapitalist sınıfın alaşağı edilmesi sonucunda, işçi sınıfı ile milli burjuvazi arasındaki çelişme Çin'deki baş çelişme durumuna gelmiştir; dolayısıyla bundan böyle milli burjuvazi bir ara sınıf olarak

tanımlanmamalıdır." (48)

1953 Ağustosunda da şöyle diyecekti:

"... işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki çelişmeler uzlaşmaz çelişmelerdir." (49)

1957 Ekiminde de, yani sosyalist inşa sürecinin tam ortasında da çözümlemesi şöyle:

"Proletarya ile burjuvazi arasındaki, sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki çelişme, kuşkusuz bugünkü Çin toplumunun baş çelişmesidir."

Devamla,

"Şimdi, mızrağın ucunu burjuvaziye yöneltmiş olan sosyalist devrimi sürdürüyoruz ve bu devrim aynı zamanda bireysel üretim sistemini dönüştürme, yani kooperatifleşmeyi gerçekleştirme hedefini gütmektedir; dolayısıyla baş çelişme sosyalizm ile kapitalizm arasında, kolektifleşme ile bireycilik arasında ya da en özlü ifadesiyle sosyalist yol ile kapitalist yol arasındadır." (50) (abç)

Ve ensonu Ekim 1957 yılındaki bir başka makalesinde de şu apaçık gerçeği dile getirecektir:

"Sosyalist devrimin kapsamı nedir, bu mücadelede hangi sınıflar vardır? Sosyalist devrim, emekçi halkın başında bulunan proletarya tarafından burjuvaziye karşı yürütülen bir mücadeledir." (51) (abç)

Özgürlük Dünyası'nın yaygın biçimde kötüye kullandığı Mao'nun cımbızlanmış cümlecikleri ya da aynı biçimdeki örneklere dayandırılmış savları, ve çarpıtmaları ya da sağa ve sola sıçrayışla solucan gibi kıvır kıvır kıvrılmalarıyla şekillenen siyasal güldürüleri, Mao'nun bırakalım diğer öğretilerini yalnızca ama yalnızca bu bir kaç alıntısıyla bile yeterince açığa çıkmış oluyor.

Hocacılarımızın bu eski havı dökülmüş yöntemi de bir yöntemdir ama Marksist değil, Marksist-dışı bir yöntem!

Bilinmez mi ki, Londra diye yazılan İstanbul diye okunmaz!

SOSYALİZME DAİR MAO'NUN ÖĞRETİSİ

Özgürlük Dünyası'na göre, Çin, sosyalizmin eşiğine dek gelebilmiş, ancak bu eşiği aşamayarak, burada çakılı kalmıştır.

Onlara göre, Çin'de emperyalistlere tanınan imtiyazlar kaldırılmış, toprak ağalarının ellerindeki topraklara el konulmuş, işgücünün seferberliği yoluyla işsizliğin üstüne yürünmüş, yoksulluğa karşı mücadele açılmıştır. Ve daha da önemlisi kurtuluştan sonraki 4-5 yıl içinde sanayide kolektifleştirme ve tarımda komünler kurulmasına girişilmiş ve böylece "sosyalizm yolunda ilerleme eğiliminin bazı özelliklerini gösteren bir dizi reformlara girişildi."

Fakat her ne hikmetse:

a) Çin, sosyalizmin eşiğine ancak gelebildi.

b) Sosyalizmin yolu esas olarak temizlendi.

c) Sosyalizmin güçleri oluşturulamadı.

Çünkü: Elindeki bilimsel teorisiyle bir sınıf örgütlenmesi sözkonusu değildi. Öyle ki, Şanghay kurtarıldığında topu topu 4-5 tane parti hücresi bulunuyordu.

Özgürlük Dünyası'nın inciler dünyasından bir demet çiçekti bunlar.

Ve işte bir demet daha:

Mao, sosyalizm ve Marksizm karşısında gerici bir konumdaydı, sosyalizmden yalnızca etkilenmiştir. Ütopik köylü sosyalistiydi. Marksizm'in en temel ilke ve tezlerini savunmuyordu.

Ensonu, son bir demet:

"Mao'nun "Ulusal Marksizm'i" proleter sınıf temeline oturmamaktadır. En yoksul olanın en devrimci olduğunu düşünmekte, sosyalizmi, kapitalist üretim ve değişim ilişkilerinin tasfiyesine değil, bu ilişkilerin doğal bir sonucu olan bölüşüm ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi ve bölüşümdeki bozukluğun, yoksulluğun giderilerek halkın refahının sağlanmasına bağlamaktadır. Sosyalist eleştiri adına bulanık bir yoksulluk tablosu çizip onu hedef almakta ve mülksüzleştirenlerin mülksüzleştirilmesini değil yine bulanık bir "refah"ı amaçlamaktadır." (52)

Hocacılarımızın Mao'ya dönük tezleri, çürük bir kamış gibi kendi içinde kırılan cinsten. Ve üstelik paradoks yumağı.

Önce Özgürlük Dünyası'nın "parlak" paradoksunun altını kalınca çizelim.

Ne diyordu Özgürlük Dünyası?

Şunu: Toprak ağalarının topraklarına zoralım uygulan-

dı. Dışa bağımlı komprador kapitalizm kaldırıldı. Kısaca emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmin varlığına demokratik devrimle son verildi.

Buraya kadar devrim demokratik karakterli; sosyalist değil. Peki sonrası?

İşte sonrası için Hocacılarımızın söyledikleri: Kurtuluştan sonraki 4-5 yıl içinde sanayide kolektifleşme ve tarımda komünler kuruldu.

İşte tam da bu noktadan sonra Hocacılarımız pusulayı şaşırır.

Zira devrim, yalnızca üç büyük dağı devirmekle yetinmemiş, daha da ileri gitmiş, sanayide kolektifleşme ve tarımda komünler kurularak, demokratik devrimin sınırları aşılarak, sosyalizme geçilmiştir. Demokratik devrim süreci yerini sosyalist devrim sürecine, sosyalist inşa seyrine bırakmıştır.

Bu demektir ki Özgürlük Dünyası ne söylediğini ne yazdığını ve bunların anlamını da bilmiyor.

Hem tarımda komünler aracılığıyla kolektifleşmeye gidilecek; hem sanayide Özgürlük Dünyası'nın deyimiyle kolektifleşme kurulacak ve hem de buna sosyalizm denmeyecek!?

Özel mülkiyete karşı koyan bir devrim artık demokratik devrim olmaktan çıkmıştır; onu aşmıştır. Her türlü sömürüye karşı savaşımı temel alan bir devrim artık demokratik değil, sosyalist güzergaha girmiş demektir. Ama eğer sınırlı da olsa ulusal burjuvasinin kâr uğruna sömürüsü vardır; bu sosyalizmle bağdaşabilir mi deniyorsa, deriz ki bu işin esası değil, sınırlı bir yanıdır. Kaldı ki 1929 yılına dek S. Birliği'nde proletarya diktatörlüğü altında sınırlandırılmış da olsa Kulak ve Nepman sömürüsü vardır. Demek ki, geçmiş sosyalizm deneyiminde, yani Rus özgülünde bunun örnekleri vardır. Önemli olan sorunun ya da sürecin esas yönüdür.

Zira bilinir ki, bir süreç (yani burada sosyalizm süreci) tipik olanın yanında başka başka yan fenomenlerin de toplamıdır. Süreçler saf olmaz; tıpkı yaşamın kendisi gibi.

Tekrar Hocacılarımızın savlarına dönersek: Kendi makalelerinden aktardıklarımızdan da anlaşılmıştır ki, Hocacılarımız bir cümle aralıkla kendilerine çalım atıyorlar. Ama bilinmez mi ki, lafazanlıkla gerçeklere, tarihsel ve siyasal süreçlere çalım atılamaz.

Hocacılarımızın incileriyle sürdürelim.

Bakın neler söylüyorlar: "Sanayide kolektifleşme ve tarımda komünler kurulmasına girişilmiş ve böylece "sosyalizm yolunda ilerleme eğiliminin bazı özelliklerini gösteren bir dizi reformlara girişildi." (abç)

Peki soruyoruz Özgürlük Dünyasına, sanayideki ve tarımdaki kolektifleşme ya da gerçekleştirilen toplumsal mülkiyetin sosyalizm değil de sosyalizm olan nedir? Onlara göre komünler sosyalist sektörü temsil etmiyor. Sanayide mülksüzleştirilip sosyalist sanayiye dönüştürülen ve böylece toplumsal mülkiyet olarak nitelik kazanan bu sektörde sosyalist sektörü temsil etmiyor.

Bunlar yalnızca "sosyalizm yolunda ilerlemenin eğilimleri!"

Sosyalist sektörün kendisi nedir onu merak ettik doğrusu! Tarımda ve sanayide toplumsal mülkiyetin iki biçimi olan kolektif mülkiyet ve kamu mülkiyeti sosyalist ekonominin tam da iki sac ayağıdır. Bunlar Marksizm'in abc'sidir. Herkesçe bilinen ve paylaşılan bu gerçekleri aktarırken bile üzülüyoruz. Hocacılarımız adına üzülüyoruz. Nasıl olur da böylesine çıplak gerçeğe bunca sırt çevirebiliyorlar.

Teorinin sefaleti!

Ve bu sefil teorileri eşliğinde daha da ilerliyor Özgürlük Dünyası: Çin sosyalizmin eşiğine ancak gelebildi ve sosyalizmin güçleri de oluşturulamadı.

Çin'de ne üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin yerini toplumsal mülkiyetin alması, proletaryanın sınıf olarak ideolojik, politik, örgütsel önderliği, proletarya diktatörlüğünün özgül bir biçimi olan demokratik halk diktatörlüğünün yaşamın yeni ve canlı gerçeği halini alması Hocacılarımızı hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Onları öylesine ilgilendirmiyor ki, aslolan, başta gelen, temel olan işin bu yanını görmek yerine, işin biçimsel yanına, Şanghay'da, kurtuluştan sonra ancak 4-5 tane parti hücresi vardı gibi tamamen işin biçimsel yanına, Şanghay'da kurtuluştan sonra ancak 4-5 tane parti hücresi vardı gibi tamamen öze dönük olmayan yanına takılıyorlar. Ve böylece asıl konu üzerinde düşünmekten özenle kaçınıyorlar.

Neden mi?

Yanlış düşünmek için, doğru düşünmek için olduğun-

dan daha çok çaba gösteriyorlar da ondan.

Önemli olan proletaryanın sayıca çoğunlukta olması mı, yoksa proletaryanın devrimci sınıf ve katmanları kendi merkezi kumandasında birleştirip, onları, ideolojik ve siyasal güzergahında adım adım eğitme, bilgilendirme, dönüştürme ve yeniden şekillendirme midir? Şanghay'daki doğal olarak sınırlı, köylülüğün devrimdeki temel güç olması gerçeğinden dolayı sınırlı; devrimin ilk önce kırlık bölgelerde başlamasından dolayı sınırlı; kır-kent ayrım çizgsinde kırın esas mücadele merkezi olması realitesinden dolayı sınırlı, "bir kaç" parti hücresinin ancak varolabildiği savını ileri sürerek Hocacılarımız Çin devrimi gerçeğini, sosyalizmin güçleri gerçeğini, biçimsellik örtüsüyle gizlemeye çalışmışlardır.

Bilinmez mi ki, şehirlerdeki parti hücrelerinin sınırlılığını sınırlandıran şey, devrimin gelişmesi, hazırlanması ve perspektif koşullardır.

Sosyalizme geçiş dönemini yakından inceleyelim.

Böylece hem geçiş sürecini ve hem de bu süreç içinde oluşturulan sosyalizmin güçlerinin, öğelerini, unsurlarını daha yakından Özgürlük Dünyası'na tanıtma durumunda oluruz.

Bakın ne diyor Mao: "Çin Komünist Partisi'nin kapitalizmden sosyalizme geçiş dönemine ilişkin genel çizgisi, tarımın, el sanatlarının, kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümüyle birlikte Çin'in sanayileştirilmesinin esas olarak tamamlanmasıdır." (53)

Bu sözlerinden bir kaç yıl sonra ise şöyle açıklayacaktır: "... sosyalist sistemimiz daha yeni kurulmuştur; tamamen kurulmuş ve tamamen sağlamlaştırılmış değildir." (54)

Neden tamamen kurulmamış ve sağlamlaştırılmamıştır sosyalist sistem?

Her şeyden önce 1957 şubatında Mao'nun bu sözleri söylediği zaman sınırlı da olsa Çin'de hâlâ ulusal burjuvaziye "oranı sabit tutulmuş" faiz ödemesi yapılıyordu. Dolayısıyla kısıtlanmış ta olsa hâlâ sömürü vardı. Mülkiyet açısından da hâlâ belli problemler vardı: kooperatiflerin bir bölümü tamamen değil, yarı-sosyalist nitelikteydi.

Ancak bu somut olgudan hareketle Çin'de sosyalizmin bu yıla dek (1957) kurulmadığı ve sosyalizmin güçlerinin oluşturulmadığı söylenemez. Zira yalnızca bu göstergeler

bile üretim ilişkilerinde mülkiyet bazında esas olarak sosyalizmin kurulduğunun apaçık delildir.

İlerleyen yıllara gelince.

Oranı sabit tutulmuş faiz ödemelerinin kültür devrimiyle son bulduğunu, yarı-sosyalist karakterli kooperatiflerin tamamen sosyalist nitelikli kooperatiflere dönüştüğünü ve "Halk komünleri" adı altındaki daha ileri biçimin 1958 yazından itibaren uygulamaya konup örgütlendiğini bilmeyen kalmadı.

Bilinir ki, Ekim 1949'u Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından 1952 yılınn sonuna dek geçen üç yılı biraz aşkın süre Çin ulusal ekonomisinin onarılması sürecidir. Bu dönem, tarım alanında toprak reformunun tamamlanması, üretimin eski haline getirilmesi, karşılıklı yardım ekiplerinin kurulması ve akabinde yarı-sosyalist nitelikte tarım üreticileri kooperatiflerinin kurulması gerçeği ile karakterize olur. 1953'le başlayan geçiş dönemi ile birlikte yarı-sosyalist nitelikteki tarım üreticileri kooperatifleri yerini adım adım tamamen sosyalist nitelikte olan ileri kooperatiflere bıraktılar. Bunlar da zamanla bir çok alanda halk komünlerine dönüştüler.

Demek ki, tarımın sosyalist dönüşümünde adım adım ilerleme çizgisi uygulanmıştır.

Birinci adım, karşılıklı yardım ekipleri. İlke: gönüllü katılım ve karşılıklı yarardır.

İkinci adım, karşılıklı yardım ekipleri temeli üzerinde birleşik yönetim ve toprak hisselerinin birleştirilmesi çizgisi eşliğinde yarı-sosyalist nitelikli tarım üreticileri kooperatifleri. İlke: gönüllü katılım ve karşılıklı yarardır.

Üçüncüsü, aynı ilkeler zemininde yarı-sosyalist kooperatifler zemininde tam sosyalist yani ileri kooperatiflere geçiş.

Dördüncü adım, büyük, tamamen sosyalist tarım üreticileri kooperatiflerinden, kitlelerin sosyalizme doğru coşkulu atılımıyla koşutluk halinde gündeme gelen; sanayi, tarım, ordu ve ticaretin Çin toplumsal yapısı ile bütünleştiği temel düzey olarak şekillenen Halk Komünleridir.

1953 yılındaki geçiş dönemi ile birlikte sanayi alanında ise sosyalist dönüşümün esas olarak tamamlandığı ve kültür devrimi ile birlikte burjuvaziye o ana dek sınırlı olarak tanınan belli ayrıcalıkların ve kapitalist sömürünün tümüy-

le yok edildiği artık herkesçe paylaşılan bir gerçektir.

Bu demektir ki gerek sanayi ve gerekse tarım alanında iktisadi bazdaki devrim, geçiş dönemiyle birlikte hedeflenen üç-beş yıllık plan döneminden çok önce yaşamın canlı gerçeği halini almıştı.

Hocacılarımız bu somut olgulardan hâlâ hiçbir şey anlamamışa benziyorlar. Ve de esip savuruyorlar: Çin'de sosyalizmin güçleri olşuturulmamıştı.

Ama bizzat olgular, yaşam, Çin realitesi, Hocacılarımızın Nuh Nebiden kalma boş inançlarının aleyhine tanıklık ediyor. Bundan kaçınılmaz!

Hocacılarımızın savlarının atomik elementleri, artık, hiçbir moleküler çekim kuvveti ile birleşemiyor. Öyleyse öğrenmesini bilmek gerekir. Yaşamsa en iyi öğretmendir. Çin devrim tarihinden ve Mao'dan öğrenmesini bilmek gerekir.

Milyonlarca, on milyonlarca köylülüğün yaşadığı bir ülkede, onca köylülüğü proletaryanın öncülüğünde, Komünist partisinin önderliğinde ayağa kaldırmak Hocacılarımıza göre ütopik köylü sosyalizmiymiş! Ve Mao "ütopik köylü sosyalistidir"!

Bilinmez mi ki, önemli olan proletaryanın politikayı yönetmesidir.

Demokratik devrim yıllarında zoralım uygulanarak köylülere dağıtılan toprak ağalarının topraklarının adım adım, sosyalist sektörün bir unsuru olan kolektiflere dönüştürülmesi midir ütopik köylü sosyalizmi?

Yoksa kapitalist sanayi ve ticaretin (ulusal burjuvazi bazında) devlet kapitalizmi kanalıyla sosyalist sanayiye dönüştürülmesi midir ütopik köylü sosyalizmi?

Bilinmez mi ki, özel mülkiyete (kentte ve kırda) ve sömürüye karşı koyan bir devrim artık demokratik olmaktan çıkmış sosyalist niteliğe bürünmüş demektir.

Bu mudur Mao'nun sosyalizm karşısındaki "gerici" tutumu?

Bu, gerçeklerden utanç verici bir uzaklaşmadır.

Bu, zırzopça bir kafanın ipe-sapa gelmez didintisidir!..

Özgürlük Dünyası'nın işte bir başka "cevheri!": Mao'nun "ulusal Marksizm'i" proleter sınıf temeline oturmamaktadır. Onlara göre nedeni de şu: En yoksul olanın en devrimci olduğunu düşünmekte; sosyalizmi, kapitalist üretim ve de-

ğişim ilişkilerinin tasfiyesine değil, bu ilişkilerin doğal bir sonucu olan bölüşümün yeniden düzenlenmesi ve bölüşümdeki bozukluğun, yoksulluğun giderilerek halkın refahının sağlanmasına bağlamaktadır.

Sözcük kökenine ilişkin hokkabazlık oyunu!

Nedir üretim ilişkileri?

- Üretim araçlarının mülkiyeti,
- Üretim sürecinde insanlar arasındaki ilişkiler ve,
- Dağılım.

Ama bilinir ki, mülkiyet sistemi, üretim ilişkilerinin temelidir.

Bakın ne diyor Mao: "Deyim yerindeyse, mülkiyet sistemindeki devrim temeldir."

Çin'deki gelişim seyri ise şöyleydi:

- En başta ve esas olarak üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet kamu mülkiyetine,
- Bürokratik sermayenin özel mülkiyeti ve tüm kapitalist mülkiyet sistemi tüm halkın sosyalist mülkiyetine;
- Toprak ağalarının özel toprak mülkiyeti ilk önce tek-tek köylülerin özel mülkiyetine ve sonra da sosyalizmdeki kolektif mülkiyete dönüştürüldü.

Hocacılarımız bu olguları, yaşamın canlı gerçeklerini çürütebilirler mi? Onların Çin devrimi gerçeği karşısındaki tutumu, tutum yokluğundan başka bir şey değildir.

Sosyalizmi, kapitalist üretim ilişkilerinin tasfiyesinde aramayan Mao, nasıl oluyor da tarımda ve sanayide ve el sanatları sanayiinde üç beş-yıllık plan daha tamamlanmadan sosyalist dönüşümü kendi önderliğindeki bir güzergahta yaşamın kendisi haline getiriyor.

Üretim ilişkilerinin tasfiyesini öngörmeyen Mao nasıl oluyorda şunları yazabiliyor:

"İlkönce üretim ilişkileri değiştirilmelidir ve ancak ondan sonra üretim güçleri geniş bir şekilde değiştirilebilir. Bu kural evrenseldir." (55) (abç)

Dahası:

"Genel çizgi, üretim ilişkilerinin adım adım değişmesi demektir. ...Şu anda hem özel mülkiyet hem de sosyalist kamu mülkiyeti yasaldır ama özel mülkiyet giderek yasa dışı olacaktır." (56) (abç)

ÇKP'nin genel çizgisi ise, ülkenin sanayileşmesini,

tarım, el sanatları, kapitalist sanayi ve ticaretin sosyalist dönüşümünü belli bir plan dahilinde adım adım tamamlamaydı.

Yeterince açık!

Nedir ki Hocacılarımız süslü-püslü bayağılıkla Hocanın dergâhında ayet üretiyorlar: "sosyalizmi, kapitalist üretim ve değişim ilişkilerinin tasfiyesine değil, bu ilişkilerin doğal bir sonucu olan bölüşüm ilişkilerinin yeniden düzenlenmesine" vb. bağlamaktadır Mao.

Söylermisiniz bu sözcük hokkabazlığına, bu yaygaranın "çekiciliğine" (!) sahi siz de inanıyormusunuz? Yoksa bu sözlerin oltasındaki yeme takılabilecek "geri" ve dikkatsiz okur mu varsayıyorsunuz?

Bilinmez mi ki, kapitalist üretim ilişkileri yok edilmeden salt dağılım ve bölüşüm ilişkilerinin "yeniden düzenlenmesi" ile sosyalizmin ilk adımı bile atılamaz. Bölüşümdeki payın kaynağı üretim ilişkileri alanındadır. Mülk sahipliği bu bölüşümün de kaynağıdır. Bölüşümü belirleyen üretim araçlarının dağılımıdır. Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyete devrimle son verildikten sonra, ancak, bölüşümde yeniden düzenlenmeden, gerçek bir yeniden düzenlenmeden yani "emeğe göre" bölüşümden söz edilebilir.

Üretim ilişkilerini tasfiye etmeden bölüşümde yeniden düzenlenme!

Bu yalnızca Özgürlük Dünyası'na özgü olsa gerek.

Dinleyin Mao'yu ne diyor: "Tüketim mallarının dağılımını belirleyici bir güç olarak ele almak, dağılım belirleyici görmek hatasına düşmektir. Gotha Programının Eleştirisinde Marx, "Dağılım herşeyden önce üretim araçlarının dağılımı olmalıdır: Üretim araçları kimin elindedir? Belirleyici soru budur. Tüketim mallarının dağılımını, üretim araçlarının dağılımı belirler." Tüketim mallarının dağılımını belirleyici itici güç olarak görmek, Marx'ın doğru görüşünü çarpıtmaktadır ve ciddi bir teorik yanlıştır." (57)

Hocacılarımız yeni şeyler yumurtlama adına Mao'nun eline tutuşturdukları savlarla tamı tamına bir trajedi yaşıyorlar.

Bilinmez mi ki: "Kurbağaların kuyruğu olsaydı artık kurbağa olmazlardı."

Ve son bir şey: Mao, en yoksul olanın en devrimci oldu-

ğunu düşünmekteymiş ve bu da Ozgürlük Dünyası'na göre tabiki hataymış!

Mao'yu dinleyelim:

"Yoksullar devrim ister, buna karşılık zenginlerin devrim istemesi zordur." (58)

Devrimi yoksullar değil de, yani işçiler, yani yoksul ve topraksız ya da az topraklı köylüler değil de, sömürüye ve baskıya maruz kalanlar değil de, zenginler yani emperyalistler, yani komprador kapitalistler yani toprak ağaları mı ister?

Üretim alet ve araçlarından yoksun yalnızca işgücüne sahip proletarya sınıfı yoksul değil de nedir? Bugün, devrimci dalganın alçalma eğrisinde seyrettiği bu özgün süreçte bile ayağa doğrulanlar ezilen ve sömürülen dünyadan mı yoksa ezen ve sömüren dünyadan mı? Neden gelişkin kapitalist ülkelerde değil de, yarı-sömürge ülkelerde devrimin fırtınası esiyor? Yokluk, yoksulluk, açlık ve baskı en çok buralardadır da ondan.

Bu saptama, proletaryanın en devrimci sınıf olma olgusuyla çelişmez. Proletarya en çok baskıya uğrayandır; en çok sömürülendir ve nihayet en yoksul olandır. Dolayısıyla bu saptamanın proleter sınıf temeline dayanmadığını iddia etmek yaşamla alay etmektir.

Bitirmek için son bir açıklama: Neden bu özgün süreçte yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerdeki proletarya sınıfı, gelişkin kapitalist ülkelerdeki proletarya sınıfından daha çok devrim isteğiyle ayağa kalkıyor? ve neden Engels, bir dönemin İngiliz işçi sınıfı için "burjuvalaşmış' işçi sınıfı deyimini kullandı? Bundan proletaryanın devrimci sınıf olarak devrimdeki öncü ve motor rolünün sona erdiği ve Engels'in bu tanımının proleter sınıf temeline oturmadığı sonucu mu çıkar.

Öyleyse, Mao'nun kelimeleriyle oynayıp, onları yuvarlayıp, özgün amacı dışında kullanarak Hocacılarımız, yalnızca Marksizm'in yolunu karartıyorlar ve yalnızca kargaları kendilerine güldürüyorlar.

Öyleyse, boğayı boynuzlarından yakalamasını bilmek gerekir; kuyruğundan değil!

PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ VE ÖZGÜL BİÇİMLERİ KONUSUNDA MAO'NUN ESERİ

Kapitalist sanayi ve ticaretin devlet kapitalizmi aracılığıyla adım adım sosyalist sanayieye dönüştürülmesi realitesini gerisinden seyreden Özgürlük Dünyası, bu iktisadi yeniden şekilleniş üzerinde burjuvazinin de (Kastedilen Çin ulusal burjuvazisidir) "geçiş dönemi" sürecinde bu gerçekle koşutluk halinde adım adım sınıf olarak tasfiye edileceği ama tek tek bireyler olarak yeniden kalıba dökülecekleri Leninist çözümlemeyi de anlama yetisini gösterememiştir.

İşin bu temel cephesinde arabayı çamura saplayan Hocacılarımız pek doğaldır ki, bu iktisadi yeniden şekilleniş güzergahına eşlik eden siyasal cepheyi de çözümlemede tıpkı işin iktisadi yanında olduğu gibi Leninizm'i revizyonizme uyarlamada bir sakınca görmemişlerdir.

Onlara göre, siyasal nitelik açısından devrimci bir diktatörlük olan, Çin'de Mao'nun öngördüğü demokratik halk diktatörlüğü, burjuvazi, bu diktatörlük kapsamında ele alındığı için "Burjuvazinin yönetimde olduğu bir diktatörlük, burjuva diktatörlüğünün biçimlerinden biri olabilir ancak ve böyle bir diktatörlükle sosyalizme yönelme olanaksızdır." (59)

Onlara göre, Mao, kesintisiz devrim fikrini reddetmiştir.

"Sosyalizme kesintisiz geçiş öngörebilecek bir diktatörlük, ancak işçi sınıfının emekçi sınıflar, başlıca köylülük ile ortak diktatörlüğü olabilir ve sosyalist dönüşümler için bunun da proletaryanın kimseyle, hiç bir sınıfla paylaşamayacağı kendi diktatörlüğüne dönüştürülmesi gerekirken, dört sınıflı diktatörlük fikrinin burjuvazinin 'sosyalizmle bütünleşmesi' fikriyle bağlantılı olduğu ve kapitalizmin tasfiyesini içermeyen bir 'sosyalizm' anlayışını ifadelendirdiği açıktır."(Aynı yer) (abç)

Dahası: "Burjuvazi, Mao'ya göre, işçi sınıfı, köylülük ve küçük burjuvazi ile birlikte devlet yönetiminde yer almak durumunda olan sınıftır ve hiç dışlanmamaktadır."

Özet olarak, Hocacılarımıza göre,

a) Demokratik Halk Diktatörlüğünün dört sınıfı içermesi yanlıştır. Dolayısıyla proletaryanın ideolojik, politik, örgütsel önderliği altında devrimci sınıfların ittifakıyla oluşmuş olan Çin demokratik halk diktatörlüğü siyasal nitelik olarak devrimci bir diktatörlük olmasına karşın; sınıf ittifakı ve bileşimi açısından taşıdığı farklılık (dört sınıf) dolayısıyla proletarya diktatörlüğünün özgül bir biçimini oluşturamaz ve sosyalizmi amaçlayamaz.

b) Sosyalist dönüşümler için proletarya bu diktatörlüğü "kimseyle", "hiçbir sınıfla" paylaşamaz. Ama aynı diktatörlük (proletarya diktatörlüğü olduğunu söylemiyorlar ama kastettikleri budur) işçi sınıfının emekçi sınıflarla ortak diktatörlüğüdür de. Dolayısıyla proletarya bu diktatörlüğü öbür sınıflarla hem paylaşır; ve hem de öbür sınıflarla ("kimseyle", "hiç bir sınıfla") paylaşmaz.

c) Çin demokratik halk diktatörlüğü, proletarya diktatörlüğü yolunda devrimci geçiş biçimlerinden biri değil ve olamaz. Ve özü itibarıyla da proletarya diktatörlüğü değildir.

d) Çin demokratik halk diktatörlüğü, burjuva diktatörlük biçimlerinden biridir.

Ayraç içinde belirtelim ki, Özgürlük Dünyası, Çin'deki diktatörlükten sözederken, Mao'nun kendi deyimiyle ifade ettiği demokratik halk diktatörlüğü ifadesini bile kullanmıyor. Kullandığı tek şey, Mao'nun "Yeni demokrasi" devletidir, ve "yeni demokratik devrim" ifadesidir.

Genel olarak proletarya diktatörlüğünü ve onun özünü teşkil eden temel gerçeği kavrayamayan, anlayamayan bir kafa, tutumunu gerçeklere değil, hayallere dayanarak alır. Bu bir.

İkincisi, kararsız ve hatta bazen "tarafsız" müttefiklerine sırtını dönen bir teori, buna uygun bir diktatörlüğe yaslanmak için Marksizm'i bayağılaştırmaktan da çekinmez.

Proletarya diktatörlüğü konusunda Marksimt teoriyi açıklayarak işe başlayalım.

Tarih, nasıl ki, tarihsel ve siyasal olarak ilk proleter devlet olan Paris Komününü 1871'de ve akabinde 1917 Şubat,

Ekim proleter devletlerini, nihayet ikinci emperyalist paylaşım savaşı içi ve sonrasında başka bir çeşidi: Çin demokratik halk diktatörlüğü biçimindeki proleter devlet biçimini yarattıysa, gelişen tarihsel süreç, siyasal nitelik olarak devrimci diktatörlük olan, yani: "merkezi bir devlet iktidarı tarafından yayınlanan bir yasaya değil", "halk yığınlarının aşağıdan gelen dolaysız girişkenliğine dayanan bir iktidar" olan, ama yalnızca sınıf ittifakı bileşimi ve sınırları açısından ve yalnızca "proletaryanın hazırlık ve köylülerle birleşme derecesi" bakımından farklılık taşıyan proleter devlet özlü yeni biçimleri yaratmazlık edemez.

Ancak açıktır ki, Dünya devrim deneyimleri tanıtlamıştır ki, proletarya diktatörlüğü yolunda devrimci siyasal geçiş biçimleri başlıca üç biçimde varolmuşlardır:

Birincisi, proletarya diktatörlüğüne doğrudan geçiş olarak: proletarya diktatörlüğü.

İkincisi, proletarya diktatörlüğüne dolaylı geçiş biçimi olarak: devrimci işçi-köylü diktatörlüğü.

Üçüncüsü, proletarya diktatörlüğüne dolaylı geçiş biçimi olarak: demokratik halk diktatörlüğü.

Ne var ki, bu üç varoluş, bu üç devrimci siyasal biçim öz olarak aynı kalacaktır: proletarya diktatörlüğü.

Lenin'in yıllar önce söylediği gibi, kapitalizmden komünizme sıçrayışta, siyasal geçiş biçimleri geniş bir çeşitlilik göstermekten geri kalamaz. Ne var ki, tümünün özü bir olacaktır.

Öyleyse, proletarya diktatörlüğünden ne anlaşılmalıdır?

Proletarya diktatörlüğü, proletarya devriminin temel içeriğidir. Bu demektir ki, proleter devrimin iç karakter ve anlamı kavranmadan, devrimin temel içeriğini oluşturan proletarya diktatörlüğünün anlaşılması ya da teorik açıklaması olası değildir. Bu bakımdan daha işin başında, proletarya diktatörlüğünün gerek bilimsel açıklaması ve gerekse de diktatörlüğün özünün ve ulusal biçimlenmelerinin anlaşılması açısından, proleter devrimi burjuva devrimden ayırdeden başlıca özellikleri açıklamak yararlı olacaktır.

Burjuva devrim, feodal toplumun içinde kapitalist düzenin hazır biçimleri az-çok varken başlar. Sosyalist devrim

ise, bu biçimler yok ya da hemen hemen yokken başlar. Burjuva devrimin ana işlevi, iktidarı alıp, onu mevcut burjuva ekonomisiyle birleştirmekten ibaretken; sosyalist devrimin ana işlevi, yeni bir sosyalist ekonomi kurmaktır. Aynı şekilde, burjuva devrim, iktidar alındıktan sonra son bulur; oysa sosyalist devrim, iktidarın ele geçirilmesiyle son bulmaz, aksine yeni ekonomiyi örgütlendirmek için ancak bir başlangıç sayılır; ideolojik ve siyasal alanda eksiksiz bir mücadelenin sürdürülmesi için henüz işin şafağı sayılır. Nihayet, burjuva devrim, bir sömürücü grubunun yerine, bir başka sömürücüler grubunu geçirir. Oysa sosyalist devrim, tüm sömürücüleri iktadarından alaşağı ederek, eski devlet mekanizmasını parçalayıp, yerine yenisini koyar.

Proleter devrim olmadan, proleterya diktatörlüğü olmadan, eski burjuva ilişkilerinin kökten değiştirilip, yerine yeni sosyalist ilişki ve sosyalist yeniden kuruluşun geçirilmesi olanaksızdır. "Ezilen sınıfın kurtuluşu, sadece bir devrim olmadan değil, egemen sınıfın yarattığı devlet aygıtını yok etmeden de olanaksızdır." (60)

Proletarya diktatörlüğü sorunu, proleter devletin burjuva devletle, proletarya demokrasisinin burjuva demokrasisiyle ilişkisi sorunudur.

Diktatörlük, doğrudan zora dayanan ve hiçbir yasanın sınırlamadığı bir yöntemdir.

"Proletaryanın devrimci diktatörlüğü burjuvaziye karşı proletarya tarafından zor kullanılarak kazanılmış, zor kullanılarak sürdürülen ve hiçbir yasanın sınırlamadığı bir yöntemdir." (61) Burjuva devlet mekanizması zorla parçalanıp, onun yerine, Engels'in sözleriyle, sözcüğün olağan anlamında artık bir devlet olmayan yenisini koymadan proletarya diktatörlüğü olanaksızdır.

Eskiden sorun şöyle konuluyordu: Proletarya kurtuluşunu sağlamak için, burjuvaziyi alaşağı etmek, siyasal iktidarı fethetmek, devrimci diktatörlüğünü kurmak zorundadır. Şimdi sorun biraz başka türlü, konuyor: Komünizme doğru giden kapitalist toplumdan komünist topluma geçiş 'siyasal bir geçiş dönemi' olmaksızın olanaksızdır; ve bu dönemin devleti de proletaryanın devrimci diktatoryasından başka bir şey olamaz. (62)

En genel anlamıyla proletarya diktatörlüğü: emekçilerin öncüsü proletarya ile proleter olmayan (küçük burjuvazi, köylülük, küçük mülk sahipleri, aydınlar vb.) bir çok emekçi tabakalarının çoğunluğu arasında özel bir sınıf ittifakı biçimidir diyor Lenin. Ama bu ittifakta proletaryanın yönetici rolünün, proletaryanın hegomanyası temel fikrinin hiçbir zaman ve hiçbir koşul altında gözardı edilmesi, görmezlikten gelinmesi ya da bu ilkenin karartılması mümkün değildir.

Proletaryanın ideolojik, politik, örgütsel önderliği ve diktatörlüğün merkezinde oluşu ilkesi, proletarya diktatörlüğünün en yüce ilkesidir.

"Diktatörlüğün yüksek ilkesi, proletaryanın yönetici rolünü sürdürebilmesi için gerekli olan proletarya ise köylü ittifakını desteklemektir." (63)

Proletarya diktatörlüğü konusundaki bu belli-başlı teorik çizgilerden sonra devrimci diktatörlük biçimlerine geçebiliriz.

"Burjuva devlet biçimleri son derece çeşitlidir, ama özleri birdir: Bütün bu devletler son çözümlemede, şu ya da bu biçimde, ama zorunlu olarak bir burjuva diktatoryasıdır. Elbette kapitalizmden komünizme geçişte, siyasal biçimler bakımından büyük bir bolluk ve geniş bir çeşitlilik göstermekten geri kalamaz; ama hepsinin özü, zorunlu olarak bir olacaktır: proletarya diktatoryası." (64)

Kapitalizmden komünizme adımlamada, proletarya diktatörlüğü özlü çeşitli siyasal devrimci biçimler olacaktır. Tıpkı burjuva diktatörlüğü özlü burjuva devlet biçimlerinin çeşitliliği gibi.

Farklı ekonomik, toplumsal ve siyasal yapılara sahip ülekelerin devrimlerinin temel içeriğini oluşturan devrimci geçiş biçimlerinin tümünün özlerinin aynılığı dışında, tüm yanlarıyla aynı olması ya da bütünüyle eşitlenmesi düşünülemez.

Farklı ekonomik, toplumsal, siyasal yapılar ve ulusal biçimlenmeler, proletarya diktatörlüğü yolunda değişik devrimci geçiş biçimlerini öngörecektir.

Bu öngürü başlıca üç biçimde şekillenir.

Enternasyonal proleter devrimi, nitelik ve zaman bakımından biribirinden farklı oluşan bir dizi süreçten oluşur.

"saf" proleter devrimleri olduğu gibi, devrimci işçi-köylü diktatörlüğünü öngören devrimler ve de demokratik halk diktatörlüğünü öngören biçimlerde olacaktır.

Bunları sıralarsak:

1) Proletarya diktatörlüğüne doğrudan geçiş olarak proletarya diktatörlüğü.

1917 Ekim'i Sovyetleri, Fransa, İngiltere, Almanya, ABD vb. güçlü üretici güçlere ve yüksek düzeyde merkezileşmiş üretime sahip ülkeler bu tipe örnektir.

Burada "programın başlıca talebi proletarya diktatörlüğüne doğrudan doğruya geçiştir." (65) (abç)

2) Proletarya diktatörlüğüne dolaylı geçiş biçimi olarak devrimci işçi-köylü diktatörlüğü.

1917 şubat dönemi Sovyetler, Portekiz, derim öncesi Polonya, Macaristan vb. kapitalizmin gelişmesinin orta düzeyde olduğu ülkeler bu tipe örnektir.

Burada programm başlıca talebi, proletarya diktatörlüğüne doğrudan değil, devrimci işçi-köylü diktatörlüğü biçimiyle dolaylı geçiştir.

3) Proletarya diktatörlüğüne dolaylı geçiş biçimi olarak demokratik halk diktatörlüğü.

Devrim öncesi Çin, Hindistan, Türkiye, iran vb. sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde bu tip örnektir.

Burada programın başlıca talebi, proletarya diktatörlüğüne doğrudan değil, demokratik halk diktatörlüğü biçimiyle dolaylı geçiştir.

Komünist Enternasyonal programı, geçiş biçimlerine ilişkin şöyle açıklar:

"Farklı ülkelerde proletarya diktatörlüğüne geçişin farklı koşulları ve biçimleri şematik olarak üç tipe ayrılabilir." (66) Stalin'de bu geçiş biçimlerinin varlığını programdaki şeklile yadsıyıp, "yalnızca iki tipte ülkeden, yani kapitalist ve sömürge ülkelerden söz edilebileceğini iddia" edenlere şunları söyler: "Bu yoldaşlar proletarya diktatörlüğü yolunda devrimci gelişmenin üç tipinin varlığını çiğneyip geçerken haksızdırlar." (67) (abç)

Bilinmelidir ki, proletarya diktatörlüğü yolundaki devrimci siyasal geçiş biçimleri özü itibarıyla aynıdır; biri diğerinin daha geri seviyedeki özgül bir şekillenişidir. Lenin'in sözleriyle kapitalizmden komünizme geçişte bir dizi dev-

rimci siyasal biçim olacaktır; yaşam geniş bir çeşitliliği önümüze sürmekten geri kalamaz. Ama bir tek nokta aynı kalacaktır bu çeşitlilikte: Hepsinin özü zorunlu olarak bir olacaktır. Bu öz de proletarya diktatörlüğüdür.

Lenin'le aynı doğrulutuyu paylaşan Mao'da yıllar sonra bu Marksist teoriyi aynı tonda seslendirecektir. İşte söylediği:

"Halk demokrasilerindeki proletarya diktatörlükleri ile Ekim devriminden sonra Rusya'da kurulan proletarya diktatörlüğü arasında özde pek fark yoktur." (68)

Proletarya diktatörlüğüne dolaysız geçiş, yalnızca bir sınıfın diktatörlüğüne denk düşerken, proletarya diktatörlüğüne dolaylı geçiş biçimleri birden fazla sınıfın ortaklaşa diktatörlüğüne denk düşmektedir. Gerek devrimci işçi-köylü diktatörlüğü ve gerekse demokratik halk diktatörlüğü bir kaç sınıfın birden ortaklaşa ittifakını, proletarya önderliği altında öngören daha geri seviyedeki proletarya diktatörlükleridir.

Stalin, bu geçiş biçimlerini üç biçimde ele alıp incelerken, Mao, burjuva diktatörlüğü altındaki ülkeleri de inceleyen bir yanıyla da konumuza açıklık getiren dünyadaki devlet sistemlerini başka bir görüş açısından üç temel şekle sokarak Stalin'le tam bir uyum göstermektedir.

İşte Mao'nun "Yeni Demokrasi Üzerine" makalesindek açıklamaları:

"...siyasi güçlerinin sınıf özelliklerine göre dünyadaki bi çok devlet sistemi üç temel şekle sokulabilir. 1) Burjuva dik tatörlüğü altındaki cumhuriyetler 2) Proletarya diktatörlüğü altındaki cumhuriyetler 3) Bir kaç devrimci sınıfın birleşil diktatörlüğü altındaki cumhuriyetler.

Birinci çeşide, eski demokratik devletler girer. Bugün ikinci emperyalist dünya savaşının patlamasından sonra burjuvazinin kanlı askeri diktatörlüğü altına girmiş olan ve girmekte olan bir çok kapitalist ülkede demokrasinin izi zo bulunur. Toprak ağalarının ve burjuvazinin ortak diktatörlüğü altındaki bazı ülkeler de bu gruba girer.

İkinci çeşit, Sovyetler Birliği'nde vardır ve doğuşu için gerekli şartlar kapitalist ülkelerde olgunlaşmaktadır. Bu gelecekte belli bir devre için bütün dünyada hakim şekil olacak tır.

Üçüncü çeşit, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin dev rimlerinde uygulanması gereken geçici bir devlet şeklidir

Bu devrimlerin her birinin tabii olarak kendine has özellikleri olacaktır, fakat bunlar, büyük benzerliklerin yanısıra bulunan küçük farklılıklardan ibaret olacaktır. Bunlar sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin devrimleri oldukları müddetçe, bunların devlet ve hükümet şekilleri zorunlu olarak esasta aynı, yani bir kaç anti-emperyalist sınıfın birleşik diktatörlüğü altındaki yeni demokratik bir devlet olacaktır."

Stalin de, Mao da proletarya diktatörlüğü dışında birden fazla sınıfın ortaklaşa diktatörlüğünü öngören, belli tarihi aşama ve ayrı çerçevede gelişen, farklı ekonomik ve sosyal yapılara tekabül eden devrimci diktatörlük biçimlerini de proletarya diktatörlüğü yolunda, proletarya diktatörlüğü özlü devrimci geçiş biçimleri olarak ele almaktadırlar. Aynı şekilde Lenin de çeşitli devrimci geçiş biçimlerinden sözederken, özlerinin aynılığına özellikle dikkati çekmektedir.

Mevcut üç devrimci geçiş biçimi, sınıf temellerinin sınırları ya da sınıf ittifakı sınırları açısından farklılık göstermelerine karşın, siyasal nitelikleri açısından aynı paydayı paylaşırlar.

1903'ten 1917 Şubat'ına kadar ki Sovyet devriminde, birinci aşamadaki sınıf ittifakı sınırları: İşçi sınıfı artı tüm köylülüktür. Bu aşamada proletarya, burjuvaziyi etkisizleştirerek, kuvvet yoluyla otokrasiyi ezerek ve köylü yığınlarıyla ittifak kurarak demokratik devrimi gerçekleştirecektir.

1917 Martından 1917 Ekim'ine kadarki ikinci aşamanın sınıf ittifakı sınırları: İşçi sınıfı artı yoksul köylülüktür. Bu ikinci aşamada proletarya kuvvet yoluyla burjuvaziyi altedebilmek için küçük burjuvazinin ve köylülüğün kararsızlığını etkisizleştirmek için yarı-proleterlerle ittifak kurarak sosyalist devrimi gerçekleştirecektir.

Aynı şekilde Çin devriminde uygulanan biçimde de, proletarya devrimci sınıfların tümüyle ittifak kurarak, komprador burjuvazi ve toprak ağalarının feodal-faşist diktatörlüğünü altetmiştir. Bu devrimde ve bu devrimin temel içeriği olan demokratik halk diktatörlüğünde sınıf ittifakı sınırları: proletarya artı köylülük artı küçük-burjuvazi artı ulusal burjuvazinin sol kesimidir.

Sovyet devriminde birinci aşamaya denk düşen devrimci işçi-köylü diktatörlüğü, aynı devrimin ikinci aşamasına denk düşen proletarya diktatörlüğü ve de Çin vb. ülke dev-

rimlerinde uygulama alanı bulan demokratik halk diktatörlüğünün üçünde sınıf ittifakları açısından farklılık göstermesine karşın, siyasal nitelik olarak halk yığınlarının aşağıdan gelen doğrudan doğruya devrimci zorlamasına dayanan iktidar olarak şekillenmeleri bakımından bir ve aynı özellikleri içerirler.

Düşüncelerimize tanıklığı açısından Lenin'e baş vuralım istiyoruz. Dinleyelim:

"Önce, köylülerin 'tümü' ile monarşiye, toprak sahiplerine, orta çağ düzenine karşı çıkış (bu aşamaya dek devrim burjuvadır, burjuva-demokratiktir), sonra, yoksul köylülerle, yarı-proleterlerle ve bütün sömürülenlerle birlikte, köy zenginlerini, kulakları, vurguncuları da içine alan kapitalizme karşı yürüyüş. (burada arık sosyalist bir devrim söz konusudur) Birincisiyle ikincisi arasında bir tür Çin setti çekmeye kalkmak, proletaryanın hazırlık ve köylülerle birleşme derecesinden başka bir sınır koymak, Marksizm'i iyice tahrif etmek, işe yaramaz hale getirmek, onun yerine liberalizmi koymak demektir." (69) (abç)

Demek ki, devrimci işçi-köylü diktatörlüğünün temel içeriğini oluşturduğu birinci aşamanın devrimiyle, proletarya diktatörlüğünün temel içeriğini oluşturduğu ikinci aşamanın devrimi arasında "proletaryanın hazırlık ve köylülerle birleşme derecesi" dışında bir fark, bir ayrım, yerin göğe uzaklığı kadar bir uçurum koymak Marksizm'i tahrif eden akıl almaz bir alıklık örneğidir.

Devrimci siyasal geçiş biçimlerinin özlerine gelince.

Her şeyden önce, bu sorunun açıklığa kavuşturulmasının yolu, ilk proleter devrimin, 1871 Paris Komünü deneyiminin temel hareket noktası olarak ele alınmasında yatar.

Komün'ün yarattığı yeni devlet tipine ve onun özüne ilişkin düşüncelerini, Lenin "Devrimimizin Yarattığı Yeni Devlet Tipi" adlı makalesinde burjuva devlet tipiyle karşılaştırmalı olarak açıklar.

Lenin'e göre, işçi, asker, köylü vekilleri sovyetleri yeni bir devlet tipini temsil etmektedir. Oysa en gelişmiş burjuva devlet tipi, parlamenter demokratik cumhuriyettir. Ve bu cumhuriyette iktidar parlamentoya aittir. Sürekli ordu olsun, polis olsun pratik olarak geri alınamaz görevlerinden. Halkın üstüne konmuş memurlar topluluğu da bu tipin bir

özelliğidir.

Oysa 19. yüzyılın sonlarından sonra, gelişen süreç, sınıf mücadelesinin özgün ve yeni koşulları demokratik devletin yeni bir tipini, üstün bir biçimini, yani "artık terimin gerçek anlamında bir devlet olmayan" bir devleti varlaştırıyordu. Yeni ve özgün ve üstün özelliği olan bu devlet: "halktan ayrı ordunun ve polisin yerine, halkın kendisinin, doğrudan ve dolaysız silahlanmasını geçiren Paris Komünü tipi bir devlettir."

Lenin'in kendi sözleriyle "Rus devriminin 1905 ve 1917'de kurmaya başladığı devlet, işte bu tipte bir devlettir."

Lenin, bu yeni devlet tipini açıkladıktan ve bu yeni biçimi Rus devriminin 1905, 1917'de Sovyetler'de kurmaya başladığı devlet biçimiyle aynı tipte bir devlet olduğunu tanıtladıkan sonra, komün'ün özünü tam bir açıklıkla izah etmektedir. Lenin "İktidarın İkiliği Üzerine" adlı makalesinde bu yeni devlet tipini çok daha ayrıntılı tahlil ederek, 1917 Sovyetler'inin özelliklerini, Sovyet geçici hükümetinin özelliklerini ve bu yeni devlet biçimiyle ilk devlet biçimi olan Paris Komünü biçimi arasındaki somut bağı ve temeli ve dolayısıyla, özü şöyle açıklar:

İktidarın ikiliği neye dayanıyor? Geçici hükümetin, burjuvazi hükümetinin yanında, henüz güçsüz tohum durumunda, ama gene de gerçek, sözgötürmez ve büyüyen bir varlığı olan bir başka hükümetin: işçi ve asker vekilleri Sovyetlerinin kurulmuş bulunmasına.

Bu ikinci hükümetin sınıf bileşimi nedir? Proletarya ile (asker üniforması altındaki) köylülük. Siyasal niteliği nedir? Devrimci bir diktatörlük, yani merkezi bir devlet iktidarı tarafından yayınlanan bir yasaya değil, ama doğrudan doğruya devrimci bir zorlamaya, halk yığınlarının aşağıdan gelen dolaysız girişkenliğine dayanan bir iktidar. Bu iktidar,alışılmış tipteki parlamenter burjuva-demokratik bir cumhuriyette genellikle varolan ve ileri Avrupa ve Amerika ülkelerinde şimdiye değin üstün gelen iktidardan bambaşkadır. İşin özü burada olmakla birlikte çoğu kez unutulan yeterince düşünülmeyen bir şeydir bu. Bu iktidar 1871 Paris komünü ile aynı tipte bir iktidardır ve başlıca belirtici özellikleri de şunlardır: 1)iktidar kaynağı, bir parlamento tarafından daha öcne tartışılmış ve onaylanmış bir yasa değil, ama halk yığın-

larının dolaysız, yerel, aşağıdan gelen girişkenliği, yaygın bir deyimi kullanmak gerekirse, dolaysız bir 'zorlama'dır.; 2) halktan ayrı ve halka karşı kurumlar olan polis ve ordunun yerine,tüm halkın doğrudan silahlanması geçmiştir; bu iktidar altında, kamu düzeninin korunmasını silahlı işçiler ve köylüler, silahlı halk kendileri gözetirler; 3) memurlar topluluğu da, bürokrasi de halkın dolaysız iktidarı ile değiştirilmiş, ya da hiç değilse, özel bir denetim altına konmuştur; yalnızca görevler seçimle gelinen görevler olmakla kalmaz, ama basit vekiller (mandataris) durumuna getirilmiş görevliler de (titulories), halkın ilk isteği üzerine görevden alınabilir (revocaple) durumundadırlar; bunlar, yüksek maaşlı 'arpalıklar'da yararlanan ayrıcalıklı burjuva bir topluluk olmaktan çıkıp, maaşları iyi bir işçinin alışılmış ücretini geçemeyen 'özel bir sınıf' işçi durumuna gelirler.

"Özel bir devlet tipi olarak Paris komününün özü işte burada ve yalnızca buradadır. Plehanov'lar (Marksizm'e ihanet etmiş bulunan mahut şövenler), Kautsky'ler (merkez'ciler, yani şövenizm ile Marksizm arasında bocalayan kişiler), ve genel olarak bugün egemen olan bütün sosyal-demokratlar, sosyalist-devrimciler ve benzerleri, işte bu özü unutmuşlardır." (70)

Peki Paris Komünü neydi?

Yanıtı Engels'ten: "Eh peki, baylar, bu diktatörlüğün neye benzediğini bilmek ister misiniz? Paris komününe bakınız, Paris komünü, proletarya diktatörlüğü idi." (71)

Lenin, çok açık bir biçimde Sovyet iktidarının yeni ve canlı pratiği ile, Paris komünü arasındaki bağı hiç bir muğlaklığa ve revizyonist çarpıtmaya meydan bırakmayacak şekilde ortaya koyuyor.

Proletarya diktatörlüğünü amaçlayan, devrimci siyasal geçiş biçimlerinin hepsi aynı öze sahip midir sorusuna verilecek yanıt evettir. Evettir çünkü, her üç diktatörlük te, Paris komününün özüne temel teşkil eden özellikleri kendi bağrında taşımaktadır. Gerek iktidarın kaynağının parlamento tarafından onaylanmış bir yasa ile değil, halkın tabandan gelen dolaysız bir zorlamasına dayanması, gerek halktan ayrı polis ve ordunun yerine, halkın kendisinin dolaysız silahlanmasının geçirilmesi ve gerekse, bürokrasi ve memurlar topluluğunun halkın dolaysız iktidarı ile değiştirilmiş olma-

sı ve bunun yerine görevlerin seçimle belirlenmesi ve halkın isteğine bağlı olarak seçimle gelen görevlilerin tekrar aynı yolla görevden alınması gibi temel özellikler, her üç diktatörlükte de vazgeçilemez özelliklerdir.

İster, bir sınıfın diktatoryasına dayanan proletarya diktatörlüğü olsun, isterse birden fazal sınıfın diktatoryasına dayanan daha geri seviyedeki proletarya diktatörlüğünün özgül biçimleri olan devrimci işçi-köylü diktatörlüğü ve demokratik halk diktatörlüğü olsun, her üçünde de Paris komünü deneyiminden çıkartılan ve komünün özünü oluşturan özellikler bütünüyle mevcuttur ve aynıdır.

Demokratik halk diktatörlüğündeki sınıf ittifakı sınırının genişlemesi, yani, proletaryanın köylüler ve ulusal burjuvaziyle birleşme derecesi, bu diktatörlüğün özünde bir değişikliğe yol açmaz. Sınıf ittifakı çemberinin daralması ya da genişlemesi, öze ilişkin bir sorun değildir. Nitekim, bu daralma ya da genişleme öze tekabül eden üç özelliğin varlık-koşulunu ortadan kaldırmaz.

Bu demektir ki, devrimci siyasal biçimlerin özlerine temel oluşturan temel özelliklere ilişkin tartışmanın mihenk taşını, bu özellikler ya da bu özellikler etrafında yoğunlaşan ama, bu sınırlar içindeki sorunlar oluşturur.

Devam edelim.

Ve şimdi devrimci diktatörlüklerin zorunlu olmayan konusuna geçelim.

Kabu, etmek gerekir ki, sömürücüleri ayrıcalıklarından yoksun bırakma konusu yalnızca bir Rus sorunudur ve genel olarak proletarya diktatörlüğünün bir sorunu değildir; derken Lenin, tam da günümüzde polemik konusu haline getirilen, ama proletarya diktatörlüğünün genel bir sorunu olmayan önemli bir soruna açıklık getiriyordu. Ne var ki, Marksist etiketli revizyonist, revizyonist-Troçkist kesimler yıllar önce Lenin tarafından açıklığa kavuşturulan ve hatta Kautsky ile polemik konusu haline gelen bu sorunda, Lenin'in tüm tanıtlamalarına karşın, bir bardak suda fırtına koparmaktadırlar.

Sorunumuzu açıklığa kavuşturmak ve tanıtlamak için yığınla malzeme bolluğu var.

İşte onca malzeme bolluğu içinde birkaç kanıt:

Birinci kanıt: Kabul etmek gerekir ki sömürücüleri ayrı-

calıklarından yoksun bırakma konusu yalnızca bir Rus sorunudur ve genel olarak proletarya diktatörlüğünün bir sorunu değildir, ... teori yani demokrasinin ve diktatörlüğün sınıf temellerinin genel olarak (özel olarak bir ulus için değil) usa vurulması, ayrıcalıklar gibi özel bir konunun değil, genel bir sorunun işlenmesi yoluyla yapılmalıdır. Yani sömürücülerin alaşağı edildiği ve onların devletinin yerini sömürülenlerin devletinin aldığı tarihsel dönemde, zenginler için, sömürülenler için demokrasinin korunup korunmayacağı sorunu üzerinde durulmalıdır.

İkinci kanıt: Paris komünü örneğini biliyoruz, Marksizm'in kurucularının bununla ilgili olarak bütün söylediklerini biliyoruz. Bu malzemeye dayanarak örneğin ben broşürümde demokrasi ve diktatörlük sorununu inceledim. "Devlet ve İhtilâl Ekim devriminden önce yazılmıştır, oy hakkının sınırlanması konusunda hiçbir şey söylemedim. Şimdi söylemek gerekir ki, ayrıcalıkların sınırlandırılması sorununa, Rus devriminin özel koşulları ve devrimin gelişmesinin özel yolu incelenerek yaklaşmak gerekir. Bu ileride bu broşürde yapılacaktır. Ama ileride Avrupa'da çıkacak proleter devrimlerin hepsinin, ya da çoğunluğunun mutlaka burjuvazinin ayrıcalıklarını sınırlandırmayı gerektireceğini şimdiden güvenceli görmek bir yanlışlık olur. Belki de bir sınırlandırma olabilir. Belki de savaştan sonra ve Rus devrimi deneyiminin ardından böyle olacaktır. Ama bu diktatörlüğün uygulanması için mutlaka gerekli değildir; 'diktatörlük' kavramının kaçınılmaz bir özelliği değildir, tarihsel ve sınıfsal 'diktatörlük' kavramında mutlaka bulunması gereken bir koşul değildir.

Üçüncü kanıt: Kapitalizmin ulusal özellikleri ne olursa olsun, sömürücüleri demokrasinin şu ya da bu biçimde sınırlandığı (tamamen ya da kısmen) ortadan kaldırıldığı ülkelerde bu sorun, şu ya da bu kapitalizmin, şu ya da bu devrimin ulusal özellikleri sorunudur. (72)

Demek ki, sömürücülerin ayrıcalıklarından yoksun bırakılması sorunu, demokrasinin dışında tutulup tutulmayacağı sorunu proletarya diktatörlü-ğünün kaçınılmaz bir özelliği, zorunlu ve gerekli bir koşulu değildir. Proletarya diktatörlüğü ile sınırlandırmayı özdeş tutmak, sınırlandırmayı diktatörlüğün varlık-koşulu olarak görmek, M-L'i iğdiş etmek,

dolayısıyla Marks'ın Paris komünü, Lenin'in Ekim Devrimi dönemi ayrıcalıklar konusundaki öğretilerini görmezlikten gelmek demektir. Bunun da ötesinde, Lenin'in Kautsky ile proletarya diktatörlüğüne ilişkin girdiği tarihsel ve teorik önemi yadsınamaz büyüklükteki polemiğini yadsımak anlamına gelir.

Paris Komünü gibi, ilk proleter devrim döneminde burjuvazinin ayrıcalıklarından bütünüyle arındırılması, demokrasiden bütünüyle dıştalanması vb. sınırlandırmalar yoktur. Komün'de işçilerin yanında burjuva cumhuriyetçiler ile küçük burjuvalar da bulunmaktadır. Dahası, Marks'ın deyimiyle Komün çeşitli ilçelerden gelen genel oy hakkıyla seçilmiş ülelerden oluşmaktadır. Burjuvazinin oy hakkı sınırlandırılmamıştır, seçilme hakkı da dahil. Tüm bunlara karşın, Komün, yeni bir devleti, proleter devleti yaratmıştır. Zira, ayrıcalıklar "diktatörlüğün zorunlu özelliği, gerekli koşulu bir sınıf olarak sömürücülerin zorla baskı altına alınması" gibi diktatörlüğün vazgeçilemez özelliğini karartmaz ve temellerini zayıflatmaz.

Lenin, Komün'de burjuva cumhuriyetçiler ile küçük burjuvazinin varlığına karşın, Komün için şöyle der: "Tarihsel ve evrensel planda, 'Sovyet iktidarı' proletarya diktatörlüğünün gelişmesinin ikinci adımı, ya da ikinci evresidir. Paris komünü, onun ilk adımı idi. Komünün içerik ve önemi üzerine Marks tarafından Fransa'da İç Savaş'ında verilmiş bulunan dahice tahlil, Komünün yeni tip bir devleti, proleter devleti yarattığını göstermiştir." (73)

Paris komünü dışında diğer çarpıcı örnek te Ekim Devrimi deneyimidir. Ekim devriminden sonra Bolşeviklerin burjuvaziyi ayrıcalıklarından yoksun bırakma somut gerçeğidir.

Bilineceği gibi ekim devrimi öncesinde, Bolşevikler, sömürücülerin ayrıcalıklarından yoksun bırakılması konusunda birşey söylemediler. Ama Ekim dönemi ve sonrasında gelişen olaylar, burjuvazinin biçimsel olarak ta demokrasiden dışlanmasını gündeme sokmuştur. Lenin, Rusya'ya özgü bu özel sorunun, yalnızca bir Rus sorunu olduğunu, proletarya diktatörlüğünün vazgeçilemez bir sorunu olmadığını Kautsky ile polemiğinde defalarca belirtmiştir.

En iyisi Lenin'in kendisinden dinleyelim:

"Burjuvazinin, daha önce de belirttiğim gibi, ayrıcalıklarından yoksun bırakılması, proletarya diktatörlüğünün zorunlu ve vazgeçilemez bir koşulu değildir. Rusya'da, Ekim Devriminden önce, proletarya diktatörlüğü sloganını ortaya atan Bolşevikler, sömürücülerin ayrıcalıklarının alınması konusunda önceden birşey söylemediler. Diktatörlüğün bu görünüşü, herhangi bir partinin 'planı gereğince' kendini göstermedi; savaşım sırasında kendiliğinden ortaya çıktı. Kuşkusuz tarihçi Kautsky bunu görememiştir. Hatta Menşeviklerin (burjuvaziyle anlaşmış halde) Sovyetlere egemen olduğu sırada, burjuvazinin Sovyetlerle ilişkilerini kendiliğinden kestiğini, onları boykot ettiğini, onların karşısına muhalefet olarak çıktığını ve onlara karşı dalavere çevirdiğini bile anlamamıştır. Sovyetler bir anayasadan yoksun olarak ortaya çıktılar ve bir yıldan fazla (1917 baharından 1918 yazına dek) böyle varoldular. Burjuvazinin öfkesi, ezilenlerin bu bağımsız ve güçlü (çünkü, herkesi içine alıyordu) örgütüne karşı yöneldi. Burjuvazi, haince, bencil ve çirkin kavgasını Sovyetlere karşı yürüttü. Sonunda, Kornivol başkaldırmasında burjuvazinin açıkça işe karışması (Kadetlerden sağcı Sosyalist Devrimciler'e Milyukov'dan Kerensky'e dek) bütün öteki olaylarla birlikte, burjuvazinin biçimsel olarak ta Sovyetlerin dışında kalmasına götüren yolu gerçekleştirdi." (74)

Görüleceği gibi ayrıcalıklar sorunu, her devrimin özel koşulları ve her devrimin gelişmesinin özel yolu sorunudur.

Devrimci diktatörlüklerin zorunlu olan konusuyla sürdürelim.

Marx, Nisan 1871'de Kugelman'a gönderdiği mektupta şöyle der: "Fransa'daki gelecek devrim girişiminin, şimdiye değin olduğu gibi, artık bürokratik ve askeri makineyi başka ellere geçirmeye değil, ama onu yıkmaya dayanacağını belirtiyorum."

Demek ki, her halkçı devrimin ilk koşulu: eski devlet aygıtını parçalamaktır!

Lenin, diktatörlük doğrudan zora dayanan, hiçbir yasanın sınırlamadağı bir yöntemdir-der ve devamla- proletaryanın devrimci diktatörlüğü burjuvaziye karşı proletarya tarafından zor kullanılarak kazanılmış, zor kullanılarak sürdü-

rülen ve hiçbir yasanın sınırlamadığı bir yöntemdir diye açıklar.

Demek ki, proletaryanın devrimci siyasal geçiş devleti, doğrudan zora dayanan ve zor kullanılarak sürdürülebilir ancak.

Lenin, burjuva devlet makinesini zorla tahrip etmeden ve onun yerine Engels'in sözleriyle 'sözcüğün olağan anlamında artık bir devlet olmayan' yenisini koymadan, proletarya diktatörlüğü mümkün değildir diyor.

Demek ki, eski makineyi yıkıp yok etmek yetmez, onun yerine yeni tipte bir devlet olan proletarya diktatörlüğünü koymadan proletaryanın iktidarı mümkün değildir.

Lenin, proletarya diktatörlüğü sınıf mücadelesinin sonu değildir, onun yeni biçimleri altında devamıdır: proletarya diktatörlüğü, siyasal iktidarı eline almış proletaryanın, yenilmiş ama yok olmamış, ortadan kalkmamış olan, direnmekten vazgeçmeyen, tersine direncini artıran burjuvaziye karşı sınıf mücadelesidir.

Demek ki, proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesi vazgeçilemez bir zorunluluktur.

Ama bilinmelidir ki, siyasal egemenliği eline almış olan proletarya, egemenliği, "onu tek başına sahip olacağı bilinciyle almıştır." Ancak, "bununla birlikte bu bir tek sınıfın, iktidarı öbür sınıflarla paylaşmayan ve paylaşamayan proletarya sınıfının, amaçlarını gerçekleştirmek için öbür sınıfların emekçi ve sömürülen kitlelerin yardımına ve onların ittifakına gereksinme duymadığı anlamına gelmez. Tersine, bu iktidar, bu bir tek sınıfın iktidarı, ancak, proleter sınıf ile küçük burjuva sınıfların emekçi kitleleri, herşeyden önce köylülüğün emekçi kitleleri arasında özel bir ittifak biçimi altında güçlenebilir ve sonuna kadar gerçekleştirilebilir. (75)

Lenin'in sözleriyle, diktatörlüğün en yüksek ilkesi, yönetici rolünü ve iktidarı elinde tutabilmesi için, proletaryanın, köylülükle olan ittifakını desteklemektir.

Açıktır ki, Lenin ve Stalin, proletaryanın yöneticilik ilkesi, hegemonya fikrini proletarya diktatörlüğünün merkezine koymakta ve sınıfsal diktatörlük kavramında, bu ilke, vazgeçilemez, gözardı edilemez, kaçınılmaz bir özellik olarak ele alınmaktadır.

Stalin, Kamanev'le girdiği bir polemikte, proletaryanın

hegemonyası fikri ve bunun önemini, nihayet, bunun proletaryanın başka bir sınıf ile ittifakı içindeki belirgin özelliğini açıklarken şöyle der:

Proletarya diktatörlüğü -diyor Lenin- emekçilerin öncüsü proletarya ile proleter olmayan (küçük burjuvazi, küçük mülk sahipleri, köylülük, aydınlar vb.) birçok emekçi tabakaların ya da bu tabakaların çoğunluğu arasında özel bir sınıf ittifakı biçimidir; sermayeye karşı yöneltilmiş bir ittifak, sermayenin tam yıkılışını, burjuvazinin direncini ve restorasyon çabalarını yenmeyi amaç bilen, sosyalizmin kesin olarak kuruluşunu ve pekiştirilmesini amaç bilen bir ittifaktır. Bu, özel tipte bir ittifak olup, özel koşullar altında meydana gelir. Bu ittifak, kesin kararını vermiş sosyalizm taraftarlarının kararsızlık gösteren müttefikleriyle; bazen, 'tarafsızlarla' ittifakıdır (o zaman, ittifak, mücadele için anlaşma, tarafsızlık için anlaşma halini alır). İktisadi, siyasi, toplumsal ve ideolojik bakımdan biribirinden farklı olan sınıflar arasında bir ittifaktır.

Kamanev, öğretim raporlarından birinde, proletarya diktatörlüğünün bu şekilde anlaşılmasına karşı çıkarak diyor ki, "diktatörlük bır sınıfın bir başka sınıf ile ittifakı değildir".

Öyle sanıyorum ki, Kamanev, burada, aslında "Ekim Devrimi ve Rus Komünistlerinin Taktiği" adlı broşürümdeki bir yeri hedef tutmaktadır, bu broşürde şöyle deniliyor:

"Proletarya diktatörlüğü, 'deney sahibi bir strateji uzmanının' çabalarıyla 'zekice' 'seçilmiş' ve halkın şu ya da bu tabakalarına 'akıllı-uslu dayanan' basit bir hükümet eliti değildir. Proletarya diktatörlüğü, ittifakın yönetici gücünün proletarya olması koşuluyla sermayenin devrilmesi, sosyalizmin kesin zaferi için proletarya sınıfıyla köylülüğün emekçi kitlelerinin ittifakıdır"

Proletarya diktatörlüğünün bu tanımını tamamıyla savunuyorum, çünkü Lenin'in az önce aktardığım tanımına tamamıyla uymaktadır.

Kamanev'in "diktatörlük, bir sınıfın bir başka sınıf ile ittifakı değildir" anlamındaki sözlerinin, kesin bir biçimde sunulmuş olsa da, Leninist proletarya diktatörlüğü teorisi ile hiçbir ilişkisi bulunmadığını öne sürüyorum.

Ancak bu birlik fikrinin, proletarya ile köylülüğün ittifakı fikrinin, bu ittifakta proletaryanın hegemonyası fikrinin

anlamını kavramamış olanların böyle konuşabileceklerini öne sürüyorum.

Ve devamla, Stalin, Lenin'den şu ünlü alıntıyla Kamanev'in teorisinin anti-Leninist yüzünü iyiden iyiye açığa çıkarır:

"Diktatörlüğün en yüksek ilkesi, yönetici rolünü ve devlet iktidarını elinde tutabilmesi için proletaryanın köylülükle ittifakını desteklemektir." (76)

Yeterince açık!

İttifakla yönetici gücün tek bir sınıfın, yani proletaryanın elinde olması.

Evet, aslolan budur; başta gelen budur.

Buna karşın hâlâ Kamanev gibi soruna yaklaşmak ve dolayısıyla, hâlâ, proletarya tek başına iktidar sahibidir, iktidarını hiçbir sınıfla paylaşmaz demek, Troçkinin "saf proleter devrim" teorisinden yana tavır koymak ve onun tutsağı olmak demektir.

En özlü ifadeyle, artık anlaşılmıştır ki, proletaryanın diğer sınıflarla ittifakı sorunu, köylülerle birleşme sorunu, belli tarihi evre ve ayrı çerçevede gelişen her halkçı devrimin ve dolayısıyla, devrimin özünü oluşturan proletarya diktatörlüklerinin ulusal biçimlenmelerine özgü bir sorun olmasına karşın, proletaryanın devrimci diktatörlüklerin merkezinde oluşu ve proletaryanın ideolojik, politik, örgütsel önderliği sorunu, proletarya diktatörlüğü yolundaki devrimci geçiş biçimlerinin genel ve vazgeçilemez bir koşulu ve genel olarak proletarya diktatörlüğünün bir sorunudur.

Proletarya diktatörlüğünü Marksist teorinin çeşitli oluntularıyla açıklamış bulunuyoruz. Marksist teorinin ve Marksist tarihin Özgürlük Dünyası'nın Troçkizm eyik düzleminde seyreden yargılarının aleyhine tanıklığını da görmüş bulunuyoruz. Ama gene de birkaç şey söylemek gerekirse...

Hocacılarımız, Çin'de varlaşan Çin demokratik halk diktatörlüğünü burjuva diktatörlük olarak nitelemişlerdi. Çünkü bu diktatörlükte Çin ulusal burjuvazisi de yer alıyordu.

Birinçisi, Çin devrimi ile Sovyet devrimi farklı koşul ve ayrı çerçevede gelişen devrimlerdir. İkincisi, Sovyetler Birliği devrim öncesi emperyalist bir ülkeydi; Çin ise sömürge, yarı-sömürge. Üçüncüsü, ve bundan hareketle Sovyetler Bir-

liği'nde burjuvazi devrimin tüm aşamalarında karşı-devrimciydi, oysa Çin'deki burjuvazinin devrimci barutu henüz tükenmemişti ve devrimci cephede yer alabilecek bir burjuvaziydi.

Dolayısıyla, sosyalizme geçiş sürecinde de sosyalizm davasını destekleyen ulusal burjuvazi ile siyasi, iktisadi ve örgütsel zeminde bir birleşik cephe kurulmuştu. [Ayraç içinde belirtelim ki, Çin ulusal burjuvazisi ile bir ittifak geleneği, kurtuluştan önceki (1949 öncesi) devrim sürecinde yaşanan bir olguydu.] Denilebilir ki, Çin ulusal burjuvazisi neden sosyalizm davasına boyun eğsin? Şundan ki: Çin tarımı kooperatifleştiği, köylüler örgütlü olduğu ve işçi sınıfının tabandan kitlesel çapta yükselen baskısı olduğu için.

Bilinir ki ve gördük ki, Marksist öğreti, devrimi gerçekleştirme yol ve yöntemleri konusunda dogmatik değildir. "Ssosyalizme barışçıl bir geçiş" (Lenin) olanağını da hesaba katar. Lafınızın ötesine geçin diyor Lenin, işin ruhunu, özünü uygulayın.

Eğer, ulusal burjuvaziye barışçıl yönden boyun eğdirme olanağı doğmuşsa, neden bu olanak kulanılmasın ki? Bize daha az zarara malolacak olan bu yoldan neden yararlanılmasın ki? Bu tastamam Marksizm'dir.

Çin koşullarında ulusal burjuvazi sosyalist inşayı desteklediği, gelişen tarihsel sürecin özgün aşamasının devrimine omuz verdiği için halk kortejindedir. Dolayısıyla, diktatörlüğün bir unsuru, bir müttefiği ve bir ittifak gücüdür.

Ne diyordu Lenin ve hem de devrimi Çin devriminden bir adım ileride olan Rusya'daki diktatörlük için: Proletarya diktatörlüğü "özel bir sınıf ittifakı biçimidir." Kiminle: kesin kararını vermiş sosyalizm taraftarlarının kararsızlık gösteren müttefikleriyle... Kiminle: Kesin kararını vermiş sosyalizm taraftarlarının bazı "tarafsızlarıyla".

Proletarya iktidarının güçlenebilmesi ve sonuna dek gerçekleştirilebilmesi için kararsızlar ve bazan "tarafsızlarla" da ittifaka girmesi önemli bir olgudur.

Ve bir adım ilerisi de var:

Lenin "kuşkusuz bizim Sovyetler Cumhuriyetimizde toplumsal rejim iki sınıfın: işçiler ile köylülerin işbirliği üzerine kurulmuştur-bu işbirliğine, bugün, bazı koşullarla "nepman"lar, yani burjuvazi de kabul edilmiştir." (abç).

Bazı koşullarla burjuvazi de işçi ve köylülerin işbirliği zeminindeki toplumsal rejime dahil ediliyor diye Sovyetlerdeki diktatörlük, proletarya değil de burjuva diktatörlüğü mü?

Özgürlük Dünyası'na göre öyle!

Çünkü Çin'de, burjuvazi, diktatörlük kapsamında ittifakın bir gücü olduğu için, Özgürlük Dünyası'nca Çin demokratik halk diktatörlüğü, burjuva diktatörlüğü olarak adlandırılmıştı.

Troçkizme çulu seren Hocacılarımızın çıkmazı, Marksizm'i Troçkizm şemsiyesi altında revizyonizme uyarlamaları ve dolayısıyla, proletaryanın diktatörlükteki yöneticilik rolünün, diktatörlüğün en yüksek, en vazgeçilemez, en temel, en başta gelen, en baştacı edilmesi gereken ilke olduğu gerçeğini önemsiz bir özellikmiş gibi karartmalarıdır. Oysa aslolan budur. Proletaryanın, ittifak ettiği güçlere ideolojik ve politik önderliği sorunu;-işte temel halka budur.

Ne diyor Mao bu temel sorunda:

"Bizim demokrasimiz burjuva demokrasisi değil, halk demokrasisidir, yani proletaryanın önderliğinde ve işçi-köylü ittifakına dayanan bir demokratik halk diktatörlüğüdür." (77) (abç)

Demek ki, önderlik, diktatörlükte belirleyici unsurdur.

Bu özellik Çin'de kurulan halk komiteleri için de geçerliydi. Mao'nun söz-leriyle "bunların hepsi Çin Komünist Partisi'nin önderliğini kabul etmişti."

Sahi Hocacılarımıza sormak isterdik, acaba Paris Komünü neydi?

Proletarya diktatörlüğü mü? Burjuva diktatörlüğü mü?

Özgürlük Dünyası'na göre burjuva diktatörlüğü olmalıydı! Çünkü, içinde genel oyla seçilmiş Cumhuriyetçi burjuvaziyi ve küçük burjuvaziyi barındırıyordu. Oysa tüm Dünya biliyor ki, Paris Komünü, proletaryanın devrimci diktatörlüğüydü.

Bunun böyle olduğunu Engels'ten önceden aktarmıştık. Şimdi de Lenin'den dinleyelim:

"...proletarya diktatoryasının ta kendisi olan Paris Komünü, genel oyla seçilmiştir." (78) (abç)

Görülüyor ki, teori Hocacılarımızın elinde kısırlaştıkça kısırlaşıyor. Troçki'nin kanatlarıyla uçmaya çalışanların ha-

lidir bu! Hem Marksizm, hem Troçkizm koltuğuna aynı anda otrumaya kalkanların teorik fizyonomisidir bu! " İki anayı birden emme marifetini gösteren sevimli buzağıyı taklit etmeye" yeltenenelerin sefaletidir bu!

"Saf" sosyalizm, "saf" süreç, "saf" devrim olmadığı gibi "saf" proletarya diktatörlüğü de olmaz. Çünkü, şeyler, fenomenler, nesneler, süreçler, esas olanın, başta gelenin "tipik olanın yanında daima başka bir şeylerin de bulunduğu" çeşitliliğin varlığıyla varlaşırlar.

Özgürlük Dünyası bir başka yerde de şöyle diyordu: Proletarya, diktatörlüğünü "kimseyle", "hiçbir sınıfla" paylaşmaz.

Bu önerme de Marksist değil; tıpkı ötekiler gibi.

Proletarya, diktatörlüğünü değil, bu diktatörlükte önderliğini kimseyle paylaşmaz. Bunlar çok farklı şeyler. Ve Stalin-Kamanev polemiğinin özü de bu noktaya dayanır.

Bakın ne diyor Stalin: "Bu özel ittifak biçimi, bu ittifakta yönetici gücün proletarya olmasından ibarettir. Bu özel ittifak biçimi, devletin yöneticisinin, proletarya diktatörlüğü sisteminde, yönetimi (abç) öbür partilerle paylaşmayan ve paylaşamayan bir tek parti olmasından ibarettir." (79)

Açıklık, netlik!

Bu demektir ki, Özgürlük Dünyası, Marksizm'i Troçkizm'le sakatlamıştır.

Tüm açıklamalarımızdan sonra, Hocacılarımızın, Mao, kesintisiz devrimi reddetmiştir türünden "eleştirisinin" havı dökülmüş bir yöntem olduğu okur tarafından anlaşılmıştır sanıyoruz.

Hocacılarımız freni tutmayan araba gibi!

Dur-durak nedir bilmiyorlar. Mao'nun teorisini, yalın gerçeği lafazanlıkla altedebileceklerini sanıyorlar.

Kulak verin:

"... Mao Zedung hiçbir zaman komünist partisinin tek parti diktatörlüğünden yana olmadığı, yani hiçbir zaman proletarya diktatörlüğünü savunmayacağı ve demokratik diktatörlüğün hiçbir zaman proletarya diktatörlüğüne dönüştürülmesini benimsemediğini açıklamıştır." (80) (abç)

Özgürlük Dünyası'nın bu kendine özgü kelimeler yumağında özgünleşen şey trajedi mi, güldürü mü doğrusu kestirilemez. Anlaşılan dostlarımız yalanı meslek haline getirmiş!

Söyler misiniz sizin eline tutuşturduğunuz bu garip, bu yalnızca size özgü teorik karmaşa içeren bu tezi Mao nerede ve ne zaman söylemiş? Biraz dürüstlük!

Teorik yanılgınızı açıklayarak başlayalam.

Mao'yu eleştirme adına, Mao'ya yöneltilen iddianın ya da bu iddiayı temel oluşturan yargının kendisi başlı-başına bir yanlışlar abidesi. Yargının kendisi yani Mao'ya yönelen iddianın kendisi parti "diktatörlüğü" ile proletarya diktatörlüğünü bir ve aynı görüyor. Onlara göre bu ikisi özdeştir. Oysa bu, Leninist parti ve diktatörlük anlayışına terstir ve Leninizm dışıdır.

Dolayısıyla daha işin başında, eleştiriyi getirmede, eleştirinin getiriliş şeklinde gemiyi karaya oturtmuşlar. Ezanın okunduğunu duymuşlar ama, sesin yönünü farkedememişler!

İlkin belirtelim ki, parti "diktatörlüğü" ile proletarya diktatörlüğü özdeş değildir. Stalin'in sözleriyle parti "diktatörlüğü", bu sözcüğün sözlük anlamıyla değil, mecazî anlamda yani yönetimi anlamında kullanılmıştır Lenin'de.

İkincisi, bunu böyle görmek (özdeş, bir ve aynı) proletarya diktatörlüğünün yerine parti "diktatörlüğünü" geçirmek demek olur.

Üçüncüsü, bunu böyle görmek "partiyi sınıfın yerine koymak demek olur."

Dördüncüsü, bunu böyle görmek, partiyi devlet iktidarının yerine geçirmek olur.

Beşincisi, bunu böyle görmek, zor kavramını içeren diktatörlüğün bu görevini, partiye yüklemek demek olur ki, bu da sınıf için sadece bir yönetici, bir öğretmen, bir yönlendirici olan partiye aynı zamanda zor kullanan bir diktatörlük yüklemek demek olur.

Ve bilinir ki, parti diktatörlüğü sözcüğünün kullanıldığı yerde Lenin diktatörlüğü tırnak içine alarak onu mecazi anlamda kullandığını özellikle belirtmiştir. Partinin proleterya diktatörlüğünde yönlendirici rol oynaması ayrıdır, parti ile proletarya diktatörlüğünün özdeş olması ayrı. İlki gerekli ve zorunludur; ikincisi imkansız, mantıksız ve Leninizm dışıdır.

İşte Özgürlük Dünyası "Mao Zedung hiçbir zaman komünist partisinin tek parti diktatörlüğünden yana" olma-

mıştır derken daha eleştirinin kendisinde güldürü sahneliyor. Ve elbetteki Mao, tek parti diktatörlüğünden yana olmamıştır. Ama Lenin'in, Stalin'in tırnak içinde yönetimi anlamında parti diktatörlüğünden yana olmuştur. Devamla, "yani hiçbir zaman proletarya diktatörlüğünü savunmayacağı" derken, parti diktatörlüğü ile proletarya diktatörlüğünü bir ve aynı gördüklerini açıkça beyan ediyorlar. Ve nihayet, "ve demokratik diktatörlüğün hiçbir zaman proletarya diktatörlüğüne dönüştürülmesini benimsemediğini açıklamıştır" diyor Hocacılarımız.

Bilinmez mi ki, herşey gibi, demokratik halk diktatörlüğünün de bir geçmişe uzanan bir de geleceğe uzanan yanı vardır. Geleceği proletarya diktatörlüğüdür.

Her ne kadar proletarya diktatörlüğü yolundaki devrimci geçiş biçimleri özü itibarıyla proletarya diktatörlüğü iseler de ya da başka bir deyişle bu diktatörlüğün daha geri seviyedeki ifadeleri iseler de sınıf ittifakı sınırları ve halk sınıf ittifakı sınırları ve halk sınıflarıyla birleşme derecesi açısından farklılık arzederler. Sosyalizme geçiş sürecinin ilerlemesiyle birlikte, birkaç sınıfın ortaklaşa ittifakıyla proletarya önderliğinde varlaşan demokratik halk diktatörlüğü sosyalist yeniden şekillendirmeyle koşutluk halinde, adım adım sınıfsal çerçevede bir değişikliğe girerek tek bir sınıfın diktatörlüğüne doğru gelişecektir. Bundan kaçınılamaz. Böylece daha geri seviyedeki proletarya diktatörlüklerini temsil eden demokratik halk diktatörlükleri, tamı tamına proletarya diktatörlüklerine ulaşmış olurlar.

Çin demokratik halk diktatörlüğü açısından da durum budur. Ancak, bugünden yarına olacak birşey değildir. Bir süreç sorunudur.

Troçkizmden muzdarip kafalar bu diyalektik gelişmeyi görebilme yeteneğini -doğal olarak- gösterememişlerdir; gösteremezlerdi de. Demokratik halk diktatörlüğünün gelişmesi, hazırlanması ve geleceğini tahlilde Marksist teoriyi kafasında sindiremeyen her kafa, dikkatörlük teorisini sakatlamaktan geri kalamaz.

Bu bölümü, son bir noktayla kapatalım.

O da şu: Özgürlük Dünyası'na göre Mao Çin'de burjuva ve küçük burjuva çeşitli partilerin varlığına izin vermiştir. Ve bu tabii ki hatadır Hocacılarımıza göre.

Özgürlük Dünyası'nın kendine özgü dünyasında "somut şartların somut tahlili" diye birşey yok. Engels, bizim doktrinimiz bir dogma değil, bir eylem kılavuzudur diyor. Bu söze karşı kayıtsızlık, Marksizm'in canlı ruhunu boşaltma anlamına gelir. Özgürlük Dünyası'nın yaptığı da budur.

Nasıl mı?

Sovyet devriminin özel gelişme yolunu Çin devriminde arama; birinde gelişeni diğerinde de bekleme.

Eğer Sovyet devriminin özel gelişme yolu, kendine özgü koşulları, Sovyetler Birliği'nde burjuvaziyi ayrıcalıklarından arındırma gibi bir yolu gündeme sokmuşsa; aynı şeyin, tüm devrimlerde uygulanması gereken zorunlu bir öğe olarak varlaşması anlamına gelmez bu. Burjuvaziyi ayrıcalıklarından yoksun bırakıp bırakmama sorunu genel olarak proletarya diktatörlüğü sorunu değil, her devrimin kendine özgü gelişme yolu sorundur. Lenin, sorunu böyle koyar.

Eğer Rusya'da bir tek parti dışında başka partilerin varlığına müsade edilmemişse bu demek midir ki, Çin'de de aynı yol izlenmeli ve KP dışında hiçbir partisin varlığına müsade edilmemelidir? İşte buna, Marksizm'i, dogmatikçe çarpıtmak denir. İşte buna, Marksizm'i dogmato-revizyonizme uyarlama denir.

Çin devriminin gelişme koşulları, demokratik partilerin, proletarya partisinin önderliği koşullarında varlıklarını sürdürmelerine olanak tanınmıştır. Bu, Lenin'in sözleriyle proletarya diktatörlüğü gerçeğine ters değildir; koşullar gereğidir.

Mao'dan dinleyelim:

"Ülkemizdeki, esas olarak milli burjuvazi ve onun aydınlarından oluşan çok sayıdakı demokratik parti Japonya'ya karşı direnme ve Çan Kay-Şek'e karşı mücadele sırasında ortaya çıkmış ve varlıklarını bugüne dek sürdürmüşlerdir. Bu açıdan Çin, Sovyetler Birliği'nden farklıdır."

"... Çin'de sınıflar ve sınıf mücadelesi var olduğuna göre, şu ya da bu biçimde bir muhalefetin var olması da kaçınılmazdır." (81)

Ve Mao hemen başında şunu sorar:

"Hangisi daha iyidir, bir tek parti mi, yoksa birçok parti mi? Şu anda gördüğümüz gibi belki de birçok partinin olması daha iyidir. Bu, geçmiş için olduğu kadar gelecek için de

doğru olabilir; uzun vadeli bir arada yaşama ve karşılıklı denetim anlamına gelir."

İnsan yeterince açık diyor!

PARTİ İÇİ İKİ ÇİZGİ MÜCADELESİNDE MAO'NUN TUTUMU

Özgürlük Dünyası'nın en çok ihtiyarladığı alanla karşı karşıyayız.

Yaşamın kenarında kalan Hoca'nın dogmato-revizyonist tezlerini kullanarak Mao'yla "cenkleşmeyi" deneyen Hocacılarımız, Mao'nun muazzam önemdeki isabetli teorisi karşısında, kendi kendilerini kısırlaştıran güzergâhta lafazanlığın ötesine geçememişlerdir.

Onlara göre, Mao'nun savunduğu "iki çizgi mücadelesi" tezi yanlıştır. Böyle bir şeyi savunmak ya da parti içinde farklı bir çizginin oluşması, partinin canlılığının değil çürüme ve yozlaşmasının bir göstergesidir. "Tasfiye yoluyla" farklı çizgiyi kapı dışarı etmek ve böylece partiyi arındırmak aslolandır. Parti oportünist unsurlardan yalnızca örgütsel tedbirler yoluyla arınabilir.

Karşıtların birliği yasası eşliğinde ileri sürülen iki çizgi mücadelesi tezi Mao'nun elinde diyalektiğin nasıl yanlış kullanılabileceğinin örneği olmuştur. Mao'nun bu yasayı sosyalist topluma da uygulayarak, sosyalist toplumu, proletaryanın karşıtı olarak burjuvaziden bağışık düşünmemesi hatadır. Onlara göre nasıl ki, sosyalizmde karşıtların birliği yasası burjuvaziyi gerekli kılmıyorsa, parti içinde de burjuvazi ve iki çizgi mücadelesini gerekli kılmamaktadır.

Ama gene de onlara göre parti, içinde mücadele ettiği kapitalist toplumdan kopuk ve onun dışında değildir. Dolayısıyla onun her türlü etkisinden arınmış değildir.

Dahası var...

Birlikte bizzat Özgürlük Dünyası'ndan dinleyelim: "Dolayısıyla çeşitli burjuva unsur, fikir ve eğilimlerin partiye sızmasının ötesinde, sızmanın kaçınılmazlığını açıklamaya gerek yoktur." (82) (abç)

Başlıca çizgileriyle iki çizgi mücadelesinde Marksist teoriyi yakından inceleyelim. Bu yolla Hocacılarımızın hangi koltuk değneklerine dayandıklarını da yakından görmüş olaca-

ğız.

Ne proletarya ve ne de proletaryanın en ileri unsurlarını içinde barındıran proletarya partisi toplumdan ayrı ve toplumun dışında düşünülemez. Parti toplumun dışında düşünülemeyeceğine göre bu toplumun her türlü "etkisinden uzak olamaz." (Stalin) Bu demektir ki, toplumda süregiden sınıf mücadelesi parti çeperinden içeri sızacak ve böylece toplumdaki sınıf mücadelesinin etkileri kaçınılmaz olarak parti içinde sürgün verecektir. Bu, burjuva etkinin partideki dışavurumudur.

Öyleyse bu demektir ki, burjuva düşünce ve görüşlerin parti içine sızması ve kendine uygun ortam bulması kaçınılmaz bir durumdur.

Öyleyse bu demektir ki, toplumun her alanında hüküm süren sınıf mücadelesi parti içinde de hüküm sürecektir.

Özel mülkiyete dayalı düzenler varolduğu sürece, kapitalizm-emperyalimz varolduğu sürece, sınıflar arası çelişme ve çatışmalar varolduğu sürece ve en nihayet burjuvazi, proletaryanın anti-tezi olarak varolduğu sürece, komünist partisi'nde burjuva etki ve bu etkinin maddi üreticileri daim varolmaya ve sürekli olarak sürgün vermeye devam edecektir. Bu, nesnel gerçektir; kişi buna gözlerini kapayamaz.

Stalin'e kulak verelim:

"Doğaldır ki, sınıf mücadelesinin gelişmesindeki her dönüm noktasında, mücadelenin kızışması ve güçlüklerin artmasıyla, proletaryanın farklı tabakalarının görüşlerinde, alışkanlıklarında, ruhsal durumlarında meydana gelen farklılıkların, belli görüş ayrılıkları şeklinde parti içinde ortaya çıkmasından kaçınılamaz." (83) (abç)

Hocacılarımız da çeşitli burjuva unsur, fikir ve eğilimlerin partiye sızmasının kaçınılmaz olduğunu ürkek bir tavırla kabullenmişe benziyorlar. Ve diyorlar ki, bu "sızmanın kaçınılmazlığını açıklamaya gerek yoktur." Ne var ki, bu söyleyiş, bir anlamı ifade etmiyor.

Bir anlam ifade etmiyor çünkü, hemen akabinde Özgürlük Dünyası'nın şu incileri beliriveriyor:

"... Üstelik içinde bir burjuva çizginin oluşması, partinin canlılığının değil ancak çürümesinin, yozlaşmasının bir göstergesi olabilir."

Bir yanda Hocacılarımız, komünist partisine çeşitli fikir ve eğilimlerin sızması kaçınılmazdır diyorlar, ama öte yan-

dan, komünist partisinde farklı bir çizginin oluşması partinin çürümesi ve yozlaşmasıdır diye feryadı figan ediyorlar.

Bu açık bir çelişkidir.

Eğer farklı eğilim ve fikirlerin partiye sızması kaçınılmazsa, bu neden partinin çürümesi ve yozlaşması demek olsun ki. Bu, daha işin başında partiyi çürümenin ve yozlaşmanın partisi olarak damgalamak olur. Dahası, eğer farklı görüşlerin partiye sızması kaçınılmazsa, partinin çürümesi de kaçınılmazdır. Biri diğerinin varlık-koşulu olarak görülüyor Hocacılarımızca. Dolayısıyla, kaçınılmazlık, yozlaşmanın ve çürümenin nedeni olarak işlev görüyor.

Hocacılarımızın bu formel mantık silsilesi bakın onları nerelere kadar götürüyor. Diyorlar ki, proletaryanın partisi "kendi içinde başgösterecek eğilimlere karşı uyanık ve tasfiyeci olmak zorundadır."

Birbirini tamamlayan inciler dizisidir bunlar!

Ve Hocacılarımız, bu eğlendirici lapayı da bize Marksizm diye yutturuyorlar.

Söyledikleri üç cümlede özetlenir:

● Farklı eğilimlerin partiye sızması kaçınılmazdır; ama,

● Bu eğilimlerin parti içinde oluşması partinin çürümesinin ve yozlaşmasının ifadesidir.

● Bu eğilimlere karşı parti uyanık ve tasfiyeci olmak zorundadır.

Ne demiştik en başında: Özgürlük Dünyası'nın en çok ihtiyarladığı alanla karşı karşıyayız.

Hocacılarımız, işte bu hem kendi içinde çelişen ve hem de Marksizm'le hiçbir bağı olmayan silahlarla Mao'ya saldırıyorlar.

Sahi proletarya partisi kendi içinde başgösterecek eğilimlere karşı tasfiyeci olmak zorunda mı olmalıdır? Yani partide farklı bir fikir, bir görüş, bir eğilim vb. ortaya çıktığında hemen örgütsel tedbirlere mi baş vurmalıdır? Ya da tıpkı M. Şehu vb. örneğinde olduğu gibi hemen silaha mı sarılmalıdır?

Özgürlük Dünyası'nın penceresinden baktığımızda işler iyice çattallaşıyor. İlkin, farklı fikir ve eğilimlerin partiye sızması kaçınılmazdır diyorlar sonra da bunlar hemen tasfiye edilmelidir gibi bir rota tutturuyorlar.

İşte tam da Hocacılarımızın arabayı çamura sapladığı bu noktada, Hocacılarımızın pire ısırığı türünden saldırılarına maruz kalan Mao'nun zengin bir düşünce bolluğu taşıyan

öğretileri tüm aciliyetiyle fena halde önem kazanıyor.

Şöyle diyor Mao:

"Marksist olmayan görüşlere karşı siyasetimiz ne olmalıdır? Kesinkes karşı-devrimciler ve sosyalizm davasını baltalayanlar söz konusu olduğu zaman, sorunu çözmek kolaydır. Onların konuşma özgürlüğünü ellerinden alırız. Ama halk içindeki hatalı görüşler tamamen farklı bir şeydir. Böyle görüşleri yasaklayıp, onlara hiçbir ifade olanağı tanımazlık edebilir miyiz? Hiç kuşkusuz hayır. Halk içindeki ideolojik sorunları ele alırken, insanını düşünsel dünyası ile ilgili sorunları ele alırken kaba yöntemler kullanmak yalnızca yararsız değil, aynı zamanda son derece zararlıdır. Yanlış görüşlerin dile getirilmesini yasaklayabilirsiniz, ama bu görüşler varlıklarını sürdürecektir. Öte yandan, eğer doğru görüşler limonlukta yetiştirilirlerse, hayatın fırtınalarıyla karşı karşıya kalmazlarsa ve hastalığa karşı bağışıklık kazanmazlarsa, hatalı görüşlere karşı zafer kazanamazlar. Bu nedenle doğru görüşleri yalnızca tartışma, eleştiri ve ikna yöntemiyle gerçekten geliştirebilir, hatalı görüşlerin üstesinden gelebilir ve sorunları gerçekten çözebiliriz." (84) (abç)

Bu demektir ki, yanlış görüşlere karşı, Marksist olmayan görüşlere karşı dolaysızca ve hemen tasfiye yöntemi kullanmak, ortaya çıktıkları an onları şiddetle ezmek Leninist bakış açısı olamaz.

Bakın lenin neler söylüyor:

"Parti içinde düşünce özgürlüğünü kabul ederiz..."

Oysa Hocacılarımız Leninizm adına parti içinde her türlü farklı eğilim ve fikirlere karşı tam bir tasfie uyguluyorlar. Herkes aynı şeyleri düşünerek, aynı şeyleri konuşacak, aynı sesi çıkaracak ve buna da Leninizm denecek!

Bir şeyi yasaklamakla, ona karşı baskıcı yöntemler uygulamakla o şeyi ortadan kaldıramazsınız; ya da kaldırdığınızı zannedersiniz ama bununla yalnızca kendinizi yanıltmış olursunuz.

Farklı görüşlere karşı, farklı çizgilere karşı aslolan şey: ideolojik mücadeledir.

Hocacılarımız "uyanık ve tasfiyeci olmak" zorundayız diyorlar. Uyanık olmak elbette önemlidir. Ancak Hocacılarımızın "uyanık olalım" sözü bile kullanıldığı cümle içinde yanlış bir anlamla yüklü. Tasfiye etmek için uyanık olmak! Bu leninizm değil. Başta gelen, esas olan, ilkönce gelen şey tasfiye değil, ideolojik ve siyasal alanda mücadeledir, cenk-

leşmedir. Bu alanda yeterince ve olabildiğince mücadele verildikten parti, devrim ve halkın çıkarları göz önüne alınarak öyle bir noktaya varılır ki, ideolojik mücadele örgütsel tedbirlerle desteklenir ve idari tedbirler yoluna gidilir. Fakat idari tedbir yolu, tasfiye yolu asla ve esas olarak başta gelen bir mücadele biçimi olamaz. Evet bizler, Lenin'in sözleriyle, partiye aykırı görüşleri övmek için parti tabelasından yararlanmak isteyen parti üyelerini partiden atma özgürlüğü ve hakkına sahibiz, ama bu iki çizgi mücadelesinin ilk raundu asla olamaz.

İlk raund, ideolojik mücadele silahı ile parti ve işçi sınıfını silahlandırmak, eğitmek, bilgilendirmektir. Bu yolla henüz yeterince deneyim sahibi olmayan komünistler yeterli bağışıklık elde etmiş olurlar. Üstelik bu ideolojik mücadele sürecinde farklı görüş sahipleri de eleştiri ve ikna yoluyla yanlış görüşlerinden vazgeçebilirler. Bu ilk raund süreci aynı zamanda partinin ve işçi sınıfı yığınlarının yanlış görüşlere karşı uyanıklığını arttırdığı ve doğrudan mesafe kattettiği süreçtir. Bundan sonradır ki, koşullar tasfiyeyi emrettiği an örgütsel tedbirle ideolojik mücadele güçlendirilir.

Bu demektir ki, Hocacılarımız gibi dolaysızca ve derhal idari tedbirlere başvurmak, farklı eğilimlere karşı "tasfiyeci olmak", deriyi ıslatmadan yıkamak demek olacaktır.

Ama bilinmez mi ki: "Eğer ipekböceği, varlığını bir tırtıl olarak sürdürmek için koza örseydi tam bir ücretli işçi olurdu"

Hocacılarımıza göre komünist partisi tekdüze olmalıdır. Farklı fikir ve eğilimlere kapalı olmalıdır. İdeolojik özsuyunu Hoca'nın pınarlarından alan Özgürlük Dünyası'nın bu gerçeklerle çatışan tezi, çoktan yaşamın kenarında kaldı. Pratiğin görüş açısı tanıtladı ki, Rus, Çin, Arnavutluk, Doğu-Avrupa vb. devrim süreçleri tanıtladı ki, ne sosyalizm, ne KP'ler çatışmasız, çelişmesiz değildir. Sosyalist toplum da, proletarya partileri de farklı düşünceler, farklı çizgilerle içiçe ilerler. Zira, şeyler, süreçler, fenomenler kendilerini karşıtlarıyla eyerlenmiş olarak orta yere koyarlar. Hareketi, gelişmeyi sağlayan da budur. Çelişmesiz, çatışmasız, kupkuru bir toplum nerede görülmüştür ki? Bir kere sosyalizme ulaşılınca çelişmelerin, farklı görüşlerin sona ereceği mi sanılıyor?

Bu tekdüze teorilere karşı Mao'nun isabetli teorisine fena halde gereksinim vardır. Ne diyor Mao? Şunu: "Kanımca bazıları, insanların, bir kere Komünist partisine girdiler

mi, hiç ayrılıkları ya da yanlış anlamaları olmayan evliyalar haline geldiğini, partinin tahlil edilemeyeceğini, yani partinin yekpare, tekdüze bir şey olduğunu ve dolayısıyla görüşme yapmaya gerek olmadığını düşünüyorlar." (85).

Parti hakkındaki bu çözümlemesinden sonra Mao daha ileride sosyalist toplum hakkında da geleneksel teoriyi ilerletir ve şöyle der: "Bazıları sosyalist toplumda da çelişmelerin "bulunabileceğini" söylüyorlar, ama ben meselenin bu şekilde konulmasının yanlış olduğunu düşünüyorum. Mesele sosyalist toplumda da çelişmelerin bulunabilmesi değil, sosyalist toplumun çelişmelerle dolu olmasıdır."

Yaşanan onlarca pratik, Mao'nun bu görüşleri lehine tanıklığını sürdürdü. Bu, herkesin paylaştığı ortak bir görşütür. Ama Hocacılarımız hâlâ dolaylı ve dolaysız pratikten bir ders çıkaramamışlarsa ve hâlâ gerçeğe inatla sırtını çeviriyorlarsa ellerindeki Hocacı teoriyle süte düşmüş sinek gibi derinliklere gömülmekten ve bir kenara daha da itilmekten kurtulamayacaklardır.

Şu açıklıkla kavranmalıdır ki, iki yol, iki sınıf, iki çizgi arasındaki amansız ve zorlu mücadeleyle içiçedir sosyalist süreç. Bu mücadele hem sosyalist toplumda hem proletaryanın partisinde hüküm sürer.

Farklı eğilimlerin partiye sızması kaçınılmazdır (Özgürlük Dünyası) türünden zoraki ifade edilmiş cümleler yeterli değildir. Bilince çıkarılmadan söylenen şeyler bütünlüklü anlayış içinde bu anlayışa bir şey katmaz. Eğer farklı eğilim ya da fikrin partiye sızması kaçınılmazsa, buna karşı mücadelede kaçınılmazdır. Bunlar biribirinin karşıtıdır; kaçınılmaza karşı, kaçınılmaz cenkleşme! Sorun ancak böyle konulabilir. Sorun şöyle konulabilir mi: Kaçınılmaza karşı elde silah nöbet tutma! ya da şöyle: Komünist partisi farklı görüşlere karşı ya da kendisini farklı düşüncelerden arındırmak için kendisi ile karşıtı görüşler arasına, muhtemel bir sızıntıya karşı, beton duvarlar örmelidir; bununla da yetinmemeli havadan bir sızıntıya karşı günün 24 saati savaş uçaklarını havalandırmalıdır.

Böyle bir yaklaşım, bir güldürü sahnelemek demek olur.

İdeolojik ve siyasal cephedeki sınıf mücadelesi komünist partisinde de hüküm sürer. Bir kere komünist partisine girildikten sonra, tüm KP üyelerinin yanılmayan, burjuvazinin ve burjuva ideolojisinin baskısı karşısında gevşemeyen, bu ideolojiye geçiş yapmayan kimseler olduğu nerede görül-

müştür? Bu gerçeklerden kaçınılamaz.

Burjuva görüşler devrimci kılıfla ortaya çıkacaktır. Yaşam da bu gerçeği tanıtlamıştır. Örtülü bir maskeyle ortaya çıkan böyle görüşlere karşı amansız bir ideolojik savaş verilerek ancak işin üstesinden gelinebilir. Yasaklarla, baskıyla, kaba kuvvetle bir yere varılamayacağı onlarca pratikle tanıtlanmıştır artık.

Hocacılarımız farklı eğilimlere karşı tasfiye yöntemini haklı çıkarmak için şöyle diyorlar: "Parti, içinde tartışmalar yürütülmesine rağmen, kararlılıkla tek bir çizgiyi savunup uygulama iradesinden, irade birliğinden yoksunsa bir tartışma kulübüne dönecektir. Parti, üstelik gönüllü bir irade birliği olarak, birarada kalabilecek ve kalmak isteyen üyelerin birliği olabilir. Aksi durumda farklı çizgiler sürekli farklı uygulamalar üretecek, bunu hiçbir iyi niyet engelleyemeyecektir." (86)

Önce bir saptama yapalım: Farklı çizgiye karşı ideolojik mücadele başta gelen şeydir; ancak ideolojik mücadele ilelebet sürüp gitmez; bir noktadan sonra ideolojik mücadele yerini örgütsel yönteme bırakmak zorunda kalır.

Özgürlük Dünyası'nın yargılarına dönersek; elbette parti ömrünü hep tartışmalarla geçirecek değil. Dahası, Lenin'in sözleriyle parti tartışma kulübüne dönüştürülemez. Hele hele bizimki gibi ülkelerde partiler savaşçı parti olmak zorunda olduğu için bu çok daha önem kazanır. Ancak bundan, farklı görüşlere tartışma ortamını kapatmak gibi bir sonuç asla çıkarılamaz. Tartışmalar parti önderliği altında belli koşullar altında yapılır ve bir sonuca bağlanır. Tartışmalar bir sonuca bağlandıktan sonra karar altına alınan kurallara herkes uymak zorundadır.

Özgürlük Dünyası da bilir ki, bunlar işin elifbesidir.

Parti içinde farklı çizginin varlığı partiyi irade birliğinden yoksun bırakabilir mi? Hocacılarımız burada görüşlerini güçlendirmek için hedef şaşırtıyorlar. Partinin irade birliğini zayıflatan, onu gölgeleyen, sekteye uğratan hiçbir şeye izin verilemez. Ne diyor Lenin: "Teorik tartışma başka şeydir, partinin siyasal çizgisi, siyasal savaşım başka şeydir. Biz bir tartışma kulübü değiliz. Elbetteki derlemeler, özel yayınlar çıkarabiliriz ve bunu yapacağız, ama bu her şeyden önce son derece çetin olan koşullarda savaşım vermekle yükümlüyüz, bundan ötürü de birleşik bir bütün oluşturmak zorundayız." (87)

Bir başka yerde bakın ne diyor:

"Parti içinde düşünce özgürlüğünü kabul ederiz, ama ancak bir ölçüde ve eğilim özgürlüğü dışında: partinin çoğunluğunca reddedilmiş olan görüşlerin etkin propagandacıları ve savunucularıyla elele yürümek zorunda değiliz." (88)

Dahası var:

"Birliğin temeli sınıf disiplini, çoğunluğun iradesinin tanınması, bu çoğunluğun saflarında ve onunla yanyana uyumlu çalışmasıdır." (89)

En nihayet:

"Her özgür örgüt (bu arada parti) partiye aykırı görüşleri övmek için partinin tabelasından yararlanmak isteyen üyelerini bu işten uzaklaştırmak özgürlüğüne de sahiptir." (90)

Bu demektir ki, Hocacılarımız asıl konuya değinmemek için başka başka şeylerle demagoji yapıyorlar. Farkı çizgi sahipleri farklı görüşlerini ortaya koyabilirler, tartışabilirler, ancak iş uygulamaya gelince istisnasız herkes partinin irade birliği etrafında kenetlenmek zorundadır. Karşıtların birliği iyi kavranmalıdır: Evet, parti içinde düşünce özgürlüğü vardır; evet parti içinde partiye aykırı görüşleri dile getirme özgürlüğü vardır, ancak partinin de bu aykırı görüşleri parti saflarında örgütleme (me) özgürlüğü vardır. Bu zıtların birliğinin ikiliğidir. Nasıl ki, farklı görüşlere özgürlük varsa, bu görüşler parti, devrim ve halkın çıkarlarını tehdid eder noktaya ulaştığı an, bunları arındırma özgürlüğü de vardır. Ve bu da partiye aittir.

Farklı çizgilerle ya da Lenin'in sözleriyle partinin çoğunluğunca reddedilmiş olan görüşlerini etkin savunucularıyla elele yürümek zorunda değiliz.

Dolayısıyla, çok iyi bilinir ki, farklı çizgiler farklı uygulamalar üretmeye yeltendiği an, partinin bu unsurları tasfiye ile yola getirme özgürlüğü vardır. İradeyi hiçe sayıp irade-dışı eyleme, irade-dışı örgütlenmeye gidildiğinde partinin buna müsamaha göstermeyeceği açıktır.

Ama bilinmez mi ki, en iyi irade birliği, en iyi çelikten disiplin ancak iki çizgi mücadelesiyle olasıdır. Farklı görüşlere karşı, farklı çizgiye karşı ideolojik ve siyasal cephede verilen mücadele ile Parti çizgisi çok daha iyi savunulur hale gelir karşıtı karşısında. Mücadele seyri içinde partinin çelikten birliği adamakıllı tesis edilir.

İki çizgi mücadelesi, asla farklı uygulamaları öngörmez, göremez de. Bu, iki çizgi mücadelesinden ne anlaşılması gerektiğini kavramamaktır. Bırakalım farklı uygulamayı, iki

çizgi mücadelesi "yanlış düşüncelerin sınırsız bir biçimde yayılmasına seyirci kalmak ve ortalığa hakim olmasına izin vermek" demek değildir. Mao'nun bu yargısı iyi kavranmalıdır. Ne diyor Mao: "Hatalar eleştirilmeli ve zehirli otlara karşı yeşerdikleri her yerde mücadele edilmelidir." (91)

Herşey mücadelede düğümlenmektedir.

Nasıl bir mücadele?

Tasfiye yollu bir mücadele mi?

İdeolojik cephede kıyasıya bir mücadele mi?

Tekdüzelikten yana olanlar, kendi görüşlerinin doğruluğundan emin olmayanlar yalnızca güzel kokulu çiçekler olsun isterler. Oysa bu güzel kokulu çiçeklerin yanında biz istesek te, istemesek te zehirli otlar da olacaktır. Aslolan bunlara karşı amansız mücadeledir.

Tekdüzeciler farklı görüşlere tahammül edemezler ve hemen kılıcına sarılırlar. ama bu çözüm mü ki? Tasfiye yolu çare mi? Mesele bu realiteyi iyi yakalayabilmektir.

Bir başka yerde şöyle diyor Özgürlük Dünyası: "Mao'nun partiye ilişkin olarak ileri sürdüğü ve en tehlikeli sonuçlara yol açan yanlış, onu irade birliği olarak varlığını imkansız kılmak üzere, "iki çizgi mücadelesi"nin örgütü olarak tanımlamasıdır."

İlkin, iki çizgi mücadelesi partinin irade birliği ile çelişmez; aksine onu daha da güçlendirir. Bunu açıklamıştık. iki çizgi mücadelesinin kendisine gelince. Bir kere ve her şeyden önce Özgürlük Dünyası iki çizginin kendisini de anlayabilmiş değil.

Sapma, akım, eğilim, çizgi vb. Hocacılarımızca aynı sepete konmuş. Oysa sapma ile akım sapma ile çizgi aynı şeyler değil. En iyisi Lenin'den dinleyelim; "Sapma henüz tam gelişmiş bir akım değildir. Bir sapma düzeltilebilir. Bazıları biraz yollarını şaşırmışlar ya da şaşırmaya başlamışlardır. ama bunlar henüz doğru yola çekilebilirler. Bence Rusça 'sapma' sözcüğü, bu anlama gelir. Bu sözcük henüz kesin bir şey olmadığını, yanılgının kolaylıkla düzeltilebileceğini belirtir, uyarma, sorunu ilkeler planı üzerinde ve tam genişliğiyle koyma isteğini ifade eder. (92)

Dolayısıyla sapma ile akım aynı görülemeyeceği gibi, Hocacılarımızın sözleriyle ve bilince çıkarmadan ileri sürdükleri şekliyle farklı fikir, farklı eğilim ve farklı çizgi bir ve aynı olamaz.

Mutlak ve tamamıyla belirlenmemişlik ayrıdır; belirlen-

mişlik ayrı. Eğilim ayrı, çizgi ayrı şeylerdir. Birinde kesin bir doğrultu açıklığı, bir sistem, bir program, bir platform var; diğerinde henüz bu olgunluğa ulaşılamamış yalnızca bir yönelim başlangıcı vardır. Bu kategoriler hakkında açık bir kavrayışa sahip olunmadığı zaman, nitelikleri hakkında netleşilmediği zaman, bunlara karşı verilecek mücadele biçimi, dozu ve uygulanan siyasal taktikte kavranamaz.

Bakın ne diyor Mao: "Komünist partisi içinde de çizgi meselesi vardır."

Peki nedir çizgi? En özlü anlatımla şu: Bir akımın gelişerek ve tamamıyla şekillenmiş kesinlikle ortaya çıkarak sistem, siyaset ve program oluşturması ve siyasal bir yönelim, bir doğrultu kesinliğiyle ortaya çıkması gerçeğidir.

Her sapma, her görüş ayrılığı, her eğilim, her fikir ayrılığı çizi olamaz.

Mao'dan dinlemeye devam edelim:

"Komünist partisi içinde de çizgi meselesi vardır. Bu "asiler", yani Komünist Partisi ve Gençlik Birliği içindeki sağcılarla ilgili olarak mesele, gerçekten de bir çizgi meselesidir. Şu sırada mesele dogmatizm değildir, çünkü dogmatizm bir çizgi haline gelmemiştir. Partimiz tarihinde dogmatizm gerçekten de birçok defa bir çizgi meselesi haline gelmiştir; çünkü bir sistem, siyaset ve program oluşturmuştur. Günümüzdeki dogmatizm ise bu dereceye varmamıştır..." (93) (abç)

Yeterinci açık!

Parti içinde güncel siyasal konulara ilişkin, şu ya da bu konudaki uygulamaya ilişkin ayrılıklar olacaktır. Ama sıkça görülen bu tür ayrılıklar çizgi olarak adlandırılamaz. Ayrıca bu tür güncel siyasal çatlaklar, burjuva dünya görüşüne tekabül etmez. Oysa çizgi dolaysızca anti-Marksist görüş olarak platform düzeyinde varlaşır; ve burjuva dünya görüşü güzergahını kullanır. Fakat bu kullanış örtülüdür; ve fakat bu kuullanış her daim bir pelerine gereksinim duyar. Burjuva ideolojisi ve siyaseti proletaryanın gözlükleri ardına gizlenerek dolaylı yollarla işe girişir. Durum böyle olunca, komünistlere düşen görev, KP'lere düşen görev, burjuva ideoloisini açığa çıkarmak için, kullanılan örtüyü, pelerini, gözlükleri çekip almak ve böylece tecrit ve teşhir etmek ve koşullara göre ideolojik saldırıyı örgütsel önlemlerle güçlendirmek olmalıdır.

Bu demektir ki, parti iki çizgi mücadelesi karşılarında çe-

likleşir, burjuva dünya görüşüne karşı bağışıklık kazanır ve kolay kolay gevşemez. İki çizgi mücadelesi sayesindedir ki, parti çelikten irade birliğini güvence altına alabilir, parti çizgisini kararlılıkla uygulayabilir. Tam da iki çizgi mücadelesini içine sindiremeyenler, zapturaptla işe soyunanlar çelikten irade birliğini sağlayamazlar. Görünürde herşey zapturaptla yolunda gözükür ama nedir ki, çelişkiler, farklı görüşler kuluçkaya yatırılmıştır ve uygun ortam kollanmaktadır.

Eğer gerçek durum böyle olmasaydı, anlı-şanlı KP'lerin, kendilerini iki çizgi mücadelesine kapalı tutan tekdüze KP'lerin zıttına dönüşmesi ve burjuvalaşması açıklanamazdı. Nedir ki, makasçılığı meslek edinmiş Hocacılarımız yaşanan onlarca pratikten hâlâ öğrenmesini beceremeyişlerdir.

Hocacılarımız ÇKP'nin bugün içinde bulunduğu durumu iki çizgi mücadelesine bağlamayı da ihmal etmemişler. Onlara göre Mao önderliğindeki ÇKP- iki çizgi mücadelesini savunduğu için yozlaşarak bugünkü duruma gelmiş bulunuyor. Bu tür yaklaşımlar en basitinden şaşmadır. Bu, burjuva mantık yürütme yöntemidir. Hele hele kendisine devrimci diyenler bu tür akıl yürütme metodlarından asla medet ummamalıdırlar.

Çin'in ve ÇKP'nin bugüne nasıl ve neden geldiği herkesin malumudur. bunu daha önceki dizilerimizde de açıklamıştık. ama biz aynı mantıkla Özgürlük Dünyası'na bir soru soralım: İki çizgi mücadelesine tümden kapalı, makasçı, zapturaptçı, tekdüze AEP'sinin bugününü nasıl açıklıyor sunuz? Farklı görüşleri kaba kuvvetle, tasfiyeyle ve hatta ölümle cezalandıran AEP, bu yöntemle acaba farklı görüşleri yokedebildi mi?

Bilinmez mi ki, arzulanmayan görüşleri güçlendirmenin en iyi yolu baskıdır, yasaktır!..

Yasaklayabilirsiniz ama yok edemezsiniz; tasfiye edebilirsiniz ama yeniden yeşermesini engelleyemezsiniz. Öldürebilirsiniz ama kokunun yayılmasını önleyemezsiniz. Çünkü kök derinliklerdedir ve bu kökler suyunu emperyalizmden, burjuvaziden, özel mülkiyetten, sınıf mücadelesinden, burjuva karşı-dervimden ve burjuva etkiden aldığı sürece makaslamakla bu işin üstesinden gelemezsiniz. Tek yol: ideolojik savaşım silahıdır. Tasfiye ancak ve belli koşullarda bunun arkasından gelebilir. Tasfiye, ancak, ideolojik mücadele belli bir noktaya ulaştıktan sonra partinin siyasal taktiğinin bir aracı olarak devreye girer.

BÜYÜK PROLETER KÜLTÜR DEVRİMİ

Büyük Proleter Kültür Devrimi karşısında Özgürlük Dünyası'nın durduğu zemini saptayalım. Hocacılarımızın özet olarak söyledikleri şunlar: Bu devrim, iktidar ipleri Mao ve hizbinin elinden kaçma noktasına gelince gündeme geldi. Hedef, kültürel yaşamın devrimcileştirilmesi değil, Deng ve Liu çetesinin etkisizleştirilmesiydi. Esas olarak öğrenci hareketiydi. Mao'nun "karargâhları bombalayın" çağrısıyla devrim çoğu yerde işçi sınıfı ve sendikalara yöneldi. Ve bu çağrıyla işçi sınıfının kitle örgütleri ve sendikalara saldırılarak bunlar dağıtıldı.

Bu, bu büyük devrim karşısında Hocacılarımızın eleştirel tutumu!

Ve biz buna eleştirel tutumdan çok tutum yokluğu diyoruz.

Büyük Proleter Kültür Devrimi Dünya'da eşine rastlanmadık, eşsiz bir devrimdi. Gerek hedefleri ve içeriği, gerek kullandığı yöntemler ve yeni biçimler ve gerekse yığınların aşağıdan gelen girişkenliğinin sosyalist bir ülkede vuku bulması açısından yeni, özgün ve canlı bir örneği temsil ediyordu Büyük Proleter Kültür Devrimi. Bu devrim, Mao'nun direktifiyle üstten başlatılan bu devrim, halk yığınlarının tabandan gelen doğrudan zorlamasıyla iktidardaki kapitalist yolun yolcularına karşı bir işlevle, dünya görüşü sorununu çözümleme amacıyla yaşamın canlı gerçeği haline gelmiştir. Devlet, parti, ordu ve hükümet önemli ölçüde revizyonizmin at koşturduğu alan haline gelmişti. Eğitim, kültür ve sanat da. İktidardaki mevki sahipleri, merkez komitesi ve çeşitli alt komitelerde önderliği önemli ölçüde ele geçirmiş, çeşitli örgüt ve bölümler artık Marksistlerin değil, revizyonistlerin denetimi altındaydı.. Mao'nun sözleriyle "Revizyonizm o kadar yoğundu ki, su bile sızmaz, iğne bile geçmezdi." Ve kapitalist yolcular merkez komitesinde bir burjuva karargahı kurmuş bulunuyorlardı.

Kısaca büyük bir oranda ve önemli bir çoğunlukla iktidar artık Marksistlerin elinde deildi. Mao, karısı Ciang Cing'e 8 Temmuz 1966 yılında gönderdiği bir mektupta şunları yazı-

yordu: "Bugünkü görevimiz, Parti içindeki sağın bir bölümünü devirmektir (sağın tümünü devirmek imkansızdır). Daha sonra, beş yedi-sekiz yıl sonra, kötülük şeytanlarını ortadan kaldırmak için yeni bir hareket başlatılacak, daha sonra tekrar tekrar yeniden başlamak gerekecektir."

İktidarın bütünüyle elden gitmesi tehlikesiyle karşı karşıyaydı ülke. Merkez komitesi içinde verilen mücadeleler sağı geriletmede, kapitalist yolcuları devirmede yeterli olmamıştı. Aksine, revizyonizm gittikçe güç kazanmış, hile, entrika ve gizli oyunlarla ileri atılıma geçmişti. İki çizgi mücadelesi de her yönüyle kıyasıya sürdürülüyordu. Tam da böylesi koşullarda, Marksizm ile revizyonizm; proletarya ile burjuvazi; sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki bu zorlu, engebeli mücadelede kitleler seyirci kalamazdı ve kalmamalıydı da.

Mao'nun üstün direktifiyle kitleler aşağıdan harekete geçirildi. Zira, parti ve devletin birçok kademesi kapitalist yolcuların elindeyidi. Bu alanlar bunlardan temizlenmeliydi. Bunun en devrimci biçimi ise kitlelerin bizzat işin içine girerek iktidardaki bu mevki sahibi kapitalist yolun yolcularını bu yeni burjuvaziyi alaşağı etmesiydi.

Ve Mao direktifi verdiyordu: KARARGAHI BOMBALAYIN!

Başlangıçta burjuva çizginin eleştirisi ve ayağa doğrulmalar öğrenci ve aydınlar tarafından gerçekleştirilmesine rağmen, kültür devriminin ilerleyen yıllarında bu iş işçi, köylü ve ordu tarafından yerine getirilecekti. Devrim, artık tüm alanlardan gelen işçi, köylü, öğrenci vb. alanında ciddi bir yankı buluyordu.

Geçmişte uygulanan olağan mücadele biçimlerinin çözemediği sorun, kitleler geniş bir şekilde ve tabandan harekete geçirilerek çözülüyordu. Kapitalist yolcuların gaspettiği iktidar ancak bu yolla gaspçı yeni burjuvalardan çekip alınabilirdi. Kitlelere güvenmek ve onlara dayanmak! Bu, aslolandı. Mao'nun yaptığı da kitlelere gitmekti. Kitlelerin coşkun seli karşısında revizyonizm devrilebilir ve iktidar tehdidi açığa çıkarılabilirdi. On yıllık büyük, şiddetli bir fırtına esti Çin'de. Hemen hemen her yerde kızıl muhafızlar ve akabinde devrimci asiler ortaya çıktı. Buna karşılık karşı-devrimciler de boş durmuyordu. öylesine ki, mücadele zikzaklar, medcezirlerle yol alıyordu. İlerleme gerileme, ilerleme içinde ge-

rileme ve tersi. Bu iki beş-yıl sürdü. Bu süre içinde kitleler alabildiğince bilendi, çelikleşti ve gelişti.

Daha 1957 yılında şunları açıklamıştı Mao: "Proletarya ile burjuvazi arasındaki, sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki çelişme, kuşkusuz bugünkü Çin toplumunun baş çelişmesidir.

Bir başka yerde de şunları: "Sosyalist devrimin kapsamı nedir, bu mücadelede hangi sınıflar vardır? Sosyalist devrim, emekçi halkın başında bulunan proletarya tarafından burjuvaziye karşı yürütülen bir mücadeledir.

Şu önemli sözler de Mao'ya ait: "Sınıf mücadelesi asla sona ermiş değildir. Proletarya ile burjuvazi arasındaki ideolojik alandaki sınıf mücadelesi uzun ve zorlu olmaya devam edecek ve hatta zaman zaman çok keskinleşecektir. Proletarya dünyayı kendi dünya görüşüne göre değiştirmeye çalışmaktadır, burjuvazi de öyle yapmaktadır. Bu açıdan sosyalizmin mi, kapitalizmin mi kazanacağı sorunu henüz gerçekten çözülmemiştir.

Mao'nun Büyük Proleter Kültür Devriminden on yıl önce söylediği bu sözler, tamamen doğrulanmıştır. Mao'nun öngörüsü kültür devrimi içinde yaşam hakkı bulmuştu. Gerçekten de kimin kazanacağı sorunu henüz gerçekten çözülmemişti. Eğer tersi olsaydı, kültür devrimine gereksinim duyulur muydu? Bu demektir ki, Özgürlük Dünyası'nın kültür devriminin doğasına vakıf olamayan basit sözleriyle bu devrimde hedef Deng ve Liu çetesinin alaşağı edilmesi değil; hedef, dünya görüşü sorununun çözümlenmesiydi. Revizyonizmin alaşağı edilmesi yalnızca bir görevdi. Amaç: dünya görüşüydü.

Bu demektir ki, kültür devrimi, sınıf mücadelesinin doruk noktasıydı. Proletarya ile burjuvazi arasındaki mücadelede, sosyalist yol ile kapitalist yol arasında, revizyonizm ile Marksizm arasında en amansız, en zorlu bir muharebeydi.

Özgürlük Dünyası, Büyük Proleter Kültür Devriminin esas olarak bir öğrenci hareketi olduğunu iddia ediyor eleştirisinde. Başlangıçta öğrenci ve aydınların bu devrimdeki rolü yadsınamaz ama devrimin ilerleyen evrelerinde proletaryanın ipleri eline aldığı da asla görmezlikten gelinemez.

Şu sözler Mao'nundur: "Büyük Kültür Devriminde ve

tüm çalışma alanlarında işçi sınıfının önder rolünü tamamen tesis etmek şarttır."

Dahası: "Burjuva gerici çizginin eleştirisini başlatan aydınlar ve geniş öğrenci kitleleri olmasına rağmen... devrimi sonuna kadar yürütmede esas güç olarak hizmet etmek, zamanın efendilerince, geniş işçi-köylü ve asla kitlelerine düşüyordu. Aydınlar her zaman kavrayışlarını değiştirebilmede hızlı davranmışlardır, fakat içgüdülerinin kısıtlılığı yüzünden ve tepeden tırnağa devrimci bir hareketlerden yoksun olduklarından, bazen oportünisttirler."

Dolayısıyla, Hocacılarımızın Büyük Kültür Devrimi'nin pratiğiyle tam bir çelişme halindeki ve gerçekleri tersyüz eden devrimin öğrenci hareketiymiş gibi gösterilmesi biçimindeki iddia düzeyindeki eleştirisi, salt Büyük Proleter Kültür Devriminin önemini karartma yollu bir savsatası olarak görülmelidir. Ayrıca Özgürlük Dünyası'nın Hoca'nın bastonunu kullanarak sarfettiği şu sözler de tam bir burjuvaya yakışır sözlerdir: "Kültür Devrimi", söylendiği gibi, bu "yaygın demokrasi" ortamında iktidar ipleri Mao ve hizibinin elinden kaçma noktasına geldiğinde gündeme getirildi.

Bu sözler, Çin Kültür Devrimi "saray darbesidir", "hizipler mücadelesidir" yollu Hoca kaynaklı güzergâhta yol alanların sorunu bilince çıkarmadan, araştırmadan, incelemeden şabloncu mantıkla kullandığı şablonlardır. Hiçbir bilimsel değeri yoktur. Mao'nun tutunduğu zemin ve bulunduğu yer tamıtamına açıkken ve Maoizm milyonların onmilyonların dolaysız pratiğinde doğruluğunu kerelerce tanıtlamışken Hocacılarımızın tam bir aydın, küçük-burjuva aydın kafasıyla ve aydın küçümsemesiyle "Mao ve hizbi" vb. nitelemelerle eleştiriyi bayağılaştırmaları ne oranda bilimsel bir anlam tayışabilir onu da siz okurlara bırakıyoruz. İnsan düşünüyor da bu sözlerde bir damla Marksizm, bir damla mantık var mı? Onmilyonların katılımıyla gerçekleşen bir devrimi hizipler mücadelesi olarak görmek? On yıllık şiddetli fırtınayı "Mao ve hizbinin" bir hareketi olarak değerlendirmek?

Dahası var, Hocacılarımız şunları da söylüyorlar: Bu "devrim", kültürel alanda bir devrim olmaktan çok "sosyalist devrim"den sonra da varlığını sürdürmeye devam eden kapitalistlere ve onlardan da çok "kapitalist yolcu iktidar sahipleri"ne yöneltilmiş siyasal bir devrim olarak sunuldu.

Büyük Proleter Kültür Devrimini hiziplerin biribirini altetme mücadelesi olarak gören mantık, elbetteki bu devrimin siyasal ve ideolojik cephesini, bu devrimin sınıfsal güzergâhını görmede kendi kendisini Hocanın gözlükleriyle körleştirecekti. Bu yaklaşımla Özgürlük Dünyası işin özünü sınıf mücadelesinin zengin arenasını çözümleme ve anlama yeteneğini gösteremezdi.

Ne diyor Hocacılarımız: "Bu "devrim"... siyasal bir devrim olarak sunuldu." On yılı bulan bu şiddetli fırtına siyasal devrim değil de neydi? Ama Hocacılarımıza göre siyasal bir devrim olamazdı bu. Çünkü, bu devrim, partiye karşı yöneldi, çünkü bu devrim, işçi sınıfının kitle örgütlerini ve sendikalara saldırıya geçti ve onları "dağıttı". Bu yargılar da Hocacılarımızın sorunu kavramadan ortaya attığı iddialar.

Önce, bu devrim, hem ideolojik, hem siyasal, hem sınıfsal zeminde iki beş yılı bulan muazzam önemde bir devrimdir. Hocacılarımız bunu kavrayamazlardı. Çünkü bu devrim, geleneksel teori eşliğinde varoluşan tabuları alt-üst etti. Parti yanılmaz, parti hata yapmaz; bir kez KP üyesi olunca insan hata yapmayan, zıttına dönüşmeyen evliya haline gelir biçimindeki devrimci diyalektiğe ters metafizik mantığı yerle bir etti. Sonra, bu devrim, proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi biçimindeki Mao'nun fevkalade teorisinin canlı bir örneğiydi; yeni ve özgün olanın temsiliydi. Bu devrim, revizyonizmin ve burjuva karargahın altedilmesi için kitlelerin tabandan girişimi düzenine dayalıydı. Ve bu yöntemlerin tümü, parti içinde iki çizgi mücadelesine kendisini kapalı tutan makasçı Hocacılarımıza iyiden iyiye ters şeylerdi.

Büyük Proleter Kültür Devrimiyle o ana dek sosyalizmde tabulaştırılan olgulara yaklaşma biçimi değişmiş yoğun ve yaygın ölçüde merkezi parti karargahı, revizyonizmin önemli oranda denetiminde bulunan bu alan, kitlelerce topa tutulmuş, burjuva olan her şey, siyaset de, ideolojide, kültürde, sanatta tepeden tırnağa yaylım ateşi altına alınmış ve bu yol açılmıştı. Elbette ki bu Hocacı dogmato-revizyonizme çok yabancıydı; onların "Marksizm'ine" tersti. Öyleyse yığınların devrimci katılımıyla gerçekleşen ve on yılı bulan bu devrim, bu devrimde kullanılan metod kötülenmeliydi. Kötülenmeliydi ki; Hocacılık bir damla suda yansır gibi de olsa

müritleri arasında yansıyabilsindi! Kötülenmeliydi ki; Hocanın tekdüze parti ve sosyalizm anlayışı kendisine "Marksist güzergâhta" yer bulabilsindi! Kötülenmeliydi ki, sosyalizmdeki sorunların tüm çözümü Hoca türü bürokratizmde kitle-dışı yöntemlerle çözümlenebilsindi! Kötülenmeliydi ki, "büyü" ve "çekiciliğiyle" Hocacı dergâh daha bir müddet sınırlı da olsa etkinliğini sürdürebilsindi!

Nafile!..

Hocacılık çürük bir kamış misali kırıldı!

Ve Hocacılık ancak laflarıyla ve anılarıyla sosyalist kalabildi!..

Sürdürürsek...

Ne demişti Özgürlük Dünyası: "Mao'nun karargâhları bombalayan şiarıyla sendikalara ve işçi örgütlerine saldırdı ve onları dağıttı."

Bilinmez mi ki, revizyonizmin karargâh kurduğu, kapitalist yolu tutan burjuvaların egemen olduğu her alan ister sendika, ister parti örgütü, ister bir başka bölüm vs. istisnasız her şeye baştan aşağı saldırıldı ve dağıtılması gerekenler dağıtıldı. Bu bir devrimdi ve piyano çalmaya benzemezdi; kordon boyunda gezinti yapmaya ise hiç. Kim kazanacak: Hangi çizgi; revizyonizm mi, Marksizm mi? Hangi yol tutulacak, sosyalist yol mu, kapitalist yol mu? Hangi sınıf üstte kalacak, proletarya mı, burjuvazi mi?

Aslolan buydu.

Elbetteki bu uğurda, parti yaftası altındaki işçi sınıfının kitle örgütlerine de, burjuvaların ele geçirdiği sendikalara da tavır alınarak ve onlar dağıtılıp ML'in önderliği altında yeniden inşa edileceklerdi. Bu devrim, şimdiye dek eşi görülmedik, muazzam çapta bir sınıf mücadelesiydi; sosyalist maskeli her şey açığa çıkarılacak ve sosyalizm düşmanı karargâhlar her alanda ortalıktan süpürülecekti.

Özgürlük Dünyası'nın Büyük Proleter Kültür Devrimini karalamak için denediği yol, Hoca ve şürekâsı tarafından kerelerce denenmiş ama başarıya ulaşamamış bir yoldur. Ülkemizdeki Hocanın müritleri de tıpkı yıllar önce Hoca'nın yaptığı gibi Kültür Devrimini ve Mao'nun Marksizm-Leninizme yaptığı eşsiz katkıları karalayıp gözden düşürerek dünya proletaryasını ve UKH'i bu muazzam önemdeki silahından yoksun bırakmak istiyor. Hocacı şürekanın en çok

saldırdığı şey de, proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesi tezi ve onun bir parçasını oluşturuyor olan BPKD'dir.

Tüm bu karaçalmalara ve asılsız eleştirilere karşın BPKD uluslararası proletaryanın elinde zengin bir miras olarak, eşsiz öneme haiz bir devrim olarak ışık saçmaya devam ediyor.

Bitirirken son bir noktaya işaret edelim.

Büyük Proleter Kültür Devrimiyle Çin toplum yaşamı her alanda dipten doruğa devrimcileşme yoluna girdi. BPKD öncesi, yeni burjuvazice yolundan çıkartılan, yozlaştırılan tüm değerler yeni baştan devrimcileşti. Tüm burjuva olgular sergilendi; Marksist maske düşürüldü.

Bu büyük devrimle, dünya görüşünü dönüştürme amacıyla, yeniden ve ısrarla kalıba dökme mücadelesi kültürel cephede de olanca hızıyla hüküm sürdü. Bale, opera, tiyatro, sinema alanında köklü bir yeniden devrimcileşme yoluna gidildi. Kalıplaşmış, tekdüze tarz köklü bir eleştiriye tabi tutuldu. Herkesin de kabullenegeldiği gibi özellikle bale alanındaki eşsiz eserler BPKD sırasında yaratılmıştı.

HALK SAVAŞI TEORİSİ VE MAO

Özgürlük Dünyası'na göre Mao, "askeri açıdan dahice bir yönetim" göstermiş ama nedir ki, "hatalı teorik temelleriyle, kır-şehir arasında kurulan yanlış ilişkiyle mutlaklaştırıp evrenselleştirerek büyük bir iddiayla tüm geri ülkeler için önerilen 'halk savaşı' "bu doğrultusuyla doru olamazdı. Üs bölgeleri içinde aynı şeyler söylenebilir. Bu güzergâhta da tek yanlılık ve mutlaklaştırma söz konusuydu ve dolayısıyla "üs bölgeleri gibi doğru bir çözümleme" gerçek doğruyu ifade etmekten uzaktı.

Bu demektir ki, Mao askeri alanda bir dahiydi. Gariptir ki, bu dehanın yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde genel geçerliliğe sahip Halk Savaşı Teorisi bir dehanın ürünü olamazdı. Zira böyle bir varlaşma Özgürlük Dünyası'nın dünyasıyla bir çatışmanın ifadesi olurdu.

Bunlar düzensiz bir kafanın karışık düşünceleridir.

Mao'yu askeri açıdan dahilik düzeyine yükselten şey, onun Halk Savaşı Teorisidir. Halk Savaşının yarı-sömürge

ülkelerde genel, temel, vazgeçilemez stratejik önemini anlama ve uygulama teori ve pratiğini yüklenmeyen, kabullenmeyenler nasıl olurda Mao'nun askeri yönetimine dahice diyebilirler. Bu "parlak" bir paradokstur. Bu paradoksu yaratan şey de Mao'nun Halk Savaşı Teorisinin yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerdeki canlı yaşamın canlı gerçeği oluşunun Hocacı düşüncelerdeki nesnel izdüşümüdür.

Halk Savaşı Teorisinin siyasal özü ve stratejik önemini bilince çıkarmadan Mao '"askeri açıdan dahice bir yönetim" göstermiştir yargısı, kuşun taşa çarpmasıdır. Sorun bilince çıkarılamamıştır. Ne var ki, dünyanın kırlarında yükselen silahlı mücadeleler, ve bir çoğu halk savaşı güzergâhında gelişen bu silahlı mücadeleler Mao'nun askeri çizgisini ve askeri katkılarını yaşayan gerçekler haline getirmiştir. Bu nesnel bir olgudur, bundan kaçınılamaz.

Yaşam en iyi öğretmendir, ondan öğrenmesini bilmek gerekir.

Hocacılarımız bu güzergâhı kullanmasını becerememişlerdir.

Önemli olan Mao'nun askeri alanda, gerilla savaşı alanında kullandığı dahice metodlara biçimsel atıfta bulunmak değil, Mao'nun bütünlüklü askeri çizgisini, dahası Marksist askeri çizgisinin siyasal niteliğini kavramak ve Halk Savaşı yoluna girilmeksizin yarı-sömürge ülkelerde Yeni Demokratik Devrimin başarılamayacağını saptayabilmektir. Bilinir ki, askeri çizgi siyasal çizginin yönlendiriciliğinde ve onun en yoğunlaşmış varyantında ifadesini bulur. Dolayısıyla, Mao'ya askeri açıdan dahilik biçimindeki bir atıf, eğer bu askeri çizginin üzerinde şekillendiği Maoizm biliminden ve özel olarak ta Halk Savaşı Teorisi stratejisinden ayrı ele alınacaksa hiçbir önem arzetmeyeceği pek tabidir.

Hocacılarımızın Mao'ya dair dahilik-askeri bazda-nitelemesi salt bir sözcük oyunudur.

Sözcük oyunudur çünkü, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde iktidarı zaptetmenin yolu olarak Halk Savaşı Teorisi stratejisi kavranmamıştır.

Sözcük oyunudur çünkü, halk savaşı teorisinin siyasal özü susularak geçiştirilmiş ve bu uzun süreli yolun siyasal güzergâhı teorik bazda sindirilememiştir.

Sözcük oyunudur çünkü, şehirlerin kırlardan kuşatılma-

sı stratejisi ve dolayısıyla kır-şehir ilişkisinin kırlar eksenindeki vazgeçilemezliği temel hareket noktası olarak görülmemiş ve hatta bunun temel bir siyasal çizgi olduğu teorisi reddedilmiştir.

Sözcük oyunudur çünkü, şehirlerin kırlardan adım adım kuşatılması askeri stratejisinde kızıl siyasal üs bölgelerinin, halk savaşı teorisinin bütünlüklü yapısı içinde "olmazsa olmaz" temel öğe olduğu gerçeği, genel, temel, başta gelen özellikle tam da "mutlaklaştırma" vb. gerekçelerle işin bu yanına saldırılmıştır.

Sözcük oyunudur çünkü, Mao'nun askeri çizgisinin proletaryanın önderliğini, silahlı mücadelenin temel mücadele biçimi olarak zorunluluğunu zorunlu ve başta gelen ilke saydığı teorisi tam bir suskunlukla geçiştirilmiştir.

Dolayısıyla, yankılanan her silah, vuku bulan her askeri hat halk savaşı olamaz. Dolayısıyla, Özgürlük Dünyası, eğer Mao'nun dehalığından bu bazda sözedecekse, sıraladığımız Mao'cu gerçekleri gizlemeden, halk savaşı yolunun bütünlüklü unsurlarını kapı dışarı etmeden, temel siyasal çizgiyi karartmadan sözetmelidir. Halk Savaşı Teorisinin bir sıra unsuru ve özelliği vardır ve bunlar tıpkı bir zincirin halkaları gibidir; halkanın biri ya da birkaçı atlandığında bir sonrakini yakalamak asla mümkün olamaz.

Öyleyse?

Mao'nun Marksist askeri çizgisinin açıktan ihlali terk edilmelidir!

Mao'nun Marksist bilime yaptığı katkılar nitel bir sıçrayış olup, Marksizm'in cephaneliği için temel kilometre taşlarıdır. Ekonomi-politik, felsefe ve bilimsel sosyalizm gibi üç sac ayağında yaptığı bir dizi katkının hiç şüphesiz ki çok büyük önemi vardır. Yarı-sömürge ülkelerde iktidarı ele geçirmenin yolu teorisinde, strateji ve taktiklerde Marksist askeri cephede Mao'nun M-L bilimine yaptığı katkı, isabetli askeri çizgisi çok muazzam değere sahiptir. Mao'nun yarısömürgeler için çizdiği askeri hat, halk savaşı güzergâhı Mao'nun teorisinde çor önemli bir yer işgal eder. Bu güzergâh kullanılmadan yarı-sömürgelerde yeni demokratik devrimin zaferle taçlanması asla düşünülemez.

İktidarı zaptetmek, üç büyük dağı yok etmek için demokratik devrim yöntemi, halk savaşı teorisi strateji yoluyla

yaşam hakkı bulabilir. Bu yarı-sömürge ülkeler için fena halde gereksinimdir.

Mao'nun Marksist askeri çizgisinin temel hattı ve siyasal özü Özgürlük Dünyası'nca kavranamaz,. Kavranamayan bu rota Hocacılarca iki noktada çalakalem eleştiriye maruz kalır.

Birincisi, kır-şehir arasındaki ilişki noktasında.

İkincisi, aynı gerekçelerle üs bölgeleri noktasında.

Oysa bilinir ki ve Hocacılarımız bilmeliydi ki, Mao'nun Özgürlük Dünyası'nın sözünü ettiği dahice askeri metodu tam da bu alanda yaşam hakkı bulur.

Emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmi yok etmenin yoluydu Halk Savaşı Teorisi. Şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisi Halk Savaşı Teorisinin çok önemli bir özelliği ve bu teorinin kilit taşıdır. Bu kilit taşı kaldırıldığı an mevcut savaş, halk savaşının bir karikatürü olur. Özgürlük Dünyası'na göre kır-şehir arasında kurulan ilişki kır lehine mutlaklaştırılmış ve bu haliyle evrenselleştirilerek "tüm geri ülkeler için" öngörülmüş halk savaşı. Pek doğaldır ki, Hocacılarımıza göre de bu doğru olamazdı; ama yine de Mao'nun askeri açıdan kullandığı yöntemler dahiceydi!

Belirtmeliyiz ki, şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisi esas olarak şu üç olguya bağlıdır:

a- devrimle karşı-devrim arasındaki güç ilişkisi.

b- Karşı-devrim zincirinin en zayıf halkasının köylük bölgelerde oluşu.

c- Devrim cephesinin köylük bölgelerde daha güçlü olması.

Bu sayılan olgular, sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerin sosyo-ekonomik statüsünün varlaştırıcılığı özellikleridir. Burada hem bu tür ülkelerin feodal ilişkileri şu ya da bu oranda bağrında taşıyor oluşu, feodalizmin tasfiye edilememiş olarak (ama çözüme uğrayarak) varlığı ve hem de bu tür ülkelerin sömürge, yarı-sömürge karakteri, bu olguların varlık-koşulu olarak işlev görür. Çözüme uğramış ama tasfiye edilememiş haliyle feodal ilişkilerin varlığı da bu bağlamda yarı-feodalitenin mevcudiyeti yoğun ve yaygın köylü nüfusunu gereksir. Ve buralarda Yeni Demokratik Devrim acil bir gereksinim olarak orta yerde durur. Demokratik devrimin özünün toprak devrimi olması ile köylü nüfusunun devrimin temel güç olması şehirlerin kırlardan kuşatılması

stratejisiyle dolaysızca koşutluk içerir. Köylü nüfusunun çokluğu ve bu nüfusun, mevcut feodal sistemle-halk yığınları arasındaki baş çelişmei çözmede biricik yöntem demokratik devrimde ana savaşçı orduyu oluşturması devrimle karşı-devrim arasındaki güç ilişkisini kırda şehirlere nazaran daha fazla devrim lehine bir şekillenmeye yol açar. Bu durum besbelli ki şehirlerde tersi durumu öngörür Köylü nüfusunun tersine şehirdeki işçi nüfusunun azlığı ise şehirlerde kuvvet ilişkilerini devrimin aleyhine etkiler. Böylece köylük bölgelerdeki güç dengesi devrimin lehine, şehirlerde ise aleyhine bir durum yaratır.

işte bu somut durum şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisini genel siyasal çizginin bir ürünü olarak öne koyar. Bu ,in birinci yanı.

ikincisi ise, ülkenin emperyalizmin sömürge ya da yarısömürgesi olması da şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisini öngörür. Bilinir ki bir ülkenin bu özelliği, şehirlerdeki güç ilişkisini devrimin aleyhine etkiler. Ve yine bilinir ki, bir ülkenin feodal ya da yarı-feodal karakterine bakılmaksızın, böyle bir ülke emperyalizmin işgaline maruz kaldığında böyle bir ülkedeki ulusal devrim, esas olarak kırlardan şehirlere doğru gelişir; zira emperyalizm ilk önce büyük şehirleri, ana haberleşme hatlarını vb. kontrol altına alır. Fakat yine bilinir ki, kırlar şehirler kadar kolayca denetlenip kontrol altına alınamaz.

Dolayısıyla, yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisi sadece yarı-feodal karakterden değil, fakat aynı zamanda sömürge ve yarı-sömürge özellikten dolayıdır da.

Bu demektir ki, böyle bir strateji, köylü nüfusunun azalması ve feodalizmin önemli ölçüde çözülmesi durumunda bile genel geçerliliğini korur.

Sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde emperyalizme karşı ulusal, feodalizme karşı demokratik devrimin birleşmiş olması şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisini tamı tamına her iki özellik bakıından da vazgeçilemez yapar.

Bu demektir ki, şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisi genel siyasal çizginin bir ürünüdür; basit bir askeri yöntem sorunu değildir. Ve bu strateji, genel, temel ve başta gelen-

dir. Salt Çin'le sınırlandırılamaz. Çin devrim pratiğinde Mao'nun geliştirip, Marksist askeri alanın baş köşesine yerleştirdiği bu hat vazgeçilemez bir zorunluluktur. Yarı-sömürge, sömürge ülkelerin "olmazsa olmaz" gerçeğidir.

Öyleyse, kırşehir arasında yanlış bir "mutlaklaştırma" ilişkisinden değil, nesnel realiteye dayalı bir ilişkiden sözedilebilir. Bu ilişkide, bu ülkeler bazında güç dengesinin kırlarda devrim lehine, şehirlerde aleyhte bir durum gösterir. Bu, somut koşulların somut analizi, yarı-sömürge ülkelerin canlı, yaşayan gerçeğidir.

Şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisi, halk savaşı teorisinin temel bir sac ayağı olarak sömürge, yarı-sömürge ülkeler bakımından genel, temel ve evrensel önemdedir. Bu, böyle bir düşüncenin ya da teorinin bu ülkelere zorla yamanması değil, böyle bir genel teorinin bu ülke gerçeklerinden çıkarılmasıdır. Milyonların pratiğinde sınanmış, birkaç devrim deneyiminde doğruluğu tanıtlanmış, pratiğin görüş açısı olarak teorik düzeye erişmiştir Mao'nun bu ünlü tezi.

Üs bölgeleri meselesine gelince.

Özgürlük Dünyası, bir yandan gerçeklerin zorlamasıyla üs bölgeleri için "doğru bir özümleme" derken, öte yandan "mutlaklaştırma" ve "tek yanlılık" gibi eleştiriler yöneltmektedir.

Şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisinden ayrı ele alınamaz üs bölgeleri sorunu. Uzun süreli savaşla şehirlerin kırlardan kuşatılması çizgisi üs bölgeleri vasıtasıyla mümkündür. Bir yanda oldukça güçlü düşman, diğer tarafta zayıf ve güçsüz devrimci güçler. Zayıf ve güçsüz olanın adım adım küçükten büyüğe, basitten karmaşığa, aşağıdan yukarıya, güçsüzlükten güçlülüğe ve oradan tüm bir iktidara yönelmesi üs bölgelerini talep eder.

Çin gibi yarı-sömürge ülkelerde güçlü olan düşman pek tabiidir ki şehirleri ve kilit noktaları denetim altına alır. Emperyalist ağababaları toplumsal dayanağı içteki gericiler vasıtasıyla bu işi başarır. Bu tür ülkelerde Mao'nun üç büyük dağ olarak adlandırdığı emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmi yok etmede üs bölgeleri büyük önem taşır. zira, denetim altında olan ya da üçlü gerici ittifak gücü tarafından kontrol altında olan şehirlere oranla kırlar bu üçlünün denetiminden önemli ölçüde uzaktır. Bu durum ve daha önce sı-

raladığımız başka nedenler kırları temel alarak uzun süreli savaşa girişmeyi öngörür. Bunun için de, bu güçlü düşmanlar karşısında nihaî zaferi kazanmak için kırlarda uzun süreli savaşı öngörür. Bu uzun süreli savaşta gerilla savaşının merkezi bir rolü vardır. Halk Savaşı teorisinde, köylü gerilla savaşı merkezi görev olarak temel bir özelliktir. Nihaî zaferi adım adım gerçekleştirmek için üs bölgelerini temel alan uzun süreli savaş, yarı-sömürgelerde genel ve vazgeçilemez bir gerekliliktir.

Bu gereklilik yalnızca askeri çizginin zaferi açısından değil, aynı zamanda halk savaşı teorisinin siyasi özü açısından da böyledir. Bir yandan devrimci güçleri korumak, genişletmek, hareket noktası sağlamak ve yoğunlaşmak için üs bölgeleri gerekliliğini hissettirirken, öte yanda proletarya önderliğindeki devrimci güçlerin ittifakına dayanan demokratik halk iktidarının gelişip güçlenmesi ve yavaş yavaş yaşanan kendisi halini alması da, üs bölgelerinin siyasal yanını adamakıllı hissettirir. Kurulan her üs bölgesi, kurulan bir devrimci siyasal iktidardır da. İşte tam da kızıl siyasal iktidar terimi bu bağlamda somut ifadesini bulur.

Özgürlük Dünyası, sorunu bilince çıkarmadan üs bölgeleri için doğru bir çözümleme diyor. Bilince çıkarmadan diyor çünkü, bu, üs bölgelerinin uzun süreli savaş içindeki önemini, bu, üs bölgelerinin siyasal iktidar yapısını, bu, üs bölgelerinin proletarya önderliğindeki devrimci iktidar çekirdekleri olduğu gerçeğini, bu, üs bölgelerinin üç büyük dağı yenmede mutlak zorunluluğunu anlamak istemeden doğru bir çözümleme yargısında bulunmaktır. Zira, Özgürlük Dünyası, bu yargının hemen akabinde bu üs bölgelerinin "tek yanlılığa ve mutlaklaştırmalara yolaçabil"diğini söyleyerek, bu bölgelerin yarı-sömürgeler için genel, temel ve vazgeçilemez zorunluluğunu yadsıyor.

Dolayısıyla, Mao'nun a) şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisini, b) üs bölgeleri hattını sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerdeki genel geçerliliğini, fena halde dayatıcılığını yadsıyarak Mao'nun askeri açıdan dahice yönetiminden söz edilemez. Mao'nun askeri çizgide Marksist bilime yaptığı katkı tam da bu iki temel özelliği de içeren Halk Savaşı Teorisi stratejisi alanındadır. Bir bütün olarak halk savaşı çizgisine, bu çizginin siyasal özüne vakıf olamayanlar

bu çizginin temel özelliklerini belirleyen unsurların en kayda değerlerini yok sayarak Mao'daki askeri dehayı kavrama düzeyine ulaşamazlar. Zira, Halk Savaşı Teorisinin içi boşatılarak teoriye yapılacak bir övgü, ya da Hocacılarımızın yaptığı gibi askeri yönteme yapılacak dahice bir vurgu halk savaşı teorisinin özünü boşaltarak karartmaktır, bayağılaştırmaktır.

Şehirlerin kırlardan kuşatılması ile, üs bölgeleriyle, uzun süreli silahlı mücadele çizgisiyle ve her şeyden önce de, proletaryanın ideolojik, politik, örgütsel önderliğiyle bir bütünlük oluşturur Mao'nun halk savaşı teorisi. Ve de nihayet gerilla savaşımı merkezine koyarak, barışçıl mücadeleden yararlanma taktiği eşliğinde ama asla onu baştacı edinmeden, esas hale getirmeden, silahlı mücadeleyi, temel mücadele biçimi olarak en önemli kilit taşı sayar halk savaşı teorisi.

Hocacılarımızın halk savaşı teorisinin bu bütünlüklü mantığını, özelliklerini içine sindirmesi Hoca'nın şemsiyesi altında tam bir tezat olur.

Özetle, şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisi de, üs bölgeleri gerçeği de Çin gibi sömürge, yarı-sömürge ülkelerin ekonomik ve sosyal karekterinden, bu karakterin varlaştırdığı yeni demokratik devrim gerçeğinden kaynaklanır.

Yarı-sömürge yarı-feodal sistem zemininde şekillenen anti-feodal, anti-emperyalist çelişmeler bu tür ülkelerde Yeni Demokratik Devrim görevini temel görev alarak öne koyar. Bu devrimin hedefi ise, üç büyük dağı, emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmi yok etmektir. Bu hedefe ulaşmanın yolu ise Halk savaşıdır. Halk savaşı da uzun süreli ve zorlu bir seyirde gelişir. Zafer ilk önce kırlık bölgelerde elde edilir ve akabinde şehirlerde. Kırlık bölgeler temel alınarak sürdürülen bu mücadelede, devrimi geliştirip ilerletmenin bir aracı olarak, devrimci güçleri geliştirme, koruma ve pekiştirmenin bir aracı olarak üs bölgelerinin zorunluluğu kendiliğinden anlaşılır.

Ezilen dünyadaki yaşamın, pratiğin canlı gerçeği Mao'nun Halk Savaşı Teorisini günbegün tanıtlamaktan geri kalmıyor. Nedir ki, Hocacılarımız, yaşamın lehine durmaksızın tanıklığını sürdürdüğü bu teoriyi anlamamakta ve karikatürize etmede ayak diretmeleri onları tarihsel sürecin gerisine gömülü bırakmaktadır.

BİR KAÇ ŞEYE BİR KAÇ SÖZ

Birinci nokta: Kitle çizgisi

"Mao'ya göre parti, proletaryanın Marksizm'le silahlanmış bir öncü müfrezesi olarak gerekli değil"miş! Çünkü Mao'ya göre "önderlik ilkesi 'kitlelerden kitlelere'dir. Parti kitlelerden öğrendiklerini, en çok, sistemleştirerek kitlelere sunacaktır. Bu yaklaşım partiyi kitlelerin 'duydukları ve düşündüklerini kaydetmekle yetinir' hale sokmuş, onu, özellikle köylülüğün ve daha geniş anlamda burjuvazinin zaman zaman farklılaşmalar ve sapkınlıklar gösteren demokratik özlemlerinin basit bir yansıtıcısı kılmıştır."

Ve dahası: Mao'ya göre kitleler kendi kendilerini kurtarmalıymış!

Ey Marksizm, ey mantık, ey yüce bilgi!

Özgürlük Dünyası'nın "isabetli" (!) eleştirisi karşısında insan donakalıyor. Tüm bilgeliğin geldiği bu alandan bunca korku, onca uzaklaşma!.. Hoca'nın dergâhından ödünç alınmadır bunlar.

Proletaryanın öncü müfrezesinin kitle çizgisi izlemesi öncüyü gereksizleştirmek midir; yoksa Marksist bir partinin izlemesi gereken bir yöntem midir? Yoksa bu M-L yöntemle onlarla birlikte sağlam temele dayanmak mıdır?

Marksist-Leninist bir parti kitle çizgisi izleyerek, "kitlelerden kitlelere" şiarı eşliğinde halkın ezici çoğunluğuna dayanabilir; yalnızlaşmaktan, bürokratlaşmaktan, öznelcilikten kurtulabilir. Öncü, kitlelerden korkmadan onların içine girmelidir. Onlardan öğrenmesini bilmelidir. Onlardan öğrenmeden onlara öğretmek nesnel gerçeklerle bütünleşmez. önce kitlelere gidilecektir. Kim bu kitleler: işçiler, köylüler, aydınlar, sosyalist dönüşümün kabulüne yanaşan demokratik partilerin eyeleri vb. dir. Mao'nun yaptığı, önerdiği bu çoğunluğa gitmek, bu çoğunluğu dinlemek, fikirlerini almak, bu fikirleri üst kesimlerde yoğurmak, elemek, süzmek onları varsa yanlışlarından arındırarak, onları tekrar sınırlılık, eksiklik, darlıktan daha çok arınmış haliyle kitleleri seferber etmede kullanmaktır. Bu, kitlelerin sesine kulak vermektir. Bu, kitleleri koyun sürüsü görmemektir. Bu, parti her şeydir; her şeyin en iyisini o yapar mantığına isabetli bir tavır-

dır. Mümkündür ki, kitlelerin bir kısmı yanlış düşünebilir, hatta yapabilirler, ama bu, bizim onlardan uzaklaşmamız için bir neden midir ki?

Mao'nun sözleriyle "benzetmelerle konuşacak olursak, halk su gibidir, çeşitli kademelerdeki önderler ise suyun içinde durmak ve akıntıya karşı değil, akıntıya uygun olarak yüzmek zorunda olan yüzücüler gibi."

Mao'nun bu sözlerinden, kitle çizgisi yönteminden proletaryanın Marksizmle silahlanmış öncü müferezesinin gereksizliği sonucuna varılabilir mi?

Apaçıktır ki, varılamaz. Varılamaz ancak, Hoca dergâhına terstir Maocu bu mantık, bu kitle çizgisi. Öyleyse, Hocacılığı sürdürme adına bu doğru yönteme karşı çıkılmalıdır; ve hem de bu yöntemin partiyi gereksizleştirdiği iddia edilerek karşı çıkılmalıdır. Varılamaz, ancak, Hoca'nın tabularını bu yöntem yere serdiği için bu yönteme sert ve "kızıl" sözcüklerle karşı çıkılmalıdır.

Kitle çizgisi uygulamak, partinin kendisini kitlelerin duydukları, düşündüklerini kaydetmekle yetinmesi ya da kendisini salt bununla bütünüyle sınırlandırması değil, aksine onlarla bütünleşerek, onlardan da öğrenerek, onlardan sağladığı -ve başka türlü sağlayamayacağı- hammadeyi mamul maddeye çevirerek onlara önderlik etmesi ve dahası politikayı yönetmeyi bilmesidir.

Hoca ve şürekasının ve dolayısıyla Özgürlük Dünyası'nın kitlelerden kitlelere diye bir sorunu olmadığı için, onlar için her şey bürokratik tarzla üstte çözümlenmelidir. Parti her şeydir; kitleler ise hiçbir şey!

Unutulmasın ki, kitlelerden kitlelere çizgisi önderliğin izleyeceği yöntemlerden biridir. Yol gösterici, fikir üretici, yönlendirici elbetteki öncüdür. Ancak, öncü bu görevini yerine getirirken kendisini kitlelere kapalı tutamaz; onlardan soyutlayamaz. Kitlelerin nabzını elinde tutması önderliğin görevidir. Bu da kitle çizgisi yöntemi izlenerek yerine getirilebilir.

Parti içi iki çizgi mücadelesine makasçılıkla yanıt verenler, pek tabiidir ki, kitle çizgisi yöntemine hışımla saldırmaktan ve Marksizm'i bu bağlamda hançerlemekten geri kalmazlar, kalamazlar da.

Mao'yu dinleyerek bitirelim:

"Kitlelerin çoğunluğuna ve her şeyden önce temel kitlelerin çoğunluğuna, işçilere ve köylülere yürekten güvenmek: Bu bizim temel çıkış noktamızdır."

İkinci nokta: Marksizm'i Çinlileştirmek

Marksizm Çinlileştirilmemeliydi. Çünkü, bu, müritlerin Hoca'nın şablonlarını kullanmaları önünde engeldir. Mao'nun "komüntern'in ya da 'Marksizmin Çinlileştirilmesi' ihtiyacıyla çakışmaktadır" Özgürlük Dünyası'na göre. "Aynı durum,'Çin'in kendine özgü ülke oluşu'ndaki, yani Çin'de Sovyet Rusya'da geçerli olandan farklı yaklaşımların gerekliliğindeki ısrarında da karşımıza çıkmaktadır."

Bütün bunlar eleştiri adına yapılmaktadır.

Elbetteki Marksizm Çinlileştirilecekti. Böyle olmasaydı başarılı bir devrim yapılamazdı. Marksizm-Leninizmin genel, temel, evrensel geçerliliğe sahip teorisi Çin ulusal özellikleriyle bütünleşmiş ve böylece Marksizm Çin'de Çinlileşmişti. Eğer böyle olmasaydı, eğer evrensel olan iç olan özelliklerle, ulusal olan gelişme yolu ile bütünleştirilmeseydi, Çin olduğu gibi ya da Çin devrimi dolaysızca Rus devrimini ulusal özgülündeki süzgeçten geçirmeden kopya etseydi Çin'de devrim imkansızlaşacaktı. Eğer bu böyle olmasaydı somut koşulların somut tahlili nerede kalırdı. Mao'dan önceki ustalar geleceğin tencereleri için yemek reçeteleri hazırlamadılar ki. Lenin her ülke devriminin özel gelişme yolundan, ulusal olan özelliklerden söz ederken hata mı yapmıştı?

Marksizm Rusyalılaştırılmayacaktı; Çinlileştirilecekti. Türkiye'de de Marksizm Türkiyelileştirilecektir; halk savaşı da Türkiyelileştirilecektir. Bu iç çelişmeleri, iç özellikleri, devrimin ulusal parçalarda aldığı biçimi hesaba katmaktır. Farklı koşul ve ayrı çerçevede gelişen her devrim kendine özgü bir durum arz edecektir. Hocacılarımız bundan kaçınamaz.

Türkiyeli devrimciler Rus devrimini kopya edebilirler mi? Aynı şekilde Çin ya da Arnavutluk devrimini ve onun taktiklerini kopya edebilirler mi? Hayır! Ancak bunların "kendine özgü niteliklerinin nedenini, onları ortaya çıkaran koşulları ve sonuçları" çözümler, bununla koşutluk halinde

evrenseli özgüle uygularlar.

Somut koşulları hesaba katmayan bir devrim daha başında yenilgi almış demektir.

Özgürlük Dünyası'nın Hoca güzergâhında arabayı çamura sapladığı yer de burasıdır. Bu, onların dogmato-revizyonizmidir. Ancak dogmato-revizyonistler, özgülü hesaba katmadan salt genel sözlerle yetinirler. Başka bir ülkedeki devrimi dolaysızca bir kopyacılıkla, süslü-püslü bir bayağılıkla bir başka ülke devrimine uygulayanlar sık sık Marksizmden sözetseler de olsa olsa "en iyi" haliyle dogmatik-revizyonist olabilirler; Marksist asla.

Elbette Çin'in kendine özgü özellikleri olacaktır. Kendine özgü bir ülkenin bu özgünlükten kaynaklanan özgün politikaları, yöntemleri olacaktır. Rus devriminin kendine özgü özelliklerini Çin'de arayabilir miyiz? Tabii ki hayır. Devrimler için tek şablon olabilir mi ki?

Apaçıktır ki, Rus ve Çin devriminin kendine özgü özellikleri, değişik çerçevede gelişmesi, farklı koşulları ayrı ayrı, başka başka yaklaşımları öngörmüştür. Bunu Mao'nun eşsiz bir başarısı olarak adlandırmak ve bu yönü örnek almak elzemken, Hocacılarımızın tam da bu en diri alana saldırmaları ve hem de kelimelerle oynayarak, onlarla hokkabazlık ederek bu yana saldırmaları onları okur karşısında sefil hale sokmuştur sanıyoruz.

Marksizmin Çinlileştirilmesi, devrimin evrensel geçerliliğe sahip ilkelerinin Çin somutuna uygulanışıdır; Çin devriminin özel gelişme yoludur. Evrenselin, genelin özgülde aldığı durumdur; devrimin özel ulusal gelişme yoludur. Bu evrenselin reddi değil, evrenselin özgül içinde somutlanışıdır; özel olanda varlaşmasıdır.

Marksizm bir dogma değil, eylem klavuzudur. Eğer dogma olsaydı yalnızca evrenselle yetinirdik, tek bir teoriyle yetinirdik, şablonla yetinirdik ve öylesine gülünç duruma düşerdik ki, yüz yıl önce geçerli olanı bugüne uygulamaya kalkardık.

Bilinir ki Rusya'da emeğin köleleştirilmesine dayalı düzen toplu ayaklanma yoluyla altedildi. Çin'de ise, komprador burjuvazi ve toprak ağalarının feodal-faşist diktatörlüğü halk savaşı yoluyla parçalandı. Devrimin temel içeriği şiddettir. Bu Rusya'da toplu ayaklanma, Çin'de halk savaşı yo-

luyla yaşam buldu. Aynı şekilde Ekim devriminde Rusya'da burjuvaziyle uzlaşma yoluna gidilmedi; oysa Çin'de ulusal burjuvazi ile bir blok, bir ittifak, bir anlaşma yoluna gidildi. Çin Rusya olamazdı. Çin ve Rus devrimi aynı yolu, aynı çerçeveyi, aynı özgül ağırlığı paylaşamazdı. İkisine yönelim sağlayan ortak şeyler vardı; ama farklı şeyler de, ortak şeyler evrenseli, ayrılar özgülü belirler.

Marksizmdeki genelin özgülde aldığı biçimdir Marksizmin Çinlileştirilmesi.

Özgürlük Dünyası yazarımızın eleştirmeye değil, Mao'dan öğrenmeye gereksinimi var.

Üçüncü nokta: Çin devriminin şehirlerden kopması!

Hocacılarımıza göre "Çin devrimi şehirlerden hemen hemen bütünüyle koptu" ve "şehirlerdeki, proletarya içindeki devrimci çalışma pek de önemsenmez oldu." Ve ayrıca devrimci iktidar bölgeleri devrime üsler olarak hizmet ettiler ama "şehirlerdeki ve işçi sınıfı içindeki çalışmanın küçümsenmesinin kendiliğinden bir etkeni olarak da rol oynadılar."

Önce şu: Çin devrimini az-çok araştıran ve Mao'yu inceleyen herkes de bilir ki, Çin devrimi hemen hemen bütünüyle ne şehirlerden ne de işçi sınıfından koptu. Bunun altını çizelim. Fakat şu da bir gerçek ki, Çin devriminin özel gelişme yolu şunu da tanıtlamıştır ki, şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisi, üs bölgelerinin devrimdeki rolü ve çok daha anlaşılır bir ifadeyle kırların temel, şehirlerin tali çalışma alanı olarak şekillenişi devrimde şehirleri ikincil plana çekmiştir. İşçi sınıfı arasındaki çalışmayı da kırlara oranla ikincil dereceye sokmuştur. Bu Çin devriminin özel gelişme yoluydu. Bundan kaçınılamazdı. Kırlardan gelişen bir devrim elbetteki çalışma, örgütlenme ve seferberliğin esasını bu alana kaydırmak zorundadır. Özü toprak devrimi olan demokratik devrimin gereğiydi bu. Fakat nedir ki, bu nesnel gerçekler şehirlerden ve işçi sınıfından tümüyle kopmayı asla gündeme getirmedi. Böylesi bir iddia, Hocacılarımızın Mao köylü devrimcisidir biçimindeki safsatasının teorik kılıfı olarak ileri sürülmektedir. Mao'nun tüm bir yazını ve Çin devrim pratiği böyle bir iddianın aleyhine tanıklık ediyor.

Mao'nun onlarca, yüzlerce alıntısından bir tanesini buraya aktararak, Hocacılarımızın gerçeği yalana-dolana nasıl

kurban ettiklerini görelim. işte Mao'nun söyledikleri:

"Buna karşılık, silahlı mücadeleye ağırlık vermek, diğer mücadele biçimlerini terk etmek demek değildir; tam tersine, silahlı mücadele diğer mücadele biçimleriyle bir arada yürütülmezse başarıya ulaşamaz. Köylük bölgelerdeki üs bölgelerinde çalışmaya ağırlık vermek demek hâlâ düşmanın hakimiyeti altında olan şehirlerde ve diğer geniş köylük bölgelerdeki çalışmalarımızı terk etmek değildir; tam tersine şehirlerdeki ve diğer köylük bölgelerdeki çalışmalarımız olmazsa köylük bölgelerdeki üs bölgelerimiz tecrit edilmiş olur ve devrim yenilgiye uğrar. Ayrıca devrimin nihaî hedefi, şehirlerin, yani düşmanın esas üslerinin zaptedilmesidir ve bu hedefe şehirlerde yeterli bir çalışma yapmadan ulaşamayız.

... kanun, kararname ve toplumsal geleneklerin izin verdiği her türlü açık faaliyet biçiminden yararlanmalıdır; kuru gürültü ve ihtiyatsızlık hiçbir zaman başarıya götürmez" (abç)

Yeterince açık ve anlaşılır.

Öyleyse?

Özgürlük Dünyası'nın yazarları sözcüklerle hokkabazlık yapmaktan vazgeçmelidir. Zira, istediğini dilediği gibi yazmak siyaset yapmak demek değildir.

Dördüncü nokta: Ordunun karar vericiliği!

Önce Özgürlük Dünyası'nı dinliyoruz:

ÇKP'nin "en üst örgüt biçimi" olduğu da tartışmalıdır. Çin'de her zaman ordu karar verici konumda olmuş ve çoğu kez kitlelerin örgütlenmesi ve hatta parti hücrelerinin kurulmasında olduğu gibi partinin fonksiyonlarını da üstlenmiştir.

Çin'de ordunun her zaman karar verici durumda olması Özgürlük Dünyası'nın savsatasıdır. Onlar bu tür ipe-sapa gelmez didintilerle Çin Komünist Partisinin önderlik rolünü karartmayı ve sözüm ona bu rolün Çin'de orduya yüklendiği yalanını okura empoze etmeye uğraşıyorlar. Ne var ki, Çin gerçeği Özgürlük Dünyası'nın yalanla bezenmiş incisini döne döne mahkum etmektedir. Hocacılarımız bu savsatalarını tanıtlayamayacaklardır. Onları bunu yapmaya çağırıyoruz.

ÇKP, proletaryanın en üst örgüt biçimidir; öncü ve örgütlü müfrezedir. Kararları ordu değil, parti verir. Ancak, bilinir ki, askeri alanda orduyu ilgilendiren konularda karar sahibi elbetteki ordudur.

Fakat Hocacılarımızın asıl içine sindiremediği şey, ordunun çok haklı ve doğru olarak bazı koşullarda nesnel olarak partinin de görevini yerine getirmesi politik anlayışıdır. Bu nasıl olmaktadır? Partinin henüz girmediği bir alana ordunun ya da gerillanın girmesi gibi bazı özel durumlarda ÇKP önderliğindeki silahlı güçler yani ordu vb. parti hücrelerinin oluşmasında göreli olarak dolaysızca görev üstlenir. Bu da parti örgütünün henüz girmediği alana ordunun daha önce girmesinden kaynaklanan bir özelliktir; parti hücresinin oluşmasıyla görev partiye devredilir. Evet, hepsi bu.

Bu, Halk Savaşı Teorisinin özüne ters değildir. Halk savaşını veren ordu birlikleri ve gerilla yalnızca savaşmaz ve yalnızca tüketmez. Böyle bir güzergâh devrimci bir ordunun güzergâhı olamaz. Kitle ve parti çalışmasına da katılır ordu. Halkı örgütleme, eğitme, bilgilendirme ve seferber etmede ordunun da görevleri vardır. Ancak tüm bu görevler, partinin önderliği altında gerçekleşir.

Halk savaşının, uzun süreliliğini, üs bölgeleri gerçeğini kavrayamayan Özgürlük Dünyası'nın ordunun bu fonksiyonunu kavraması da beklenemezdi.

Beşinci nokta: "Maoculuk etkileri ve nedenleri" başlığı altında söylenenler

Bu başlık altında Hocacılarımız Maoculuğun kendileri üzerindeki etkileri ve bunların nedenini irdeliyorlar. Pek doğaldır ki, bir dönem büyük Marksist-Leninist dedikleri, yolundan asla dönmeyeceğiz dedikleri Mao'yu daha sonra, Mao'nun ölümüyle birlikte Hoca'nın tornistanı eşliğinde Hocacılarımız da bir çırpıda inkâr etmeliydiler. Bunun için de teorik kılıfa gereksinim vardı. İnandırıcı olmak için zorlamalarla da olsa inkarcılığın teorik-ideolojik, teorik-siyasal çerçevesi çizilmeliydi. işte bu başlık altında Özgürlük Dünyası bu işe soyunmuş ve ruhunu kurtarmış.

Özet olarak, Mao'nun üç dünya teorisini 1960 sonrası formüle etmesinden sonra gerçeği görüp kendilerine geldiklerini ve ne var ki, 1960 öncesi bu gerçeği göremediklerini vurgulayarak Maoculuğun etkilerini ve nedenlerini açıklı-

yorlar.

Onlara göre Mao, üç dünya teorisini formüle ettikten sonra açık-seçik anti-Marksist fikirler ileri sürmüş ve bu doğrultuda pratikler sergilemiştir. Fakat ne gariptir ki Mao, daha öncede anti-Marksist fikirler ve pratiklere sahipmiş fakat bunlar devrimci demokrat fikir ve pratiklerle içiçeymiş ve Mao bu anti-Marksist fikirlerin bir harmanlanışıydı. Ve Hocacılarımızda kapsamlı bir inceleme yapmadıkları için Mao'yu büyük bir Marksist olarak görmüşler.

İkincisi, Mao, Mark, Engels, Lenin ve Stalin'in eserlerine tırnak içinde sahip çıkarak ve başında Stalin'in bulunduğu Sovyetler Birliği'ni tırnak içinde savunarak yola koyulmuştu. Ve dahası, Mao, devasa bir devrimci eylem içinden çıkıp gelmiş ve Çin devriminin önderiydi. Bu durum da Hocacılarımızın doğruya ulaşmaları önünde bir nedenmiş!..

Üçüncüsü, Mao, anti-Marksist fikirlerini açığa vurmamaya hep büyük özen gösteriyormuş! Ve dahası, Mao'nun biçok fikirlerini Hocacılarımız çok sonradan öğrenebilmişler; ve bu da Hocacılarımızın meseleleri karanlık bir ışık altında incelemesinin nedeni olmuşmuş!..

Dördüncüsü, Sovyetler Birliği'nin geri dönüş yolunu örmesiyle birlikte, Mao, modern-revizyonizmle mücadele görüntüsü altında anti-Marksist görüşlerini bu mücadele sürecinde bir süre daha gizlemeyi başarmışmış!.. Gariptir ki, Hocacılarımıza göre Mao, Sovyetler Birliği'ndeki modern-revizyonizme karşı devrimci konumu temsil ediyormuş ama, devrimi savunuyormuş ama, yine de bu savunu bir yanıyla da Çin'in ulusal ihtiyaçlarını gözetiyormuş ve gözetme, içinde anti-Marksist fikirleri barındırıyormuş!..

Beşinçi, Asya, Afrika ve Latin amerika'da gelişen ve birçok alana yayılan Ulusal kurtuluş savaşlarının köylü karakterli oluşu Rus devrimini değil, Çin devrimini çağrıştırıyormuş ve bu durumda Mao'nun görüşlerinin anti-Marksist karakterlerin açığa vurmada önemli bir engelmiş!..

Altıncısı, Türkiye gibi bir ülkede Özgürlük Dünyası'nın komünistleri, komünist bir mirastan yoksun durumdaymış; ve tam da Sovyetler Birliği'ndeki modern-revizyonizm koşullarındaki saflaşmada bizim genç, yeni ve mirassız hocacılarımız gözü kapalı Mao'ya takılmışlar! Garip! Hoca dururken!..

Ve netice itibarıyla, Hocacılarımız, gelinen aşamada kendi üzerlerindeki Mao'culuğun etkilerini temizlemenin verdiği güven!, huzur! ve ruh rahatlığıyla Marksizm-Leninizm güzergâhına Hoca'nın fikirleri şemsiyesi altında nihayet kavuşabilmişler.

Böylece?

Açıkladılar ve ruhlarını kurtardılar!

Anlaşılan, özgürlük Dünyası, dolaşan yumağı çözmek için bir hayli zaman yitirmişse de sonunda Mao'nun reddi gerçeğine ulaşmış bulunuyor. Herkes te bilir ki Özgürlük Dünyası'nın soy ağacı, 1970'in sonlarında Mao'yu bir anda inkâra yönelen H.K vb. oluşumda vücut bulur. Bugün söylenenler, o günlerde söylenenlerin yeni ambalaj ve yeni söylemle tekrarıdır. Bu yeni söylem, basit ve bayağı da olsa, ispatsız ve gerekçesiz de olsa, gerçeklerin rastgele seçilerek göz göre göre yadsınması da olsa, teorik bazda sindirilmemiş de olsa, keyfi olarak iç bütünlüklerinden soyutlanmış da olsa, Mao'nun ve onun dünya ölçeğinde proletarya ve ezilen halkları nezdinde yankı bulan öğretisinin, gelişmenin ve sınıf mücadelesinin yeni koşullarında acil bir gereksinim olarak kazandığı muazzam öneme duyulan korkunun ifadelenişidir.

Özgürlük Dünyası'nın Marksizm ve mantığı hançerleyen basit ve bayağı makalesinde, işi, eleştirinin ötesinde sözcük kökenine ilişkin hokkabazlık noktasına dek vardırması, mantık atlamalarıyla çoğu kez siyasal güldürü mü, siyasal trajedi mi? sergilediği belli olmayan sefil kaçamaklara başvurması dev bir heykel boyutuna ulaşan Mao'nun isabetli teorisi karşısında duyduğu sonsuz korkudandır.

Ama;

"Sonsuz bir korkudansa korkunç bir son daha iyidir!"

İlkin ve her şeyden önce belirtmeliyiz ki, üç dünya teorisine Mao'nun uzaklığı, yerin göğe uzaklığı kadardır. Mao'nun eserinde bu karşı-devrimci teorinin izine rastlamak mümkün değil. Nedir ki, Hocacılarımız, bu teoriyi Mao'ya mal ederek Mao'yu reddin çıkış noktası olarak kullanmışlardır bunu. Bu yolla inandırıcılıklarını tanıtlamayı denemişlerdir.

Nafile!

Apaçıktır ki, Hoca şürekâsının Mao'ya kara çalması

Hoca'nın Mao'ya saldırmasıyla başlar. Ve bu tarih, herkesçe bilindiği gibi 1978'lerdeki Hoca'nın "ünlü" açıklamalarına dayanır. Hoca, Mao'nun ölümüne dek Mao'yu hep övdü, ona ve Kültür Devrimine övgüler yağdırdı; Mao'ya büyük Marksist-Leninist dedi; ölümünden hemen sonra ise, tıpkı Kruşçev'in Stalin'e ölümünden önce övgüler sonra ise sözgüler yağdırması gibi, sövgüler yağdırdı. Ve Hoca bu işi hiçbir gerekçeye dayandırmadan, özeleştiri bile yapma gereği duymadan yaptı. Ben dedim doğrudur mantığı eşliğinde Mao'ya ölümüne dek saldırmaktan asla geri durmadı. Dolayısıyla, ne inandırıcı olabildi ve ne de UKH içerisinde Mao'nun etkinliğini kırabildi. Etki kurabildiği tek alan sınırlı müritleriydi. işte Özgürlük Dünyası'da bu sınırlı müretlere dahildi.

Bu demektir ki, Özgürlük Dünyası'nın bu tavrı, ne ciddiye alınabilir ve ne de bilimsel bir eleştiri konusu olabilir. Geçmişte Mao'yu sözde bir biçimde lafla savunanlar, bugün, lafla altetmeye çalışmaktadırlar.

"Savunu" döneminin lafazanlığı, red döneminin lafazanlığıyla altedilmiştir. Besbelli ki, bu, kişinin kendi gölgeleriyle savaşması demektir.

Burada Mao'nun Marksistliğini tartışacak değiliz. Bu, Mao'ya hakaret olur. Burada, Mao'nun teori ve pratiğinin Marksistliğini konu edinecek değiliz; buna kargalar güler. Burada, Mao'nun Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in eserine bağlılığını ve dönemin Stalin'in başında bulunduğu Sovyetler Birliği'ni savunusunu tanıtlayacak değiliz; bu, koca bir pratiğe saygısızlık olur. Burada, Mao'nun, başını Sovyetler Birliği'nin çektiği modern-revizyonizme karşı göğüs göğüse çarşıparak yarattığı UKH düzlemini salt Hocacılarımızın hatırı için yeniden analize tabi tutacak değiliz; bu, milyonların pratiğinde denenmiş dolaysızca pratiğin ürünü olarak süzülüp şekillenen olguları hançerlemek demek olur.

Ve bitirirken Marks'ın, Kapital'in Birinci Cildinin Almanca Birinci Baskısına Önsüz'ün son cümlesini aktararak noktayı koyalım:

"Sen yolunda yürü ve bırak ne derlerse desinler!"

SONSÖZ YERİNE: MLM BİLİMİ DÜNYAYI DEĞİŞTİRMEDE ANAHTARDIR

Bu başlıkta söyleneni kavramak ve uygulamak önemlidir.

Dünyayı değiştirme zincirinde beş önemli halka var: Marks, Engels, Lenin, Stalin, Mao. Proletaryanın büyük öğretmenleridir bunlar. Mao, beşinci halkaydı. Kendisinden önceki Marksizmin kurucu ve sürdürücülerinden devraldığı miras üzerinde ve bu mirasa dayanarak Marksizmin cephaneliğini geliştirmişti. Evet, Marksizm, Marks ve Engels, Lenin, Stalin'le gelişmiş, ilerlemiş ve devrimci dönüşümün temel anahtarı haline gelimişti ama, bununla yetinilemezdi. Yaşamın yaratıcı devrimci eylemi durmaksızın gelişiyordu. Sınıf mücadelesinin ve gelişmenin yeni koşulları yeni ve özgün olanla yeni ve canlı gerçekle yüzyüze bırakıyordu mücadeleyi omuzlayanları.

İşte Maoizm bilimi, Mao'nun kendisinden önceki dört öğretmenden devraldığı Marksist eseri, sınıf mücadelesinin bu yeni koşullarında açıklamanın adıdır. Gelişmenin yeni koşullarının açıklanışının ifadelenişidir. Maoizm'e dayanmadan devrimi kavrama ve dünyayı değiştirme işine girişmek boş bir çaba olmaktan öteye gidemez. Ve bir bütün olarak ele alındığında MLM, emperyalizm ve dünya gericiliğini altetmede ve ülke özgülümüzde komprador patron-ağa devletini yerle bir etmede şaşmaz bir pusuladır. Yalnızca Marks, Engels, Lenin ve Stalin halkasıyla sınırlandırılarak siyasal süreç zinciri, günümüz gerçeğini ve özellikle de sosyalizmin doğasını ve de en önemlisi proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürme teorisini kısırlaştırır; dar, eksik ve sınırlı bırakır. Bu darlık görevi yüklenir. Nitekim yaşam da bu güzergâhı tanıtlamaktan ve Mao'nun teorisinin muazzam dayatıcılığını ortaya koymaktan geri kalmıyor.

Maoizm'in başta gelen temel öğesi her şeyden önce ve esas olarak DEVRİMİ KAVRAMA TEORİSİDİR. Emeğin köleleştirilmesine dayalı kıyıcı düzenleri yok etmede devrimi kavramak yetmez; kavrayışı bu süreçle sınırlandırmak değildir aslolan. Esas mesele, proletarya iktidarı altında devrimi kavramaktır. Tarihsel bir geçiş toplumu olarak sosyalizmin tüm bir dönemi boyunca devrimde yol almak: İşte temel

olan budur. Mao'nun bütünlüklü öğretisi içinde proletarya diktatörlüğü altında devrimi devam ettirme teorisi Maoizm'nin en parlayan yanıdır. Sovyetler Birliği ve Doğu-Avrupa'daki modern-revizyonist iktidarların dolaysızca çıplak kapitalizmde demirlemesiyle ve dosdoğruca uluslararası kapitalist dünya pazarlarıyla tamıtamına bütünleşmesiyle birlikte, özellikle bugün Mao'nun bu teorisi fena halde gereksinimdir. Zira, bu teoride, sosyalizm altında devrimi kavramanın anahtarı veriliyor.

Mao, bu özgün teorisiyle, geleneksel teoriyle tam bir hesaplaşma içinde şu önemli çözümlemede bulunur: sosyalist toplum çatışmasız, çelişmesiz, sınıf karşıtlığından bağışık değildir. Tam tersine bu toplum çelişmelerle dopdolur. Böylesi bir toplumda değil sınıf mücadelesinin sona ermesi, bu mücadele yeni biçimiyle yeni zeminde ve özellikle de partinin içinde amansızca devam eder. Tüm ulusal ekonomiye sosyalist sektörün egemenliği döneminde de bu böyledir. Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kamu mülkiyetine dönüşmesinden sonraki bu dönemde de devrimi sürdürmek aslolandır.

İktisadi alandaki devrim, tek başına yeterli değildir; ideolojik ve siyasal cephelerde de esaslı bir sosyalist devrim gereklidir.

Bu demektir ki, temelli bir sosyalist devrim üç cepheyi birden kapsamalıdır: İktisat-siyaset ve ideoloji.

Mao, sosyalizm koşullarında iki sınıf, iki yol, iki çizgi arasındaki mücadeleye özellikle dikkati çekti. Sosyalizmde de kimin kazanacağı sorunu henüz belli değildi. Kim üstte kalacak: Marksizm mi, revizyonizm mi? Kim kazanacak: proletarya mı, burjuvazi mi? Hangi yol galip gelecek: sosyalist yol mu, kapitalist yol mu? Bu sorular, sosyalizm döneminin tümünde canlılığını hep koruyacaktı. Bu demektir ki, proletarya diktatörlüğü koşullarında kimin muzaffer olacağı, kimin kazanacağı, kimin galip geleceği vs. vs. sorunu henüz gerçekten KARARA BAĞLANMAMIŞTIR. Bunun karara bağlanabilmesi içinde daha uzun, çok uzun bir zaman gereklidir.

Ve mücadelenin ateş hattı komünist partisinin içidir. Marksizmle revizyonizm arasındaki iki çizgi mücadelesi en etkili, en zorlu bir biçimde bu alanda verilecektir. Kapitalist

yolun yolcuları bu alanda çok sert direniş örnekleri sergilerler. Bunlar parti ve iktidarın çeşitli alanlarında varlaşan iktidardaki mevki sahipleridir. Sınıf mücadelesinin en sıcak bölgesi Komünist Partisinin göbeğidir. Büyük Poleter Kültür Devrimi de bu mücadelenin en tepe noktasıdır; en doruğudur. Mao, yalnızca proletarya diktatörlüğü altında devrimi devam ettirmenin anahtarını teorik bazda vermekle yetinmedi; ama aynı zamanda bu devam ettirişin heybetli pratiğini de bizlere sundu. Evet, bu pratik, Çin'deki geri dönüşü engelleyemedi; ama, ama biz ardıllarına Mao'nun bıraktığı bu işin teorik ve pratik mirası proletarya iktidarı altında devrimi sürdürme mücadelesinde referans noktası olmaya devam ediyor. Devrim tek hamleden ibaret değildir; ısrarla tekrarlanan mücadeleyle ancak zafer kazanılabilir. Doğru teorinin, ilk pratik hamlesiyle hemen yaşamın canlı gerçeği haline gelmesi beklenmemelidir. Israrla, inatla, sebatla döne döne tekrarlanan bir mücadeleyle ancak zafer kazanılabilir.

Dünyayı değiştirme, devrimi kavrama ve gerilla savaşını sürdürme pratiğine giren herkes MLM biliminin aciliyetini bilmek zorundadır. Ancak bu teoriyle, bu teorik-ideolojik hatla "sökecek şafağı" yakalayabiliriz. Gerisi beyhude bir çırpınıştır.

Allanıp-pullanıp yeni ambalajıyla sunulan klasik kapitalizm, proletarya ve komşularının gereksinimi değildir. İktisadi bazdaki üretim anarşisiyle koşutluk halindeki serbest piyasa ekonomisiyle, politik bazdaki ilhakçı ve yağmacı saldırganlığıyla, ekolojik bazdaki çevre kirliliğiyle, toplumsal zemindeki bireyci, çıkarcı, köşe dönücü yüzüyle ve de en önemlisi insan kirliliği ve zihinleri çölleştiren özellikleriyle kapitalist-emperyalizm insanlığın gereksinimlerini ifade edemez.

Zevkin rezilleştiği, para ve kanın biribirine karıştığı, yığınların "aşağılık duygularının" pohpohlandığı yerde siyasal havayı ciğerlerine çeker özel mülkiyete dayalı düzen. Ve bu düzen, istenildiği kadar cilalansın insanlığa ve onun çıkarlarına karşıdır.

Sömürüsüz ve baskısız, çıkar hesaplarından uzak, yoksulu zengine ezdirme düşünce ve pratiğinden bağışık altın çağ ise insanlığın geleceğidir. Bu çağın eşiği sosyalizm ise proletarya ve bağlaşıklarının gereksinimidir, çıkarınadır. Bunu

yakalamanın anahtarı ise Marksizm-Leninizm-Maoizm'dir.

Yorumlamak değil, saldırmak;

Seyretmek değil, pratiğe atılmak;

Eleştirinin silahında değil, silahların eleştirisinde ısrarlı mı olmak istiyorsunuz?

İşte yol: Marksizm-Leninizm-Maoizm Güzergâhı!

Çelişme konusunda öğretisiyle Maocu güzergâh.

Özet olarak Özgürlük Dünyası'nın söyledikleri şunlar: Mao, uzlaşmaz karşıtlığın, uzlaşabilir hale getirilebileceğini savunarak idealizme düşmüştür. Çelişmenin çözümünü bir niteliğin yerine bir başka niteliğin alması olarak ele almamış; çelişmenin kutuplarının yer değiştirmesi olarak görmüştür. Böylece Mao, karşıtların birliğini, birarada bulunmasını mutlaklaştırmıştır. Ayrıca o, bu anlayışın eşliğinde sosyalist toplumda burjuvazinin sınıf olarak varlığını sürdürdüğünü yani ortadan kalkmayacağını öne sürmüştür. Hocacılarımıza göre Mao, süreçler ve onları niteleyen çelişmelerin biribirleriyle ilişkileri sorununda yanlışa düşmüştür. Temel çelişmenin çözümünü baş çelişmeye bağlamıştır. Ve Mao, hatalı bir baş çelişme anlayışı inşa etmiştir.

Evet, Hocacılarımızın iddia ve eleştirileriydi bunlar*!

"Pire ısırığının insanı öldürebileceğine kim inanır" ki?..

Mao'nun, Marksist-felsefi yazını, milyonların onmilyonların doğrudan pratiği içinde nitel bir adım ileriye götürdüğü bir alanda, salt Hoca'nın koltuk değneklerini elden bırakmamak için felsefi-revizyonizmde direnmek ve bu güzergahı kullanarak Mao'ya sözümona "eleştiri"de bulunmak, eleştiriyi bayağılaştırarak felsefi güldürü sergilemek olur.

Okurla birlikte hep beraber bu güldürüyü izlemekten başka seçeneğimiz yok.

Öyleyse?

Alna yazılanlar yerine gelsin!

İlkin uzlaşmaz karşıtlığın uzlaşabilir hale getirilebileceği sorununu felsefe cephesinde tartışalım. Belirtelim ki, bu sorunun siyasal yönüne önceki bölümlerimizde değinmiştik.

Önce Mao'yu dinleyelim: Bizimle düşman arasındaki çe-

lişmeler, uzlaşmaz çelişmelerdir. Halkın saflarında, emekçi halk içindeki çelişmeler, uzlaşabilir çelişmelerdir; öte yandan sömürülen sınıflarla sömüren sınıflar arasındaki çelişmelerin ise hem uzlaşmaz hem de uzlaşabilir bir yönü vardır.

Devamla söyledikleri şunlar: "Milli burjuvaziyle işçi sınıfı arasındaki çelişme sömürenle sömürülen arasındaki bir çelişmedir ve niteliği gereği uzlaşmaz bir çelişmedir. Ama Çin'in somut koşullarında, iki sınıf arasındaki bu uzlaşmaz çelişme, doğru bir biçimde ele alınırsa, uzlaşmaz olmayan bir çelişmeye dönüştürülebilir ve barışçı yöntemlerle çözülebilir." (94) (abç)

Şimdi de Özgürlük Dünyası'na kulak verelim: "O, iradeyle uzlaşmaz karşıtlığın "uzlaşabilir" hale getirilebileceğini savunmakta, örneğin Çin'de doğru ele alınırsa burjuvazi ile proletarya arasındaki uzlaşmaz çelişmenin "uzlaşabilir çelişme" ye dönüştürülebileceği düşüncesiyle bir yandan idealizme, diğer yandan da çelişmeye yaklaşımda yanlışa düşmektedir." (95)

Genel ilkelerin sunuluşu açısından uzlaşmaz karşıtlık doğasındaki çelişme, belli koşullar altında uzlaşabilir çelişmeye dönüştürülebilir. Zıtların birliğinin ikiliğidir bu. Şeylerin ikili tabiatı, genel olmayan, yaygın olmayan, esas olmayan, tipik olmayan bu durumları varlaştırabilir; bu tür varlaşmalara toplum bilim tanık olmaktan geri kalmamıştır.

Eğer şey'ler karşıtıyla birlikte bir bütünlük oluşturuyorlarsa; bu demektir ki, şeyler, zıtların birliğinin ikiliği gereği iki yönü içiçe barındırır. Çelişme de öyle. Niteliği gereği uzlaşmaz olan çelişme aynı zamanda uzlaşabilir bir yanı da içinde barındırır. Şeyler, nesneler, fenomenler vb. vb. hiçbir zaman yüzde yüz, mutlak ve kesin bir biçimde şu ya da bu olamaz. Daima zıttını da, bu şey de kendi erksizliğini göreni de, kendini yerinde duymayanı da içinde barındırır. Hareket, gelişme, ilerleme dediğimiz şey de bu sayede değil midir ki? Çelişme denen şey, karşıt yönlerin hareketidir. Tez, antitez'le,; durum karşıtlıkla; bir yön diğer yönle kendini eyerler.

Bu felsefi-Marksizmdir.

Çin devrim sürecinde Mao tarafından geliştirilen de

budur. Lenin'in yargılarının Mao'ca ilerletilmesidir bu.

Bu demektir ki, eğer şeyler iki yönü içiçe barındırıyorsa şey'e niteliğini veren yan değil, ama tali planda, arka cephede kendini yerinde duymayan yanda belli koşullar altında öne çıkabilir ve göreli de olsa sürecin özgün aşamasında etkili olabilir.

Bilinir ki, "Tarih çok kere sıçramalarla ve zikzaklarla ilerleme kaydeder" (96) ama bundan tarihin hiç mi hiç derecelilikle ilerleme kaydetmediği sanısına varılabilir mi?

İngiltere'nin özgün koşulları dolayısıyla Marx, "işçilerin burjuvaziyi 'satın almaları' anlamında, sosyalizmi 'barışçı' bir zaferle kazanmaları olasılığından sözederken idealizme mi düşüyordu?

Aynı şekilde Lenin, şubat sonrası üç aylık bir dönem için devrimin barışçı yolla elde edilebileceğini söylerken hata mı ediyordu?

Marks da, Lenin de burjuvazinin zor yoluyla devrilmesinin başta gelen, esas olan şey olduğunu unutmamışlardı; ama koşullar onları bu yöntemleri öne çıkarmaya (göreli de olsa) sevk etmişti.

Hepsi bu!

Çin'de Mao'nun öngördüğü de buydu.

Ve Mao, devrim süreci içinde ortaya çıkan durum eşliğinde Marksist-felsefi yazını daha kapsamlı geliştirecek berrak çözümlemelere girişmişti. Bunlardan biri de belli koşullar altında uzlaşmaz karakterli bir çelişmenin (Çin'de ulusal burjuvazi bazında) uzlaşabilir hale dönüştürülebileceğiydi. Bu, felsefe cephesinde bir adım daha ileri gitmekti.

Ayrıca belirtelim ki, Mao iradi-subjektivizmle bu sorunu çözmüyordu. Yani uzlaşmaz nitelikli çelişmeyi iradeyle uzlaşabilir hale getirmeyi düşünmüyordu. Özgürlük Dünyası'nın aksine nesnel koşullar eşliğinde bu işin gerçekleşebileceğini öngörüyordu. Eğer bu koşullar yoksa iradî müdahale çare olamaz. Nesnel koşullar uygun mu? Evet. Öyleyse; doğru yöntemle uzlaşabilir hale getirilebilir.

Aslolan nesnel koşullardır.

Ne diyordu Mao: Çin'in somut koşullarında.

Bu demektir ki, uzlaşmaz çelişme iradeci-subjektivizm değil, nesnel realite eşliğinde uzlaşabilir çelişme haline dönüştürülebiliyor. Gerisi, Özgürlük Dünyası'nın hayâli fato-

rudur.

Sonra, Mao, dönüşür, dönüştürülür demiyor. Buna dikkat edilsin. "Dönüştürülebilir" diyor. Bunlar farklı şeylerdir. Dönüştürülebilir sözcüğü bir dileği ifade eden; dönüştürülür sözcüğü ise, bir dilek değil, bir kesinlik ifade eder. Çünkü bizim bu dönüşümü istememiz yetmiyor, burjuvazi de bu dönüşümü kabul etmelidir ki, dilek gerçek olabilsin.

"Sahi, mağarası ile mağara adamı, kilden kulübesiyle Avusturyalı, ya da kendi ocağıyla Hintli, hiçbir şekilde bir Haziran Ayaklanmasını ya da bir Paris Komününü gerçekleştirebilir miydi?" (97)

Asla!

Peki, halâ, Mao'nun yazdıklarını anlama yeteneği gösteremeyenler Mao'nun felsefi yazınını yorumlama işine koyulabilirler mi?

Nafile!

Ne de güzel demiş Feurbach:

"Zekice yazmak, okurun da zeka sahibi olduğunu varsaymaya herşeyi söylememeye bir önermeyi geçerli kılan ve düşünülebilir yapan bağlantıları, koşulları ve sınırlamaları okurun kendi kendisine söylemesine bırakmaya dayanır." (98)

Burada temel mesele kullanılan yöntemdir. Uzlaşmaz çelişmenin uzlaşabilir yönü de olduğu için bazı durumlarda barışçı yöntemle bu uzlaşabilir yön öne çıkarılabilir. Proletarya iktidarı koşullarında bu çok daha mümkün hale gelir. Tıpkı aynî vergi koşullarındaki Rusya ve devrim sonrası Çin'de burjuvazi ve zengin köylülüğe uygulanan politikalarda olduğu gibi.

Stalin, Dilbiliminde Marksizm Üzerine'de bakın neler diyor:

"Patlamalara karşı tutkuları olan yoldaşlar için genel olarak şunu anımsatmak gerekir ki, eski bir nitelikten yeni bir niteliğe patlama yoluyla geçişi öngören yasa, yalnızca dilin gelişmesinin tarihine uygulanamayacak durumda değildir: aynı zamanda, bu yasa, temeli ya da üstyapıyı ilgilendiren başka toplumsal olgular içinde her zaman uygulanabilecek durumda değildir. Bu, düşman sınıflara bölünmüş bir toplum için zorunludur. Ancak düşman sınıfları kapsamayan bir toplum için hiç de zorunlu değildir. Sekiz-on yıllık bir

süre içinde, ülkemizin tarımından, burjuva düzeninden, bireysel köylü işletmeciliği düzeninden, sosyalist kolhoz düzenine geçişi başardık. Bu, köyde eski burjuva iktisadi düzeni tasfiye edip, yeni, sosyalist bir düzen yaratan bir devrim olmuştur. Oysa, bu köklü dönüşüm, patlama yoluyla yapılmadı, yani var olan iktidarın devrilmesi ile ve yeni bir iktidarın yaratılması ile değil, eski kırsal burjuva düzenden yeni bir düzene tedrici geçişle yapılmıştır. Bu devrim bu şekilde yapılabildi, çünkü bu, yukarıdan yapılan bir devrimdi, çünkü bu köklü dönüşüm, varolan iktidarın girişimi üzerinde ve köylülüğün esas yığınının desteği ile başarıldı." (99) (abç)

Acaba Stalin burada idealizme mi düştü?

Mao'ya, uzlaşmaz çelişme belli koşullar altında uzlaşabilir dediği için idealizm suçlaması getirenler, Stalin'de bir nitelikten diğer bir niteliğe geçişte patlamayı belli koşullarda öngörmediği için aynı suçlamayı getirmede hiçbir sakınca görmüyor olsalar gerek.

Ne var ki, diyalektik materyalizmin manyetik alanından uzaklaşarak felsefi-revizyonizmin kıskacına hapsolan Özgürlük Dünyası'dır; metafizik bastona yaslanan da.

"Bu hikayede senin sözün ediliyor" (100)

Özet olarak, uzlaşmaz çelişmenin çözümünde esas olarak zor kullanılmasına karşın, bazı koşullarda barışçı yöntemler de kullanılabilir. İktidar proletarya ve komşularının elinde ise bu eskisinden daha mümkün ve olasıdır. Mesele kullanılan yöntemdir; çelişmenin çözümünde kullanılan yöntemdir. Soruyu tersine çevirerek çözümlersek ters yönde bir sonuca ulaşırız. Şöyle: uzlaşabilir çelişmeler olağan koşullarda barışçı yöntemle çözülmesine karşın, pek sık rastlanmasa da yaygın bir durum olmasa da, esas olmasa da bazı özgün hallerde bu uzlaşabilir çelişmeler uzlaşmaz karşıtlık haline dönüşebilir ve zoru öngörebilir.

Stalin'in verdiği örnekte de aynı durum sözkonusu.

Eski nitelik yeni niteliğe geçerken, şey'ler bir başka'ya ulaşırken hep patlamalarla süreç işler. Oysa Stalin'in verdiği örneklerde de görüleceği gibi, patlamasız da eski bir nitelik yeni bir niteliğe varabilir. Proleterya önderliğindeki ezilenlerin iktidarı koşullarında bu daha çok mümkün hale gelir. Patlama burada mutlak biçimde zorunlu değildir.

Evet, hepsi bu!

Ve biz Hocacılarımızı felsefi güldürüleriyle başbaşa bırakarak işin bir diğer cephesine geçelim.

Sözü Özgürlük Dünyası'na bırakıyoruz: "Konuya ilişkin bir başka hatalı yaklaşımı, çelişmenin çözümünü, bir niteliğin yerini bir başkasının alması olarak değil, çelişmenin kutuplarının biribirine dönüşmesi olarak anlaması, böylelikle karşıtların birliğini, birarada bulunuşunu mutlaklaştırıp, mücadelesini ve bu mücadelenin, niceliğin niteliğe, niteliğin niceliğe dönüşmesi yoluyla gerçekleştiği fikrini küçümsemesidir." (101)

Yerin göğe uzaklığı kadar, Mao'ya uzaktır bu yargılar. Bu bir. İkincisi, eleştirinin kendisi kendi iç tutarsızlığıyla koşutluk içinde kendi kendisini sakatlamıştır.

Ah, keşke Hocacılarımız biraz felsefe bilebilselerdi! Ah!...

Bir de bilgi sahibi olmadan "bilimsel" eleştiride bulunmak yok mu... Bunsuz fikir yürütmek!..

Bir niteliğin yerini bir başkasının alması nedir ki? Çelişmesinin kutuplarının biribirine dönüşmesidir bu. Başka türlü olabilir mi ki?

Daha yakından görelim.

Yeni bir niteliğin ortaya çıkması, karşıtların biribirlerine dönüşmesi sonucudur. Bir bütünün kutuplarından biri belli koşullar altında karşıtına dönüşür. Ve bu dönüşüm, eski niteliğin yerini yeni bir niteliğe bırakması ile sonuçlanır. Eğer böyle olmasaydı Lenin Felsefe Defterleri'nde şu sözleri boşa söylemiş olurdu:

"Diyalektik, karşıtların nasıl özdeş olabileceklerini (ve olduklarını)-hangi koşullar içinde biribirlerine dönüştüklerini,-niçin insan aklının bu karşıtları ölü ve donup kalmış şeyler olarak değil de canlı, koşullanmış, hareketli, biribirine dönüşen şeyler olarak göz önünde tutması gerektiğini gösteren teoridir. (102)

Ne diyor Lenin: Karşıtların biribirine dönüşmesi, biribirine dönüşen şeyler olarak karşıtları görmek! Ve işte diyalektik budur diyor.

Mao, lenin'in Felsefe Defterleri'ndeki bu vb. yargılarını ele alır, yorumlar ve bir adım daha öne çıkarır. Söylediği şudur Mao'nun: "Bir çelişkide iki yön bulunur. Bu "iki çelişik yönden birisi ana, öteki ikincildir. Çelişkide baş rolü oynayan, ana yöndür. Bir şeyin niteliğini, çelişkinin egemen

duruma geçen ana yönü belirler."

Ve sürdürür Mao: "Ama bu durum da durağan değildir. Bir çelişkinin ana ve ikincil yönleri, birbirine dönüşür ve o şeyin niteliği de buna bağlı olarak değişir." (103) Bu çelişkinin bir yönü eskiyi, öteki yeniyi temsil eder. Ve Mao'nun sözleriyle, herşey yeni ile eski yön arasında bir çelişki içerir.

Mao'nun kendisinden dinleyelim:

"Bu çelişkiler, bir dizi karmaşık savaşım oluştururlar. Bu savaşımlar sonucu olarak yeni yön büyür, yükselir ve egemen duruma gelir. Buna karşılık, eski yön küçülür ve yavaş yavaş yok olmaya yüz tutar. Yeni yön, eski yön üzerinde egemen duruma gelince, eski şeyin niteliği yerine, yeni şeyin niteliği geçer. Böylece bir şeyin niteliği, egemen duruma geçen ana yönü tarafından belirlenir. Çelişkinin egemen duruma geçen ana yönü, bir değişikliğe uğrar, o şeyin niteliği de buna bağlı olarak değişir."

Zengin bir düşünce bolluğu!

Hocacılarımızın teorisi metafizik güzergahta ilerliyor. Onlara göre bırakalım Marx ya da Lenin, Hegel bile yaşamadı. Nasıl yaşasın ki? Karşıtların biribirine dönüşmesine bile fareler kadar ürkek yaklaşan Hocanın müritlerinden ne beklenebilir ki!.. Bir bütünün kutuplarının ya da karşıtların biribirine dönüşebilen, yaşayan canlı şeyler olmadığını söyleyenler yalnızca metafizikçilerdir. Üstelik Özgürlük Dünyası bu ölü teorisiyle bu katı, donuk, statik teorisiyle bir de Mao'nun Marksist-felsefi yazınını torpillemeye kalkıyor; hem de tersyüz edilmiş bir solculukla.

Karşıtlar nasıl özdeş olabilir diye soruyordu Lenin. Nasıl? Felsefi bazdaki teorik çözümlemeleriyle bu soruyu yanıtlıyor Mao: "Biribirlerinin karşılıklı varoluş koşulları oldukları için ve belli koşullar altında biribirlerine dönüştükleri için özdeştir karşıtlar." ilkin biribirinin varoluş koşullarıdırlar çünkü, Engels'in sözleriyle "çatışkının iki teriminden sadece biri varolamaz"; çünkü, Marks'ın sözleriyle, "diyalektik hareketi oluşturan şey, iki çelişik yanın bir arada varolması, bunların çatışmaları ve yeni bir kategori içerisinde eriyip kaynaşmalarıdır."

Bu demektir ki, çelişik bir yön tek başına bulanamaz. Mutlak olarak, karşıtıyla varlaşır. Bu bir. İkincisi, bu da yetmez. Karşıtların, biribirisine içten bağlı olan karşıtların bira-

rada bulunmaları yetmez; asıl önemlisi bu karşıtların, bu zıt kutupların belli koşullar altında biribirlerine dönüşmeleridir.

İşte, budur özdeşlik.

Nasıl dönüşürler karşıtlar?

Bir çelişkide varolan ana ve tali yönler vasıtasıyla. Ya da ana ve ikincil yönler aracılığıyla. Besbelli ki bu dönüşümle şeyin niteliği de değişikliğe uğrar.

Hocacılarımız çelişmenin çözümünü, bir niteliğin yerine bir başka niteliğin geçmesi olarak değil, çelişmenin yönlerinin ya da onların sözleriyle kutupların biribirine dönüşmesi olarak anlıyor Mao diyorlardı. Onlara göre bir çelişmenin yerine bir başka çelişmenin geçmesi ya da en özlü ifadeyle bir çelişkinin çözümü, çelişkinin kutuplarının biribirine dönüşmesi değildir; bir niteliğin yerine bir başkasının geçmesidir.

Sahi bilmek isterdik, bir niteliğin yerini bir başkası nasıl alıyor? Mevcut nitelikteki karşıt uçların, kutupların, yönlerin (hepsi aynı şey) biribirine dönüşmesi yoluyla değil de Tanrı buyruğuyla mı oluyor?

Şeylerin biribirine dönüşmesi diye bir şeyden vebadan kaçınır gibi kaçıyorlar Hocacılarımız.

Bakın neler söylüyor Lenin:

"Her çeşit dönüşüm mümkündür." (104)

N. D. Kıknadze'ye mektubunda bakın daha neler demiş Lenin:

"Ben, bir sosyal demokratın bir burjuvaya dönüşebileceği imkânını kabul ederim, tersini de... Her çeşit dönüşüm mümkündür; bir budala, akıllı bir adam bile olabilir ama, bir dönüşümler nadiren olabilir." (105)

Üzerinden atlanacak gibi şeyler değil bu yargılar. Üstelik Lenin'e ait. Sosyal demokrat, burjuvaya dönüşünce nitelik değiştirmiyor mu? Yoksa bu dönüşüme karşın, halâ aynı, eski sosyal demokrat niteliğini mi koruyor? Budalanın akıllı bir adam olmasında da aynı durum söz konusu.

Öyleyse?

Artık, ve bu aşamadan sonra metafizik güzergahı kullanmaktan vazgeçelim, sevgili Özgürlük Dünyası'nın yazarı. Ve artık bilelim ki, bir çelişkinin çözümü, bir şeydeki çelişik yönlerin belli koşullar altında biribirine dönüşerek yeni bir

nitelikle varlaşmasından başka bir anlama gelmez.

Nedir ki çelişkinin çözümü?

Karşıt uçların biribirine dönüşmesidir; şeyin zıddına dönüşmesidir ve nihayet b unun sonucu olarak yeni bir süreç ve yeni bir çelişkinin ve yeni bir niteliğin vücut bulmasıdır.

Dahası: bir niteliğin yerini bir başkasının alması ancak ve ancak ve mutlak olarak eski nitelikteki karşıt yönlerin biribirine dönüşmesi yoluyla mümkün hale gelebilir. Başka yol yoktur ve olamaz.

Hocacılarımız yanlışlar dizisine devam ediyorlar. Diyorlar ki Mao'nun çelişmenin kutuplarının biribirine dönüşmesi olarak anlaması, böylelikle karşıtların birliğini, birarada bulunuşunu mutlaklaştırıp, mücadelesini ve bu mücadelenin, niceliğin niteliğe ve niteliğin niceliğe dönüşmesi yoluyla gerçekleştiği fikrini küçümsemesidir.

Bu da bir başka incisidir Özgürlük Dünyası'nın.

Önce siz ateş açtınız sayın dostlarımız. Bu ateşe karşılık vermek boynumuzun borcudur. Ve bilmelisiniz ki, Marksizm'e-Leninizm'e ve Maoizm'e karşı Troçkizmle harmanlanmış revizyonist teorinizle ayağa doğrulduğunuz her alanda, Marksizmi revizyonizme uyarladığınız her yerde ensenizin kökünde boza pişirmekten asla geri kalmayacağız.

Ne diyordunuz?

Mao, karşıtların birliği mutlaklaştırıp, mücadelesini ise küçümsemektedir.

Akıl almaz bir alıklık örneği! Eşine ender rastlanır tahrifat... Yalan yere yeminde ne de virtüözmüşsünüz!... Demek ki, insanlar bunca yolunu şaşırabiliyorlar.

Nerede ve ne zaman ve neyle bağlantılı olarak Mao, karşıtların birliğini mutlak görüyor. Mao'nun tüm bir felsefi yazını bunun tersi örneklerle dopdolu.

En iyisi Mao'dan dinleyelim:

"Şartlı, bağıntılı özdeşlik, şartsız, mutlak savaşım ile birlikte, her şeydeki karşıtların hareketini oluşturur." (106) (abç)

Dahası var:

"Her sürecin bir başlangıcı, bir sonu vardır. Bütün süreçler kendilerini kendi karşıtlarına dönüştürürler. Bütün süreçlerin kararlılığı bağıntılıdır, ama bir sürecin diğerine dö-

nüşümünde kendini gösteren kararsızlık mutlaktır." (abç) (aynı makale)

Nihayet:

"... Karşıtların birliğinin koşullara bağlı, geçici ve bağıntılı olduğunu, buna karşılık, karşıtlar arasındaki savaşımın mutlak olduğunu söylüyoruz." (abç) (aynı makale)

Şartlı, bağıntılı özdeşlik, süreçlerin kararlılığının bağıntılı oluşu, karşıtların birliğinin geçici oluşu. Bu sözlerin hepsi Mao'ya ait. Görülüyor ki, Mao, kendi eline Özgürlük Dünyası'nca tutuşturulanın aksine karşıtların birliğini değil, karşıtların mücadelesini mutlak görüyor. Karşıtların birliği ise yani özdeşlik ise geçici ve bağıntılıdır diyor Mao.

Kullandığı güzergâh Lenin'le aynı.

Lenin diyorki:

"Karşıtların birliği (düşümdeşliği, özdeşliği, eşdeğerliliği) koşula bağlıdır, geçicidir, süreksizdir, görecelidir. Gelişim ve hareket nasıl mutlak iseler, biribirlerini karşılıklı dışlayan karşıtlar arasındaki mücadele de mutlaktır." (107)

Marksizm-Leninizmi, Marksizm-Leninizm-Maoizm düzeyine çıkaran Mao'nun doğru teorisine saldırma cürreti gösteremeyenler, Mao'nun söylemediklerini çubuğun ucunu tersine bükerek Mao'ya mal ederek Mao'nun öğretilerini zedeleyebileceklerini, gözden düşürebileceklerini umuyorlar.

Doğru anlaşılan Mao'dan kurtulmak için yanlış anlaşılan Mao'dan medet ummak!

Yalancının mumu...

Zıtların birliği yasası diyalektiğin temel yasasıdır. Bundan çelişik bir yönün tek başına bulunamayacağı, ancak karşıtıyla birlikte bir arada bulunabilecei ve bu bir arada bulunuşun geçici, bağıntılı ve koşullu olduğu, bu zıtların mücadelesinin ise mutlak olduğu sonucuna varılabilir ancak. Zıtların birliği ve mücadelesi. Birlik geçici, mücadele mutlaktır. Sorunun esası da budur. Mao'nun felsefi teoriyi ilerlettiği alanda burasıdır.

Tam da Hocacılığın en çok topalladığı bu alanda, Mao'nun en çok gürbüzleştiği gerçeğini "söz gümüşse sükut altındır" atasözüne uygun olarak susarak geçiştirenler ve hatta ondan da kötüsü bu alandaki sususu başka bir alanda sözcük kökenine ilişkin hokkabazlık oyunlarıyla eline tutuş-

turdukları hayâli öğretiler eşliğinde Mao'ya saldıranların Mao'dan öğrenecekleri çok şey vardır.

Öğrenmesini bilmek gerek!

Hocacılarımıza göre, Mao, karşıtların mücadelesini ve bu mücadelenin niceliğin niteliğe ve niteliğin niceliğe dönüşmesi yoluyla gerçekleştiği fikrini küçümsüyormuş.

Mao'nun söylediği şudur: "Eskiden diyalektiğin üç büyük kanunu olduğu söylenirdi, sonra Stalin dört kanun olduğunu söyledi. Benim görüşüme göre sadece bir temel kanun vardır, o da çelişme kanunudur. Nitelik ve nicelik, olumlu ve olumsuz,dış görünüşle öz, içerik ve biçim, zorunluluk ve özgürlük, olasılık ve gerçek vb. bütün bunları zıtların birliği durumudur." (108)

Zıtların birliği yasasını, materyalist diyalektiğin temel yasası görüp nicelik-niteliğin de dahil olduğu öteki yasaları sıtların birliği yasasının durumu olarak ele almak, nicelik-nitelik, nitelik-nicelik yasasını küçümsemek demek değildir. En önde geleni, en başta olanı açıklamaktır. Diyalektiğin çekirdeğizıtların birliği yasasıyla açıklanabildiğine göre, ya da Lenin'in sözleriyle karşıtların birliği diyalektiğin temeli olduğuna göre ve bu birlik hem içiçeliği ve hem de mücadeleyi içerdiğine öre, bu demektir ki, ancak Marksist-felsefi yazına yabancı olanlar ya da felsefi-revizyonizmden muzdarip olanlar bir "küçümseme"den söz edebilirler.

Hem birlik, hem mücadele. Bunsuz yaşam, canlı gerçeği içinde kavranamaz. Dolayısıyla karşıtların birliği yasası hem birlik ve hem mücadeleyi içerdiğine ve de en önemlisi birlik geçici ve bağıntılı, mücadele mutlak olduğuna göre burada mücadelenin küçümsenmesinden söz etmek onmaz bir dar görüşlülük olur.

Nicelik ve niteliğe gelince.

Eskinin ortadan kalkması ya da dereceliliğin kesintiye uğraması, ya da bir başka'ya ulaşma, bir süreçten ötekine geçiş, nitel bir değişmedir. Nesnelerin çeşitli parça ve yönlerinde vuku bulan büyüme, artma ya da azalma ve dereceliliğin kendisi ve de temel niteliği değiştirmeyen değişiklik ise nicel bir değişmedir. Bilinir ki, özü bakımından değişme dereceliliğin kesintiye uğraması ve bir niteliğin başka bir niteliğe geçişidir.

Tüm bunlar, zıtların birliğinin çeşitli görüngüleridir. Bir-

likte olanlar mücadele edenler; zıt yönler savaşıma girişir, için için kaynayan bu mücadele öyle bir noktaya ulaşır ki bir sıçrayışla, bir kesiklikle çelişmenin ana ve ikincil yönleri biribirine dönüşür. Tüm bunlar nasıl gerçekleşir? Zıtların birliği yoluyla. Eğer böyle olmasaydı, birlik, özdeşlik vb. olmasaydı şeyler zıttına nasıl dönüşebilirdi ki? Mücadele sonucu yeni yön büyüyüp, gelişip egemen duruma nasıl olur da gelebilir? Yan yana, içiçe, birlikte, özdeş olmayan şeyler, tümüyle biribirini dışlayan şeyler nasıl olur da mücadeleyle karşıtına dönüşür?

Demek ki, birlik ve mücadele. İşte budur zıtların birliği yasası. ilki geçici, ikincisi mutlak! Nicelik nitelik vb. de bu şemsiye altında varlık bulur. Bu yasanın özel görüngüleri olarak şekillenir.

Zıtların birliği yasasının özüne, ruhuna varamayan bir kafa, nicelik-nitelik vb'nin zıtların birliğinin durumu olduğunu anlama yeteneği de gösteremez.

Öyleyse, Mao'dan öğrenmesini bilmek aciliyettir.

Özgürlük Dünyası'nın inciler serisinden alın size bir yenisi: "Burjuvazi ve kapitalizmi tasfiyenin gereksizliğine felsefi temel sağlamak üzere karşıtların birliğini vurgulayıp dönüşümü, burjuvaziyle proletarya arasındaki çelişmenin kutuplarının yer değiştirmesi olarak anlayan Mao Zedung, sosyalist toplumda, dönüştürülmüş haliyle proletaryanın yöneten ve burjuvazinin yönetilen duruma geleceğini ve geldiğini, ama burjuvazinin sınıf olarak ortadan kalkmayacağını öne sürer." (109)

Burjuvazi ve kapitalizmi yok etmeyi "öngörmeyen" Mao, buna bir de felsefi temel sağlamış! Nasıl mı? Yer değiştirmesi olarak tasarlayarak. Pasajın ilk bölümü özet olarak böyle.

Karşıtların biribirine dönüşümünü daha önce incelemiştik. Birkaç şey daha söylemek gerekirse.

Bir çelişki tek bir yönden ibaret değildir, karşıtında varlaşır. Belli bir süreçteki belli bir çelişkiyi ele alın. Bu çelişkinin biribirine karşıt iki yönü vardır. Ana ve ikincil yönler. Ama bilinir ki, çelişkide baş rolü oynayan, şeye niteliğini veren ana yöndür. Bundan dolayıdır ki Mao, "Bir şeyin niteliğini, çelişkinin egemen duruma geçen ana yönü belirler." diyor. Bu parlak bir çözümlemedir. Bu aynı zamanda Marks'ın şu

önemli yargılarını derinleştirmek, geliştirmektir: "Proletarya ve zenginlik, karşıt şeylerdir. Karşıt şeyler olarak bir bütünlük oluştururlar. Her ikisi de özel mülkiyet dünyasının oluşumlarıdır. Sorun, onlardan herbirinin bu çelişki içinde hangi belirli yeri tuttuğunu bilmektir. Bunlar bir bütünün iki yüzüdür demek yetmez." (110) (abç)

Mao'daki derinliği kavramak gerekir. Bakın Marks'ın bu yargılarını nasıl da zenginleştiriyor.

Dinleyelim: "Belirli bir süreçte ya da bir çelişkinin gelişmesindeki belirli bir aşamada, ana yön A ve ikincil yön B iken, gelişmenin başka bir aşamasında ya da gelişmenin başka bir sürecinde bu roller değişebilir."

Aynı makalesinde şunları da söyler: "Herkesin bildiği gibi savaş ve barış, birbirlerine dönüşür. Savaş barışa dönüşüp; örneğin Birinci Dünya Savaşı, savaş sonrası barışına dönüşmüştür. Çin'deki İç Savaş da sona ermiş, iç barış kurulmuştur. Barış savaşa dönüşür: örneğin 1927 Komünist-Kuomintang güçbirliği savaşa dönüşmüştür, ve dünyadaki bugünkü barış durumu belki de ikinci bir dünya savaşına dönüşecektir. Niçin? Çünkü sınıflı bir toplumda savaş ve barış gibi çelişik şeyler, belirli koşullar altında, özdeşlik halindedir." (111)

Peki nasıl?

Şeyler nasıl nitelik değiştirir?

Nasıl? Özdeşlik ve savaşımla.

Nasıl? Şeylerdeki çelişkinin ana ve tali yönleri biribirine dönüşerek. Karşıt uçların, kutupların savaşım yoluyla dönüşmesi sayesinde.

Kapitalist bir toplumu ele alın: Bu toplumdaki baş çelişme, burjuvazi-proletarya çelişmesidir. Kapitalist toplum sürecinde burjuvazi ana yön, proletarya ikincil yöndür. Bu topluma kapitalist niteliğini veren burjuvazi-proletarya çelişmesinin egemen durumdaki ana yönüdür. Peki bu hep ana yön olarak kalabilir mi? Hayır! Rusya'da, Çin'de vb. kalmadığı gibi. Bir dizi karmaşık savaşım sonucu ana ve tali yönler, bu karşıtlar biribirine dönüşünce roller de değişir. Eskiden ana yön olan burjuvazi tali; tali yön olan proletarya egemen duruma gelerek ana yön halini alır. Eskiden ikincil durumdaki yön zamanla başarılı bir devrimle gelişerek egemen duruna gelince "eski şeyin niteliği yerine, yeni şeyin niteliği

geçer." Böylece eski kapitalist toplum, çelişmedeki bu gelişimin dolaysız sonucu zıttına dönüşerek yeni sosyalist toplum varlaşır.

Besbellidir ki, bu nitelik değişikliği, basit bir yer değiştirme asla olamaz; uzun, zorlu, karmaşık bir mücadele sonucu yaşamın canlı gerçeği halini alabilir.

Ne demişti "Kutsal Aile ya da Eleştirel Eleştirinin Eleştirsi"nde Marx: "Karşıtların herbirinin çelişme içinde hangi belli yeri tuttuğunu bilmek; asıl sorun budur" diyor. Mao'nun yaptığıda bu belirli yeri saptamak, çözümlemek, ortaya çıkarmaktır.

Bu demektir ki, Mao, karşıtların birliğini değil, mücadelesini esas alır ve dönüşümü de karşıt uçların basit değil, karmaşık, zorlu mücadeleler sonucu karşıtlarına, biribirlerine dönüşmesi olarak ele alır. Ve bu işi yaparken hiç de Hocacıların ona maletmeye çalıştığı gibi idealizme düşerek değil, devrimci diyalektik yolla işe koylur. Ve diyalektik-materyalizm, bu mahir ustasının elinde karşıtların biribirine dönüşmesinin üstün bir örneği olarak şekillenir; tabii ki ancak belli koşullar altında.

Ne demişti Mao:

"Bütün çelişik yönler, belirli koşullar altında karşıtlarına dönüşürler" (112)

Ve bir kez daha: Öğrenmesini bilmek gerekir.

Ve demek ki, karşıtların biribirine dönüşümü, ancak belirli koşullarda mümkün ve olası.

Lenin'in çok önemli bir alıntısıyla sorunun bu yanına son verelim:

"Doğada ve toplumda bütün sınıflayıcı sınırların geleneksel ve dinamik olduğu ve belli koşullar altında, her görüngünün kendi karşıtına dönüşebileceği, kuşkusuz, Marksist diyalektiğin temel önermelerinden biridir." (113)

İşte sorunun bir başka cephesi: Sosyalist toplumda dönüştürülmüş haliyle proletarya yöneten ve burjuvazinin yönetilen hale geldiği ama burjuvazinin sınıf olarak ortadan kalkmayacağı sorunu.

Bizi burada her şeyden önce ilgilendiren işin felsefi cephesi olduğu için bu güzergahı kullanarak tartışacağız.

Sosyalizmde de burjuvazi varlığını sürdürübelir mi?

Hemen başında yanıtlayalım: Evet, sürdürür; ideolojik

olarak, siyasal olarak, kültürel olarak vb. vb.

Başarılı bir devrimden sonra sosyalizme geçilir. Bu demektir ki, burjuvazi, Proletarya çelişmesi sosyalist devrim yöntemiyle çözümlenmiştir. "Gördüğümüz gibi, bir zamanların yönetilen proletaryası, devrim yoluyla, yönetilmekten kurtuluyor; daha önce yönetici durumdaki burjuvazi ise bu durumunu yitiriyor ve karşıtların başlangıçtaki yerini alıyor." (114) Sosyalist devrim yoluyla çelişkinin çözümlenmesi, çelişkinin tümüyle ortadan kalktığı, tasfiye olduğu anlamına gelmez. Eskinin burjuvazi-proletarya çelişmesinde, burjuvazi yönü, çelişmesinin egemen ana yönü olarak işlev görüyordu, karşıtı ise proletarya idi, ve bu yön ise egemenlik altındaki ikincil yön olarak varlığını sürdürüyordu. Dolayısıyla egemen haldeki çelişkinin ana yönü kapitalist toplum sürecine niteliğini veriyordu. Yeni dönemde ise, bir devrimle durum tersine çevrilmiştir. Mevcut burjuvazi-proletarya çelişmesi yeni biçimiyle, yeni niteliği ile, eskisinden farklı olarak, proletarya, çelişmede, egemen ve ana yön halini alarak varlaşmaya devam edecektir. Çelişki, proletarya lehine çözümlenmiştir; ancak proletarya-burjuvazi çelişmesi yok olmamıştır. Yeni ve özgün şekliyle yeni bir nitelikte yeni bir süreçte var olmayı sürdürecektir.

Zira;

"Proletarya zaferi kazancak olursa, bu, proletaryanın toplumun mutlak yanı halini almış olduğu anlamına gelmez katiyen; çünkü proletarya bu zaferi ancak kendi kendini ve kendi kendisiyle birlikte kendi karşıtını da yok ederek kazanmaktadır." (115)

Zira;

"Özel mülkiyet olarak, zenginlik olarak özel mülkiyet, kendi öz varoluşunu sürdürmek zorundadır; ve bundan dolayı, kendi karşıtının, proletaryanın varoluşunu da sürdürmek zorundadır özel mülkiyet." Hoşnutluğunu kendi kendine bulmuş olan özel mülkiyet, çelişkinin olumlu yanıdır.

Bunun tersine, proletarya, proletarya olarak kendi kendini yıkıp yoketmek ve dolayısıyla, yani bu kendi kendini yıkıp yok edişle, bağlı bulunduğu ve onu proletarya yapan karşıtını da, yani özel mülkiyeti de yıkıp yok etmek zorundadır; çelişkinin olumsuz yanıdır proletarya; çelişkinin yüreğindeki kuşkudur, eriyen ve kendi kendini yok eden özel

mülkiyettir." (116)

İlki, Lenin'den, ikincisi, Marks'tan çok önemli iki alıntı.

Görülüyor ki, şeyler karşıtından yoksun hareket edemiyor; bir kutup ancak diğerinde, karşıtında varlık bulabiliyor. Marks'ın ünlü sözleriyle"sorunu kötü yanın atılması olarak koymak, diyalektik hareketi kısa kesmektir."

Kapitalist toplumdaki burjuvazi-proletarya çelişmesinde egemen yan burjuvazidir, yöneten burjuvazidir. Sosyalist toplumdaki proletarya-burjuvazi çelişmesinde egemen yan proletaryadır; yönetilen burjuvazidir; egemenlik altındaki, burjuvazidir. Çelişmenin durumundaki bu değişiklikle birlikte yeni bir süreç yeni bir nitelik ortaya çıkmıştır. Burjuvazi bu yeni süreç bu yeni nitelikte yeni sosyalizmde de varoluşunu korur ama, yeni biçimi ile, kendini yerinde durmayan yan olarak, kendi öz erkliğini değil, erksizliğini duyumsayarak, bir doğrulma isteği ile, eski nitelikteki yerinin tam tersi uçta olarak.

Son bir nokta.

Süreçler ve onları niteleyen çelişmelerin birbirleriyle ilişkileri sorununda da yanlışa düşmekteymiş Mao. Çünkü niceliğin niteliğe dönüşümünü önemsemiyormuş! Çünkü yalnızca karşıtların birliği olarak çelişmeyi önemli görüyormuş!

Özgürlük Dünyası'nın fikri kısırlık ve fikri zavallılığının böylesine de az rastlanır.

Üstadları Hoca'nın güzergahında ve onun naçizane fikirleri doğrultusunda daha çok batağa saplanacaklar ve saplanma yeni bir saplanmanın temelini oluşturacaktır. Tıpkı bilinen masaldaki gibi: "kuyruğunu çıkardıkça gagası, gagasını çıkardıkça kuyruğu batıyor."

Nasıl mı?

Bakın daha neler diyorlar: "İlgilenilen şeye, sürece niteliğini veren çelişme çözülmedikçe sürecin esas özelliğinin değişmeyecek oluşu, ilgili süreçle ilişkili başka süreçlerin onu ancak etkileyeceği, ama bu başka süreçlerin ve niteliklerinin değişmesinin ilgili süreç ve dönüşümü yerine geçirilemeyeceği açıkken, Mao, önemli siyasal sonuçlara yolaçmak üzere

bu konuda yanlışa düşmüştür. Ilgilenilen sürecin niteliğinin değişmesini onunla ilişkili bir başka sürecin çelişmesinin çözümüne bağlayan Mao, bu noktada hatalı bir 'baş çelişme' anlayışı geliştirmiş; belirli bir çelişmenin çözümü için çeşitli oranlarda önem kazanan başka çelişmelerin çözümünü 'baş çelişme' dediği çelişmenin çözümüne tabi tutmuştur." (117)

Dahası var. Onlara göre Mao esas çelişmenin (bu temel çelişme olsa gerek. F.A.) önemini görememekte ve ikincil önermedeki çelişmeyi bu esas çelişmenin önüne geçirmektedir. Bu anlayışın sonucu olarak Mao, anti-Japon savaşı döneminde, Japon emperyalizmi ile Çin halkı arasındaki çelişmeyi baş çelişme görerek demokratik devrim sürecine asıl özelliğini veren çelişmenin önemini gözardı etmiştir. Ve de Amerikan işbirlikçilerinin anti-emperyalist cephede yer alabileceği düşüncesini geliştirmiştir.

Nihayet Özgürlük Dünyası şu sonuca varır: Mao temel çelişmeyi baş çelişmeye tabi kılmıştır.

En nihayet şu sonuca da varırlar: Mao bu anlayışın dolaysızca sonucu olarak dünya proleter devrimini ulusal kurtuluş savaşlarına tabii kılmıştır.

Yanlışlıklar ve yalan-dolanın harmanlanmış bir sözcükler yumağı ile karşı karşıyayız. Ama görevimiz ilkin bunları ayıklamak ve sonra kategorileri yerli yerine oturtup tanımlamak ve en sonu gerçeği, Mao'nun Marksist-felsefi eserini tüm görkemiyle gözler önüne sermek olacaktır.

Mao'nun ağustos 1937 yılında yazdığı "Çelişki Üzerine" adlı uzunca makale, Marksist-felsefi yazının Lenin sonrası en kapsamlı, en derin en apaçık geliştirilmesidir. Kişinin kafasını kanadının altına sokarak inatla bu gerçeğe kendini kapalı tutması kişinin nesnel-realiteye sırtını dönerek kendini zincire vurması demektir.

Önce ayıklama işine girişelim.

Süreç, aşama ve çelişme.

Temel çelişme, baş çelişme ve diğer irili-ufaklı çelişmeler.

Süreç, aşamaların toplamı ifade eder. Yani süreç çeşitli aşamalardan oluşur. Sürece damgasını basan çelişme temel

çelişme ya da temel çelişmelerdir. Aşamada belirleyici olup, öne çıkansa baş çelişmedir. Sürece niteliğini veren temel çelişmedir; temel çelişme ortadan kalkmadan süreç yerini yeni bir sürece bırakmaz.

Bu kategoriler Özgürlük Dünyası'nda öylesine karmaşık hale getirilmiş ki sonunda kendisi bu kategoriler içinde boğulup kalmış. Mao'nun güçlü teorisini lafla altetmeyi yeğlemiş.

Özgürlük Dünyası'na göre Mao, süreçler ve onları niteleyen çelişmelerin biribirleriyle ilişkileri sorununda yanlışa düşmüş! Nasıl mı düşmüş? Hatalı bir baş çelişme anlayışı geliştirerek! Nasıl mı düşmüş? Belirli bir çelişmenin çözümünü baş çelişmenin çözümüne bağlayarak!

Temel çelişme ile baş çelişme arasındaki ilişkiyi ve baş çelişmenin özgün aşamadaki önemini vurgulamadan, belirtelim ki, Hocacılarımız çelişmeleri yün yumağına çevirmişler. Diyorlar ki, Mao, belli bir çelişmenin çözümünü baş çelişmenin çözümüne bağlamış! Hangi çelişmenin çözümünü? Bu belli çelişme nedir? Bu belli çelişme temel çelişme midir yoksa temel çelişme dışındaki diğer belli-başlı çelişmeler midir? Önce bu noktada netleşmeleri gerekirdi. Bu noktadaki netsizliklerini ilerleyen yorumlarında verdikleri örneklerde anlaşıldığı kadarıyla onlara göre Mao, temel çelişmenin çözümünü baş çelişmenin çözümüne tabi kılmış oluyor.

Durum gerçekten Özgürlük Dünyası'nın öne sürdüğü gibi mi? Yoksa?..

Mao'nun kendi yazınına baş vuralım:

"Bir şeyin gelişme sürecindeki temel çelişki ile bu temel çelişkinin belirlediği sürecin niteliği, süreç tamamlanmadan ortadan kalkmaz." (118)

Bu demektir ki, eski sürecin yerini yeni bir sürece bırakması ancak temel çelişmenin çözümüyle mümkündür. temel çelişme değişmeden süreç değişmez.

"Karmaşık bir şeyin gelişme sürecinde birçok çelişki vardır; bunlardan birisinin varlığı ya da gelişmesi, öteki çelişkilerin varlığını ve gelişmesini belirler ya da bunlar üzerinde etkili olur ki, işte bu, baş çelişkidir." (119)

Bu demektir ki, gelişme sürecinin her aşamasında bir tek baş çelişme vardır ve bu çelişme öteki çelişmeler üzerinde etkili olur. Onların varlığı ve gelişmesini belirler. Mücadelenin darbesinin doğrultusunun yöneldiği yeri işte bu çelişme özgün aşamada belirler.

Çin'i ele alalım. Çin sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal bir toplumdu. Böyle bir toplumun gözeneklerinden, sömürge ve yarı-sömürgecilikten dolayı anti-emperyalist; yarı-feodaliteden dolayı da anti-feodal çelişmeler yükselir. Bu çelişmelerin öne sürdüğü görevse, milli demokratik devrimdir. Emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmi yıkmakla karşı karşıya kalan Çin devriminin temel niteliği, milli demokratik devrim oluşuydu.

Bundan kolaylıkla anlaşılır ki, Çin'de milli demokratik devrim ya da sıkça kullanılan yaygın söyleyişle yeni demokratik devrim süreci yaşanıyordu. Bu sürecin niteliğini belirleyen de anti-emperyalist, anti-feodal çelişmelerdi. Sürece niteliğini veren, ona damgasını vuran bu çelişmelerdi ve bu çelişmeler Çin toplumunun temel çelişmeleriydi.

Mao diyor ki:

"Emperyalizm ile Çin milleti arasındaki çelişme ve feodalizmle geniş halk kitlleri arasındaki çelişme günümüzdeki Çin toplumunun temel çelişmeleridir". (120)

Anlaşılır ki, Çin yeni demokratik devrim sürecine bu çelişmeler damgasını basmaktadır. Bu temel çelişmeler ortadan kalkmadan da yeni demokratik devrim devrim süreci yerini yeni bir sürece bırakmaz; bırakamaz.

Mao'nun sözleriyle:

Bugünkü ve çağdaş Çin'deki büyük devrimler, bu temel çelişmeler temelinde doğmuş ve gelişmiştir.

"Baş çelişmeye gelince. Yeni demokratik devrim sürecinin her aşamasında öne çıkandır etkili olandır. Yeni demokratik devrim sürecinin tümünde değil, bu sürecin aşamalarında baş rolü oynar. Bu ayrım çizgisi önemlidir. işte Hocacılarımızın topalladığı alanda burasıdır.

Merkezi görevin ulusal bağımsızlık olduğu dönem ile merkezi görevin sınıf mücadelesi olduğu dönemlerde farklı

iki aşama gündeme girer. Bundan dolayıdır ki Mao, yarı-sömürge ülkelere özgü bu durumu şöyle açıklar: "Çin gibi yarı-sömürge ülkelerde, baş çelişki ile öteki çelişkiler arasındaki ilişki, karmaşık bir durum gösterir." Özgürlük Dünyası'nın anlamada mantığını zorladığı yer de bu alandır.

Mao'dan dinlemeye devam edelim:

"Emperyalizm böyle bir ülkeye savaş açtığı zaman, bir avuç hain dışındaki bütün sınıflar, emperyalizme karşı ulusal bir savaş vermek için, geçici bir süre birleşirler. Bu gibi zamanlarda emperyalizm ile bu ülke arasındaki çelişki, baş çelişki olur ve ülkedeki çeşitli sınıflar arasındaki çelişkiler (feodal sistem ile büyük halk kitleleri arasındaki baş çelişki de dahil) geçici olarak ikincil duruma düşer." (121)

Mao, böylesi bir durumda bir önceki aşamada baş çelişme olarak işlev gören feodal sistem ile geniş halk yığınları arasındaki çelişmenin geçici olarak ikincil duruma geldiğini söyler. Geçicidir zira, dolaysızca işgal yerini dolaylı sömürü ve baskıya bıraktığı an yani "emperyalizm, sömürüsünü sürdürmek için, savaş baskısını tam uygulamayıp, işine geldiği ölçüde nispeten yumuşak siyasal, ekonomik ve kültürel önlemleri benimserse ve sömürüsünü bununla koşutluk halinde toplumsal dayanakları vasıtasıyla sürdürme yolunu tutarsa, ikincil plana düşer (ama geçici olarak) feodal sistem ile geniş halk yığınları arasındaki çelişme yeniden yoğunlaşarak öne çıkar ve baş çelişme olarak rol oynar.

Peki bundan, temel çelişmenin baş çelişmeye tabi kılındığı ya da temel çelişmenin çözümünün baş çelişmenin çözümüne bağlandığı sonucuna varılabilir mi? Bunu böyle görmek demek, baş çelişmenin yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde aldığı karmaşık durumu kavramamak, devrimin milli ve demokratik yanlarının hem içiçe ve hem de farklılık arz ettiğini kavramamak, sınıf mücadelesinin çıkarlarının belli özgül koşullarda (işgal gibi) ulusal bağımsızlığın çıkarlarına geçici olarak tabi olup, onun içinde eridiği ya da sınıf mücadelesinin ulusal bağımsızlık savaşı biçiminde şekillenerek verildiği gerçeğini kavramamak ve dolayısıyla bu tür ülkelere özgü çelişmelerin anti-emperyalist ve anti-feodal yanları-

nı kavramamak ve nihayet bu çelişmelerin de bu gibi ülke toplumlarının temel çelişmesi olduğu çelişmeler teorisini anlamamak, çözümleyememek demektir.

Kapitalist bir toplumda durum farklıdır. Oralarda karşıt güçler olarak burjuvazi ve proletarya baş çelişkiyi oluşturur. Bu aynı zamanda bu toplumun temel çelişmesidir de. Oysa Çin gibi ülkelerde durum karmaşıktır. Bu karmaşıklığı sağlayan şey, Çin gibi ülkelerin kapitalist ülkelerden farklı olarak yarı-feodalizmin yanında bir de yarı-sömürge olmalarıdır. Mao'nun çözümlediği bu karmaşık vaziyettir; Özgürlük Dünyası'nın da çözümleyemediği işte zurnanın zırt dediği bu yerdir.

Dinleyelim Özgürlük Dünyası'nı: "Demokratik devrim sürecine asıl özelliğini veren çelişmenin genel olarak emperyalizm ve iç gericilikle Çin halkı arasında olduğunu önemsiz görüp genel olarak anti-Japon savaşın ihtiyaçlarını sürecin anti-emperyalist ve demokratik niteliği ve ihtiyaçlarının önüne geçirmiş, Amerikan işbirlikçilerinin anti-emperyalist cephede yer alabileceği düşüncesini geliştirebilmiş, onlara karşı tutumunu olağanüstü yumuşatmış, düşman olduklarını unutan açıklamalar yapmış, tutumlar geliştirmiştir". (abç)

Şimdi de Mao'nun söylediklerini aktaralım:

"Komprador nitelikte olan Çin büyük burjuvazisi doğrudan doğruya emperyalizme hizmet eden, onun tarafından himaye edilen bir sınıftır. Bundan dolayı Çin büyük burjuvazisi daima devrimin hedefi olmuştur. Ne var ki, bu büyük burjuvazinin içinde farklı gruplar, farklı emperyalist devletler tarafından desteklenmektedir; bu bakımdan bu devletler arasındaki çelişmeler keskinleştiği ve devrim belirli bir devleti hedef aldığı zaman, bu emperyalist devlete karşı verilen mücadeleye, diğer emperyalist devletlere dayanan büyük burjuva grupları da belli ölçüde ve belli bir süre için katılabilir. Böyle zamanlarda düşmanı zayıflatmak ve kendi yedeklerini artırmak için, Çin proletaryası, bu gruplarla bir birleşik cephe kurabilir ve devrime yarar sağladığı sürece bu cepheyi sürdürmelidir". (abç) (122)

Ve Mao sürdürür: "Komprador büyük burjuvazi ortak

düşmana karşı verilen mücadelede proletaryanın yanında birleşik cepheye katıldığı zaman bile en gerici taraf olmaya devam eder". (abç)

Evet, Mao'nun söyledikleri bunlar.

Bu politik taktik, baş düşmana karşı birleşilebilerek tüm güçlerle-ulusal bağımsızlık savaşı aşamasında-belli koşullarla birleşme taktiğidir. Belli bir andaki düşman cephesini olabildiğince daraltıp, en önce, en başta en ilk vurulması gerekene vurma politikasıdır bu. Bundan ve Mao'nun söylediklerinden Japon emperyalizmine karşı savaş döneminde ABD işbirlikçilerinin, milli demokratik devrim sürecinde bu stratejik evrede düşman olmaktan çıktıkları gibi bir sonuca varılamayacağı apaçıktır. Komprador burjuvazi "daima devrimin hedefi" yani düşman olmuştur diyor Mao. Bu burjuvazi birleşik cephede yer alsa bile "en gerici taraf olmaya devam eder" diyen de Mao'dur. Kaldı ki, öngörülen bu politika görelidir. Genel, vazgeçilemez, tipik, esas bir politika da değildir. Özgün koşullarda gündeme gelen özgün bir politikadır.

Hocacılarımız bu politik taktiği kavrayamazlar. Ulusal burjuvaziye karşı bile bir aydın kayıtsızlığı ve küçümsemesiyle yaklaşan malum müritlerin bu politik taktiği kavramaları hiç mümkün olmaz.

Düşman yekpare değildir; çatışma ve çelişmelerle içiçedir. Hele hele çeşitli emperyalistlere bağlı komprador kesimlerin cenkleşme ortamında bulunduğu Çin'de, durum o zamanlar çok daha vahimdi. Ve düşmanlar arasındaki çelişme ve çatlaklardan yararlanma politikası çok daha güncelleşmişti.

Mao'nun yaptığı ve öngörmeye çalıştığı, devrim bir devleti hedef aldığı bir aşamaya uygun politika gelşitirmekti.

Troçkizme doğru erozyona uğrayan Hocacılarımız sürecin özgün bir aşamasının devriminin nesnel olarak bize doğru ittiği muhtemel müttefiklerinden-geçici de olsa, kısmi de olsa, güvenilmez de olsa- yararlanma taktiğini bilemezler. Bu nesnel gerçeğe ulaşamazlar. Ulaşamadıkları içindir ki, Troçkizmin yanına çulu sermede bir sakınca görmezler. Ve Marksizmi Troçkizmle bozarlar.

Düşünün ki, Çin, Japon emperyalizmi tarafından işgal ediliyor. Ve Mao, Japon emperyalizmi yanlısı bir avuç haine karşı bütün sınıf ve katmanları geçici olarak birleştirme politikası güdüyor. Yani bir kutupta emperyalizm ve öteki kutupta emperyalizme karşı ulusal savaş vermek isteyen ülke halkı baş çelişmeyi oluşturuyor. Sürecin bu aşamasının emrettiği görev budur. Ama Hocacılarımız diyecekler ki, Mao, tüm emperyalistlere karşı mücadele etmeliydi; baş çelişmeyi Japon emperyalizmine karşı olmak noktasında daraltmamalıydı.

Yani şu: Ülkeyi Japon emperyalizmi işgal edecek, ama kişi, ama komünist partisi, bu örnekte Hocacılarımız diyecek ki, olsun Japon emperyalizmi ülkeyi işgal etsin, biz bütün emperyalistlerle aynı anda ve aynı oranda mücadele etmeliyiz. Buna ne denir? Dört bir yana yumruk sallama! Buna ne denir? Düşmanlar arasındaki, emperyalistler arasındaki çelişmelerden yararlanma politikasına sırtını dönme.

Bilinmez mi ki, devrimci öncü, mücadelede olduğu kadar uzlaşma ve anlaşmalarda da usta olabilmelidir. Eğer bu ustalığı gösteremezse, tıpkı Özgürlük Dünyası'nın vaaz ettiği gibi Troçkizmden muzdarip olarak, ülkeyi Japon emperyalistleri işgal ettiğinde, öncü halâ devrimin geçmiş aşamasına uygun düşen eski taktiği, yeni aşamaya da uygulamaya kalkarsa; Marksistlerin "somut şartların somut tahlli" dediği şeyden hiçbir şey anlamamış demektir.

Kitlelere, işgalci Japon emperyalizmini değil, ABD ve diğer emperyalistleri de hedef göstermek!

Ey akıl! Ey mantık ve ey köklü ve çaplı bilgi!

Nerede kaldı mücadelenin darbesinin yöneldiği hedef? Ve nerede kaldı mızrağın sivri ucunun yöneldiği yer?

Karmaşık bir şeyin bir sürecin gelişmesinde birçok çelişkiden yalnızca bir tanesi baş ve belirleyici rolde gözükür varılan aşamada. Ülkenin bir emperyalist tarafından işgal edildiği bir aşamayı düşünün ve görev milli bağımsızlık göreviyle yığınları ayaklandırmak, atağa kaldırmakken; siz kalkıp ikincil plana düşen sınıfsal görvler aracılığıyla yığınları ayağa kaldırmak istiyorsunuz. Ya da her iki görev aracılığıyla. O zaman ülke işgal edilmiş edilmemiş merkezi görev ulusal

bağımsızlıkmış ya da sınıfsal savaşımmış hiç fark etmiyor Özgürlük Dünyası'na göre.

Her iki halde de, her iki aşamada da aynı politik taktik, aynı görev!

İşte buna dogmato-revizyonizm denir.

Temel çelişmeyi baş çelişmeye tabi kılmaya gelince.

Anlatmıştık ki, Çin gibi ülkelerde devrimin milli ve demokratik yanı hem içiçe, hem farklıdır. Bir ucu milli, bir ucu demokratik devrim. Temel çelşime işte bu her iki ucu içerir. Baş çelişme ise Çin'de ortaya çıktığı şekliyle bu uclardan bir dönem biri, bir dönem ötekinin yoğunlaşıp öne çıkmasıyla vücut bulmuştur.

Neydi Çin'de temel çelişmeler:

1) Emperyalizmle Çin milleti arasındaki çelişme.

2) Feodal sistem ile geniş halk yığınları arasındaki çelişme.

Neydi Çin'de baş çelişme: Merkezi görevin sınıfsal görev olduğu ve iç çelişmenin baş çelişme olarak şekillendiği aşamada yukarıdaki iki temel çelişmeden ikincisi; merkezi görevin ulusal bağımsızlık olduğu aşamada ise (örneğin 1939 da) Mao'nun sözleriyle "emperyalizmle Çin milleti arasındaki çelişme baş çelişmedir."

Görülüyor ki baş çelişme aynı zamanda temel çelişmenin bir bölümüdür de. Hepsi değil ama bir bölümü. Bir dönem biri, öteki dönem diğer çelişme baş çelişme olarak öne çıkar.

Anlaşılır ki, baş çelişmenin kendisi de temel çelişmenin içindedir. Bir yanıyla temel çelişmenin bir yanını oluşturup sürecin tümünde kendi yanıyla söz sahibiyken, öte yandan sürecin gelişen özgün aşamasında esas ve öne çıkan çelişme olarak temelde baş rolde işlev görür.

Bu bağlamda özet olarak, merkezi görevin milli bağımsızlık olduğu emperyalist işgal vb. durumlarda elimizdeki mızrağın ucunu kime çevirmeliyiz?

İşgalci güce mi?

Yoksa tüm düşmanları eşit görüp hepsine birden mi?

İşte Hocacılarımız bu soruyu yanıtlamasını becerememişlerdir.

Bu koşullarda gücümüzü bir tek noktada yoğunlaştırıp işgalci güç üzerinde mi yoğunlaşmalıyız? Yoksa dört bir yana yumruk sallama babayiğitliğiyle, bu işgale rağmen, özgün aşamada tüm çelişmeleri eşit ele alarak hepsine birden mi yönelmeliyiz?

Gelişme sürecinin her aşamasında bir dizi irili-ufaklı çelişmeden biri baş ve belirleyici diğerleri ikincil derecede önem kazanır. Ayrıca bilinsin ki, baş çelişmenin çözümüyle diğer çelişmelerin tümünün çözüleceği ya da tasfiye olacağı sanılmamalıdır. Bir kısmı çözülür; bir kısmının çözümü kolaylaşır. Örneğin Çin'de feodal sistemle geniş halk yığınları arasındaki çelişmenin demokratik devrim yöntemiyle çözümlenmesiyle birlikte yarı-sömürge statüye son verilip emperyalizm-ülke halkı arasındaki çelişme çözümlenirken; belli başlı çelişmelerden biri olan gerici hakim sınıfların kendi aralarındaki çelişme çözümlenirken; burjuvazi-proletarya çelişmesi çözümlenemedi; ama bu çelişmenin çözümü kolaylaştı. Bu çelişmenin çözümlenmesi için yolu açtı baş çelişme.

Tekrar vurgulayalım ki, Çin gibi yarı-sömürge ülkelerde baş çelişme, kapitalit ülkelerdeki gibi değil, karmaşık bir vaziyet alır. Bu da ülkenin hem iç ve hem dış çelişmelerle örülü olmasından ve dahası yarı-sömürge, yarı-feodal ekonomik toplumsal yapıdan ötürüdür.

Özgürlük Dünyası'nın formel mantığı bu diyalektik gerçeği ve Marksist teoriyi yakalamayı becerememiştir.

Mao'nun dünyadaki, başlıca çelişmelerin çözümünü dünya ölçeğinde baş çelişme olan emperyalizm ile ezilen halklar arasındaki çelişmeye bağlamıştır şeklindeki Hocacılarımızın eleştirisine gelince.

Çin özgülü için söylediklerimiz genel dünya çerçevesi içinde geçerlidir. Bu, çelişmelerin evrenselde aldığı durumdur. Bu, "dünya proleter devrimini ulusal kurtuluş savaşlarına tabi" kılmak (123) değil, emperyalizm ve proleter devrimler sürecinin özgün aşamasında öne çıkan, ilk sıraya oturanı saptamaktır. Bu, gerçeği olgularda aramaktır. Bu, esas akımı belirlemektir. Bu, özgün aşamada diğer başlıca çelişmeler üzerinde belirleyici ve etkileyici olanı saptamaktır. Bu,

mevcut çelişmeler arasında ilk olanla, başta gelenle, ikincil olanları apaçık dile getirmektir. Bu, aşamalardan oluşan dünya devrim sürecinin her aşamasında asıl rolle yüklü olanı belirlemektir.

Dünya ölçeğinde saptanan baş çelişme de hep aynı kalmaz. Sürecin gelişen her aşamasında bu aşamaya özgü bir çelişme ortaya çıkar. Örneğin bu özgün aşamada baş çelişme, emperyalizm ile dünya halkları arasındaki çelişme iken; bir başka durumda, örneğin, emperyalistlerin biribirlerine saldırmaları durumunda, birinci ve ikinci emperyalist dünya savaşlarında da şekillendiği gibi emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişme (daha önce ikincil derecedeki çelişmeler kapsamında olan bu çelişme) kendisini baş ve belirleyici rolde öne koyup özgün aşamada gelişme ve değişmeyi tayin eden baş çelişme olarak vücut bulur. Böyle bir durumda daha önceki aşamanın baş çelişmesi olan emperyalizm ile dünya halkları arasındaki çelişme geçici olarak ikincil plana düşer. Örneğin, sosyalist ülkelerin varlığı koşullarında, Stalin dönemi Sovyetler Birliği'ne ya da Mao dönemi Çin'e emperyalistlerin saldırmaları durumunda o ana dek baş çelişme olan emperyalizm-dünya halkları çelişmesi yerini kapitalizm-sosyalizm çelişmesine bırakır. Ve bu çelişme, varlaşan yeni aşamada değişme ve gelişmeyi tayin eden baş çelişme olarak işlev görür.

Sorun, bu devrimci diyalektik bağı, değişme ve gelişmeyi anlayabilmektir.

Hocacılarımızın Troçkizmle harmanlanmış dogmato-revizyonist teorisi, bu devrimci diyalektiği ancak gerisinden seyre koyulabilir.

Bırakalım Marksizmin ustalarını, Hegel bile yaşamadı Hocacılarımıza göre!

Hoca'nın metafizik güzergahını terk etmenin zamanıdır; Marksizm-Leninizm-Maoizm bilimine sarılmanın da!

DİPNOTLAR

(1)- Özgürlük Dünyası sayı: 47, sayfa 45
(2)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 176
(3)- Mao Zedung, seçme Eserler (5), sayfa, 155
(4)- Mao Zedung, seçme Eserler (5), sayfa, 159
(5)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa 439-440
(6)- Lenin, işçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 429
(7)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 440
(8)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 241-242
(9)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5) sayfa, 119
(10)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 242-243
(11)- Lenin, Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin İki Taktiği, sayfa, 94
(12)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 450
(13)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47 sayfa, 45
(14)- Marks, Engels, Seçme Yapıtları (I), sayfa 324.
(15)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 485
(16)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 436
(17)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 432
(18)- Komünist Enternasyonal Programı, sayfa, 119-120 (Stalin'in aynı konuşmasından)
(19)- Komünist Enternasyonal Programı, sayfa 119-120 (Stalin'in aynı konuşmasından)
(20)- Stalin, Leninizmin Sorunları, sayfa, 296
(21)- Mark, Engels, Seçme Yapıtlar (2), sayfa, 503
(22)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 353
(23)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 350
(24)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 351
(25)- Marks, Engels, Seçme Yapıtlar (3), sayfa, 576
(26)- Stalin, Troçkizm mi-Leninizm mi? sayfa, 319
(27)- Stalin, Troçkizm mi-Leninizm mi? sayfa, 330
(28)- Lenin, Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları, sayfa, 392
(29)- Komünist Enternasyonal Programı, sayfa, 104
(30)- Mao Zedung, Seçme Eserler (4), sayfa, 455,
(31)- Mao Zedung, seçme Eserler (2), sayfa, 291.
(32)- Lenin, ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları, sayfa, 297.
(33)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 374.
(34)- Mao Zedung, Sovyet İktisadının Eleştirisi, sayfa, 61.
(35)- Marks, Engels, Seçme Yapıtlar (2), sayfa, 350.
(36)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 490.
(37)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 37.
(38)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 119.
(39)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 254.

(40)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 254.
(41)- Stalin, Leninizmin Sorunları, sayfa, 287.
(42)- Stalin, Leninizmin Sorunları, sayfa, 286.
(43)- Mao zedung, Teori ve Pratik, sayfa, 77.
(44)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 412.
(45)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 443.
(46)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47, sayfa 45
(47)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 582.
(48)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 81.
(49)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 20.
(50)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 568.
(51)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 577.
(52)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47, sayfa, 45
(53)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 266.
(54)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 452.
(55)- Mao Zedung, Sovyet İktisadının Eleştirisi, sayfa, 97.
(56)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 159.
(57)- Mao Zedung, Sovyet İktisadının Eleştirisi, sayfa, 79-80.
(58)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 348.
(59)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47. sayfa, 46
(60)- Stalin, Leninizmin Sorunları, sayfa,144
(61)- Lenin, Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky, sayfa, 85.
(62)- Lenin, Devlet Devrim, sayfa, 114-115.
(63)- Lenin, İşçi Sınıfı ve Köylülük, sayfa, 488-489.
(64)- Lenin, Devlet ve Devrim, sayfa, 56.
(65)- Komünist Enternasyonal Programı, sayfa, 75.
(66)- Komünist Enternasyonal Programı, sayfa, 73.
(67)- Komünist Enternasyonal Programı, sayfa, 131-132.
(68)- Mao Zedung, Sovyet İktisadının Eleştiris, sayfa, 37.
(69)- Lenin, Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky, sayfa, 151.
(70)- Lenin, Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi, sayfa, 17.
(71)- Marx, Engeles, Seçme Yapıtlar (2), sayfa, 226.
(72)- Lenin, Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky, sayfa, 104-106.
(73)- Marx, Engels, Lenin, Paris Komünü Üzerine, sayfa, 151
(74)- Lenin, Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky, sayfa, 121-122.
(75)- Stalin, Leninizmin Sorunları, sayfa, 146.
(76)- Stalin, Leninizmin Sorunları, S. 147-148.
(77)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 164-165.
(78)- Lenin, Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky, sayfa, 121.
(79)- Stalin, Leninizmin Sorunları , sayfa, 146.
(80)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47, sayfa, 46
(81)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 337.
(82)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47, sayfa, 48.
(83)- Stalin, Troçkizm mi-Leninizm mi? sayfa, 192.

(84)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 470.
(85)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), saya, 94-595
(86)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47, sayfa, 48.
(87)- Marks, Engels, Lenin, Anarşizm ve Anarko Sendikalizm, sayfa 410-411.
(88)- Lenin, Karl Marks ve Doktrini, sayfa, 126.
(89)- Marks, Engels, Lenin, İşçi Sınıfı Partisi Üzerine, sayfa, 319.
(90)- Marks, Engels, Lenin, İşçi Sınıfı Partisi Üzerine, sayfa, 256.
(91)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa, 417.
(92)- Marks, Engels, Lenin, Anarşizm ve Anarka, Sendikalizm, sayfa 409-410.
(93)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa 537.
(94)- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), sayfa 537.
(95)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47, sayfa 49.
(96)- Marks-Engels, Seçme Yapıtlar (I), sayfa, 620.
(97)- Marks-Engels, Seçme Yapıtlar (II), sayfa, 372.
(98)- Lenin, Felsefe Defterleri, sayfa, 67.
(99)- Stalin, Son Yazılar, sayfa, 31-32.
(100)- Marks-Engels, Seçme Yapıtlar (II), sayfa 105.
(101)- özgürlük Dünyası, sayı: 47, sayfa 49.
(102)- Lenin, Felsefe Defterleri, sayfa, 90.
(103)- Mao Zedung, Teori ve Pratik, sayfa 57.
(104)- Lenin, Mektuplar, sayfa, 163.
(105)- Lenin, Mektuplar, sayfa 164.
(106)- Mao Zedung, Yayınlanmamış Yazılar, sayfa, 191.
(107)- Lenin, Felsefe Defterleri, sayfa, 304.
(108)- Mao Zedung, Yayınlanmamış Yazılar, sayfa, 191.
(109)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47 sayfa, 49.
(110)- Mark-Engels, Kutsal Aile, sayfa, 65.
(111)- Mao Zedung, Teori ve Pratik, sayfa, 65.
(112)- Mao Zedung, Teori ve Pratik, sayfa, 65.
(113)- Lenin, Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları, sayfa, 261-262.
(114)- Mao Zedung, Teori ve Pratik, sayfa, 64.
(115)- Lenin, Felsefe Defterleri, sayfa, 17.
(116)- Lenin, Felsefe Defterleri, sayfa, 16.
(117)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47. sayfa, 49.
(118)- Mao Zedung, Teori ve Pratik, sayfa, 45-46.
(119)- Mao Zedung, Teori ve Pratik, sayfa, 54.
(120)- Mao Zedung, Seçme Eserler (2), sayfa, 313.
(121)- Mao Zedung, Teori ve Pratik, sayfa, 54-55.
(122)- Mao Zedung, Seçme Eserler (2), sayfa, 290.
(123)- Özgürlük Dünyası, sayı: 47, sayfa, 50.